

2013

AMF Årsredovisning

VD har ordet

Bästa kund

Du är en av 3,8 miljoner personer som har sitt pensionsparande i AMF. Vi på AMF sätter kundernas intressen främst. Vi månar om alla våra kunder och inte minst dig som inte vill eller inte hinner engagera dig aktivt i pensionsparandet. Vårt mål är att din pension ska bli så hög som möjligt, genom låga avgifter och hög avkastning. Vi har goda förutsättningar att lyckas eftersom alla vinster i AMF går tillbaka till dig som kund.

Det här kan du förvänta dig av AMF

Som kund kan du förvänta dig att AMF ger hög avkastning på dina pensionspengar till en låg kostnad. Det ger en högre pension och lite mer att leva för. Det ska samtidigt vara enkelt, tryggt och mänskligt att vara kund hos AMF - du som kund ska känna dig trygg med att pensionen investeras på ett omdömesgillt sätt, att du får bra information och service, och att du får del av ett förmånligt erbjudande. Det går dock aldrig att helt skydda sig mot förluster och ditt pensionsparande kan öka såväl som minska i värde. Du som sparar i en traditionell försäkring kan dock alltid vara trygg med att få de garanterade pensionsbeloppen.

Det här har AMF gjort för dig under 2013

Hög avkastning

Jag är stolt över att leda det pensionsbolag som har gett högst avkastning till kunderna i traditionell pensionsförsäkring. Inte i något annat svenskt pensionsbolag

har kundernas pensionssparande vuxit lika mycket de senaste 10, 15 och 20 åren. Vår avkastning 2013 uppgick till 9,3 procent.

Även AMFs fonder har gett en bra avkastning. Det senaste året har tio fonder av tolv gått bättre än sitt jämförelseindex. Av de tio fonder som vi har haft i fem år eller mer, har sex gått bättre än sitt jämförelseindex under den perioden. Våra fonder får höga betyg av oberoende utvärderare. Morningstar ger våra fonder snittbetyget 4,2 av fem möjliga. Betyget visar också att våra fonder är ett långsiktigt bra sparalternativ.

Låga kostnader

AMF har bland de lägsta kostnaderna av alla pensionsbolag. Tack vare de låga kostnaderna har vi kunnat sänka avgifterna för drygt en miljon av våra kunder med 25 procent under året. Dessutom har nära hundratusen fondförsäkringskunder kunnat dra nytta av att vi sänkt fondavgifterna med upp till 33 procent i vårt fondförsäkringserbjudande. Vi kommer att fortsätta att sänka och ta bort avgifter allt eftersom ekonomiskt utrymme finns.

De avgifter som vi tar in, och som inte behövs för att täcka våra kostnader, går tillbaka till kunderna. 2013 gick 481 miljoner kronor tillbaka.

Enkelhet och nöjda kunder

Med jämna mellanrum frågar vi er kunder vad ni tycker om vår kundservice. I den senaste nöjdekundmätningen får vi betyget 4,4 av 5,0. Efter synpunkter från de av er

som redan gått i pension om hur vi kan förenkla våra tjänster, har vi under året ökat informationen och ändringsmöjligheterna på internetkontoret för pensionärer. Du som har valt att få information på papper får det också lite enklare. Från och med 2014 får du informationen mer samlad istället för i många olika utskick.

Vi fortsätter att arbeta för att förenkla pensionssparandet. En viktig fråga för oss är att minska det antal pensionsförsäkringar du har som kund. I de flesta fall räcker en försäkring, vilket innebär endast en avgift, förbättrad överblick och enklare hantering.

Trygghet

Om du sparar i en traditionell pensionsförsäkring i AMF kan du vara trygg med att få din garanterade pension. AMF är finansiellt mycket starkt och har större finansiell buffert än något annat pensionsbolag i Sverige. Det innebär stor frihet när vi förvaltar dina pengar och möjlighet att ta mer risk när de ekonomiska framtidsutsikterna ser

bra ut. Det ger möjlighet till lite högre avkastning och extra tilldelning av pengar utöver din garanterade pension.

För AMF är den långsiktiga avkastningen det primära målet när vi förvaltar dina pensionspengar. När vi väljer hur vi ska placera dina pengar, väger vi också in hur bolagen som vi investerar i betar sig mot sina anställda, sin omvärld och miljön. Bolag som i sin verksamhet tar hänsyn till både miljö och människor är de som över tid är stabila och kan förväntas ge bäst avkastning. I vårt arbete följer vi därför bland annat FNs principer för ansvarsfulla investeringar, FNs Global Compact och Ottawa-konventionen.

Rättvisa mellan kunderna

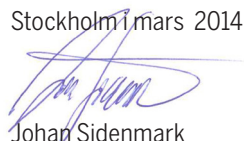
AMF drivs enligt ömsesidiga principer. Det betyder att alla vinster går tillbaka till dig och de övriga kunderna som sparar i AMFs pensionsförsäkringar och att inga vinster går till våra ägare, LO och Svenskt Näringsliv. Det är viktigt för oss att du som kund behandlas rättvist i förhållande till andra kunder. Vi utformar och prissätter respektive produkt och verksamhet så att de över tiden ska kunna bära sina egna kostnader och sina egna risker.

Stabilitet i en osäker värld

Jag ser många utmaningar för det svenska pensionssystemet de kommande åren. Världsekonomin går igenom den värsta krisen på decennier, vi ser åldrande befolkningar och att de enskilda pensionsspararna bär ett allt större ansvar för sin egen pension. Många upplever samtidigt ansvaret för den framtida pensionen som krångligt och krävande, och oroar sig för att inte ha engagerat sig tillräckligt.

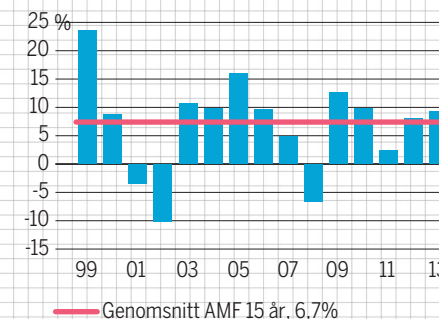
Vi som arbetar på AMF drivs av att göra pensions-sparandet enkelt, tryggt och mänskligt. Vi vill att du ska kunna slippa denna oro. Vi tar inte ut högre avgifter än nödvändigt och säljer inte något till dig som vi tror är onödigt. Vår finansiella styrka möjliggör för oss att stå starka i en osäker omvärld och vi kan erbjuda garanterade pensionsutbetalningar. Att alla vinster går tillbaka till dig och övriga kunder innebär också att vi endast har era intressen att tillvarata. Det gör det tryggt att vara kund hos AMF.

Stockholm 1 mars 2014

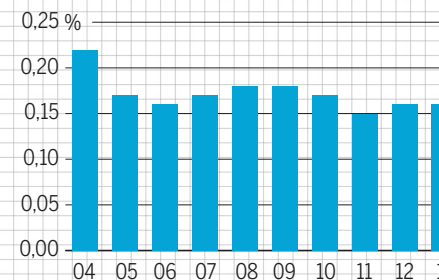

Johan Sidenmark
Verkställande direktör

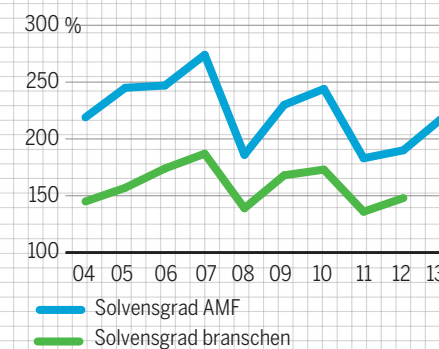
Totalavkastning 1999–2013

Förvaltningskostnader

Trygghet

AMF-koncernens verksamhet i korthet

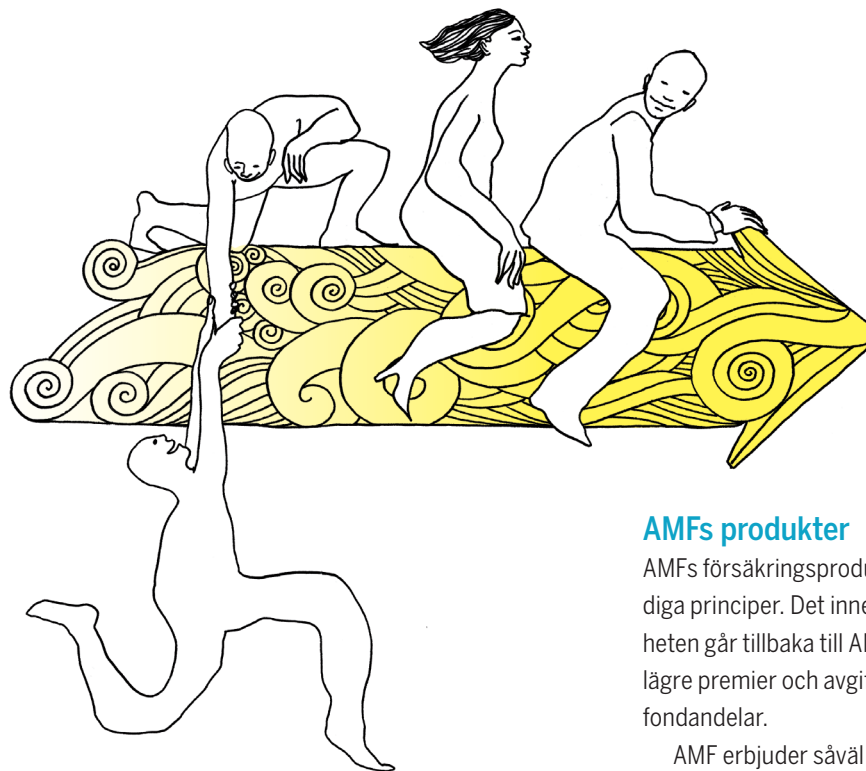
AMFs marknad och kunder

AMF verkar på den kollektivavtalade tjänstepensionsmarknaden, men tillhandahåller även annat tjänstepensionssparande och privat pensionssparande. Dotterbolaget AMF Fonder AB erbjuder fonder för fondförsäkring, premiepension och för direkt fondsparande. Totalt har AMF-koncernen 3,8 (3,8) miljoner kunder.

AMFs huvudaffär är ickevalet inom kollektivavtalsområde SAF-LO. Det innebär att premierna för samtliga kunder som inte önskar göra ett aktivt val av pensionsförvaltare inom avtalsområdet placeras hos AMF. Under 2013 fick AMF förlängt förtroende att ansvara för ickevalet till åtminstone utgången av 2016. AMF är valbart för de kunder som aktivt vill välja pensionsförvaltare.

AMF är valbart inom de tre andra stora kollektivavtalsområden ITP, PA03 och KAP-KL. AMF har tack vare bolagets låga avgifter och höga avkastning funnits på dessa områden sedan 1999 eller från och med att de öppnade för valfrihet. Idag är AMF det enda bolag som är valbart för både traditionell försäkring och fondförsäkring inom alla fyra avtalsområdena.

AMFs konkurrenskraftiga erbjudanden gör att många kunder väljer AMF som leverantör. Bland de tjänstemän som omfattas av den kollektivavtalade tjänstepensionen ITP är AMF sedan 2010 det mest aktivt valda bolaget då cirka var fjärde sparare har valt att placera sin pension hos AMF. Inom avtalen för statsanställdas tjänstepension (PA03) och kommun- och landstingsanställdas tjänstepension (KAP-KL) är AMF det näst mest valda bolaget.

AMFs produkter

AMFs försäkringsprodukter bygger på bolagets ömsesidiga principer. Det innebär att alla vinster från verksamheten går tillbaka till AMFs kunder i form av återbäring, lägre premier och avgifter eller genom tilldelning av fondandelar.

AMF erbjuder såväl traditionell försäkring som fondförsäkring. Traditionell försäkring tillhandahålls med koppling till tre olika tillgångsportföljer. Avkastningen från respektive portfölj fördelas i första hand till de försäkringar som hör till portföljen. Den första portföljen är även AMFs äldsta. Samtliga förmånsbestämda försäkringar samt merparten av de premiebestämda försäkringarna hör till denna portfölj. De premiebestämda har en garantiränta för nya premier som vid utgången av 2013 uppgick till 1,75 (1,25) procent.

Den andra portföljen togs fram våren 2009 inför omvalet av Avtalspension SAF-LO. Portföljen ger större

Därutöver erbjuder AMF pensionslösningar till företag, till exempel löneväxling och Alternativ ITP.

AMF tillhandahåller även sparlösningar till företag och privatpersoner genom AMF Fonder AB. AMF Fonder AB erbjuder tolv fonder som samtliga är valbara i AMFs fondförsäkringserbjudande, i premiepensionssparandet och för direkt fondsparande.

möjlighet för högre risk under spartiden än den första portföljen. I denna portfölj är garantiräntan 0,0 procent efter skatt och avgifter.

I den tredje portföljen förvaltas de tillgångar som hör till AMFs senaste traditionella försäkringslösning inom avtalsområdena PA03, KAP-KL och ITP från 2011, 2012 respektive 2013. Även i denna portfölj finns en garantiränta på 0,0 procent efter skatt och avgifter. Den tredje portföljen består av två underportföljer, en med lägre risk och en med högre risk. Den enskilda försäkringens förmåga att bära risk styr hur kapitalet fördelas mellan de två underportföljerna. I portföljen med lägre risk placeras en andel av respektive försäkrings pensionskapital motsvarande värdet av försäkringens garanterade belopp. Resterande andel av kapitalet placeras i portföljen med högre risk. I samband med att kunden närmar sig pensionsåldern ökar det garanterade beloppet i förhållande till det totala försäkringsbeloppet.

För fondförsäkringssparande erbjuder AMF upp till 28 olika fonder, varav tolv förvaltas i egen regi genom AMF Fonder AB (sidan 6) och 16 fonder tillhandahålls av externa leverantörer. De externt förvaltade fonderna finns på marknader som generellt har en högre risk och återfinns inom andra marknadssegment än AMFs egna fonder. Det gör att spararna får ökad valfrihet. AMFs egna fonder tillgodoser basbehoven hos flertalet sparare med fondförsäkring. För att reducera risken inför pensioneringen flyttas i de flesta fall fondförsäkringsspararnas pensionskapital automatiskt till en traditionell försäkring (successiv överföring) under de fem sista åren innan pension.

Rättvisa mellan kunderna

Eftersom AMF drivs enligt ömsesidiga principer ska de vinster och förluster (resultatet) som uppstår i verksamheten fördelas till AMFs kunder. För att säkerställa en rättvis fördelning mellan kunderna, är grundprincipen att resultatet ska fördelas efter hur kunderna bidragit till det. Det är framförallt avkastningen på tillgångsportföljen och förändringar i värderingen av de garanterade pensionsåtagandena som påverkar resultatet. Därutöver påverkar även avgiftsintäkter, kostnader och försäkringsrisker resultatet. Resultatet fördelas enligt de principer som beskrivs i avsnittet Överskottsfordelning (sidan 14).

För att undvika att vissa kundgrupper får bära andra kunders kostnader, har AMF som internt krav att respektive produkt och verksamhet över tiden ska täcka sin egen finansiering och driftskostnader med avgiftsintäkter. För att säkerställa att kravet uppfylls, använder AMF sedan ett antal år ett system för att följa respektive produkts historiska lönsamhet och för att göra framåtriktade prognoser. Systemet bygger på att utöver löpande kostnader fördelas även utgifter för satsningar inom systemutveckling och kampanjer på berörda produkter. Satsningarna internfinansieras till en ränta som motsvarar den avkastning kapitalet i förväntan skulle ha erhållit om det istället placerats i tillgångsportföljen. Internräntan för 2013 var 5,37 (5,37) procent.

Av den interna skulden enligt detta system är huvuddelen hänförlig till AMFs konkurrensutsatta erbjudande för kollektivavtalad tjänstepension, där ett antal nya produkter lanserats de senaste åren. Vid utgången av 2013 uppgick skulden för den verksamheten till 233 (387) miljoner kronor inklusive ackumulerade räntor. Samma verksamhets interna resultat för 2013 blev 177 (169)

miljoner kronor, före räntekostnader, vilket användes för att minska skulden.

Utöver att resultatet ska fördelas rättvist och att de olika kundgrupperna ska bära sina egna kostnader, ska de risker som de olika verksamheterna ger upphov till bäras på ett rättvist sätt. Genom interna solvens- och riskregler, säkerställs att olika kundgruppers kapital är tillräckligt för att täcka riskerna i den egna verksamheten.

Kapitalförvaltningen

AMF förvaltar sammantaget tillgångar om cirka 450 (405) miljarder kronor i moderbolaget och fondbolaget. Förvaltningen sker, med få undantag, i egen regi med placeringar på aktiemarknaden, i räntebärande värdepapper samt i fastigheter. AMFs kapitalförvaltning har etablerat en långsiktig förvaltningsfilosofi vilken innebär egen förvaltning, koncentrerade portföljer och övervägande likvida tillgångar. De koncentrerade portföljerna medför god kännedom om de bolag och de tillgångar AMF placerar i. Tillgångarna är med få undantag noterade på likvida marknader. Det ger tydligare priser vilket gör värderingen tillförlitlig, samtidigt som det möjliggör att köpa/sälja tillgångar i portföljerna utan att det väsentligt påverkar prisbilden i marknaden. AMFs fastighetsinnehav ska, enligt samma filosofi, vara koncentrerade till Stockholm och andra tillväxtregioner i Sverige. AMF har kunnat vara konsekventa i sin förvaltning under de senaste årens turbulenta finansmarknader, och har framgångsrikt kunnat fortsätta att förvalta enligt samma grundläggande filosofi. AMFs förvaltningsfilosofi har bevisat sin styrka genom att generera den högsta avkastningen bland jämförbara bolag under långa tidsserier (10, 15 respektive 20 år).

AMF Fastigheter AB

AMF Fastigheter AB är ett helägt dotterbolag som utvecklar och förvaltar AMF-koncernens helägda fastigheter i syfte att skapa avkastning till pensionsspararna. Fastigheterna är huvudsakligen kontors- och handelsfastigheter i Stockholm. Bland handelsfastigheterna finns bland annat Gallerian på Hamngatan, Mood Stockholm och gallerierna Fältöversten, Ringen och Västermalmsgallerian, samtliga i centrala Stockholm. Värdet av det direktägda fastighetsbeståndet uppgår till 35,8 (32,6) miljarder kronor.

AMF äger även 50 procent av fastighetsbolaget Rikshem, resterande 50 procent ägs av Fjärde AP-fonden. Rikshems totala fastighetsinnehav uppgår till 20,0 (16,2) miljarder kronor.

AMF Fonder AB

AMF Fonder AB är ett helägt dotterbolag med tillstånd att förvalta fonder. Bolaget ska erbjuda framgångsrika fonder med låga avgifter. För närvarande förvaltar fondbolaget tolv fonder med några av marknadens lägsta fondavgifter. Fonderna är valbara i AMFs fondförsäkringar och för premiepensionen hos Pensionsmyndigheten. Fonderna erbjuds även privatpersoner med vanligt fondsparande samt institutionella kunder. Flera av fonderna tillhör de mest valda i premiepensionssystemet. AMF Fonder AB har idag ett förvaltad kapital på 85,8 (69,9) miljarder kronor. Den största delen av kapitalet avser premiepension 48 (48) procent. AMFs fondförsäkringar står också för 38 (37) procent av sparandet i fonderna.

Under 2013 uppvisade verksamheten en stigande fondförmögenhet beroende på ett nettoinflöde på 1,9 (2,1) miljarder kronor samt den positiva börsutvecklingen under året. På fondmarknaden som helhet blev nettoin-

sättningarna 105,4 (74,5) miljarder kronor. Elva av tolv av AMFs fonder uppvisade en positiv avkastning. Under 2013 var det tio av tolv fonder som hade en avkastning som var bättre än respektive jämförelseindex. Jämfört med konkurrenternas genomsnitt inom varje kategori var det tio av de tolv fonderna som gick bättre under året enligt Morningstar (2013-12-31).

AMFs fonders rating 2013-12-31

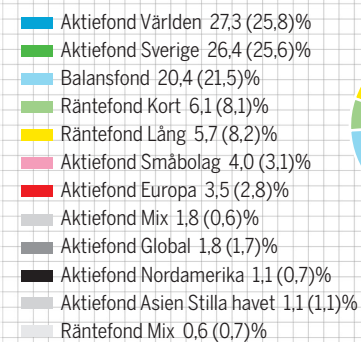
Fond	Morningstar	Lipper Leaders
Aktiefond Asien Stilla havet	4	5
Aktiefond Europa	4	3
Aktiefond Global	4	4
Aktiefond Mix	*	*
Aktiefond Nordamerika	3	3
Aktiefond Småbolag	4	4
Aktiefond Sverige	5	5
Aktiefond Världen	4	5
Balansfond	5	5
Räntefond Kort	**	**
Räntefond Lång	5	5
Räntefond Mix	*	*
Total	4,2	4,3

Ratingen finns mellan 1-5 där 5 är högst.

* Rating saknas då fonderna startades 2012.

** Betygsätts ej.

Fondförmögenhet 2013-12-31

AMF som samhällsaktör

AMFs viktigaste bidrag till ett bättre och hållbart samhälle är att leverera bra pension till våra 3,8 miljoner kunder och bidra till ett väl fungerande pensionssystem.

AMF ska alltid sätta kunden i första rummet. I och med att arbete med pensioner är långsiktigt blir hållbarhet ett naturligt inslag i AMFs verksamhet. Pengarna ska finnas där för kunderna idag och i framtiden. AMF ska därför sträva efter att bidra till en hållbar utveckling - såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt.

Resultatet av AMFs hållbarhetsarbete redovisas på sidorna 7-9 i denna årsredovisning, vilka därmed utgör AMFs hållbarhetsredovisning för 2013.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Hållbarhetsarbetet sker i det dagliga arbetet och är en integrerad del av bolagets processer och arbetssätt. Det styrs ytterst av AMFs etiska principer, placeringsriktlinjer, ägarpolicy och regler för riskhantering som årligen beslutas av styrelsen. VD har beslutat om instruktioner för bolagets arbete med etik och hållbarhet som baseras på ovan nämnda riktlinjer och policys. AMF har ett tvärfunktionellt råd för etik och hållbarhetsfrågor som stöd i arbetet och för att bereda principiella frågor kring AMFs hållbarhetsarbete. Som underlag finns bland annat en väsentlighetsanalys av hållbarhetsfrågor som baseras på kvalitativa och kvantitativa kund- och medarbetarundersökningar.

AMFs nyckeltal för hållbarhet

		Utfall 2012	Mål 2013	Utfall 2013	Mål 2014
Ekonomisk hållbarhet	Förvaltningskostnadsprocent, traditionell försäkring	0,16	≤ 0,17	0,16	≤ 0,16
	Solvensgrad, procent	190	> 110	219	> 110
Social hållbarhet	Nöjdhetsindex Kundenservice (max 5,0)	4,4	≥ 4,0	4,4	≥ 4,0
	Nöjdhetsindex Internet (max 100) ¹⁾	75	≥ 85	75	≥ 80
	Organisationsindex (max 100)	72	≥ 75	77	≥ 75
	Sjukfrekvens (sjukfrånvaro/årsarbetare) ²⁾	1,7	1,0-1,5	1,7	1,0-1,5
	Användande av friskvårdsbidrag, i procent av medarbetarna	52	≥ 60	49	≥ 60
Miljömässig hållbarhet	Internt tillsatta tjänster i procent	22	≥ 20	18	≥ 20
	Verksamhetsel per kvm eget kontor kwh/m ² ³⁾	38	≤ 37	33	≤ 34
	Total energiförbrukning eget kontor kwh/m ² ³⁾	72	≤ 72	79	≤ 83
	Total energiförbrukning avseende energimål t o m 2014 för AMFs direktägda fastigheter kwh/m ² ^{3), 4)}	138	≤ 135	128	≤ 130
	Pappersförbrukning eget kontor kg/arbetsplats	57	≤ 27	27	≤ 33
	Pappersförbrukning utskick i ton	86	≤ 90	96	≤ 63
	Andel miljömärkt papper av total pappersförbrukning i procent	100	100	100	100
	Klimatkompensation flygresor ⁵⁾	101 ton co ₂ 29 290 kr	100 ton co ₂ 29 000 kr	125 ton co ₂ 36 278 kr	120 ton co ₂ 34 800 kr
	Klimatkompensation fjärrvärme ⁶⁾	2 548 ton co ₂ 438 293 kr	2 560 ton co ₂ 441 600 kr	2 930 ton co ₂ 224 744 kr	2 900 ton co ₂ 230 000 kr
	Totalt antal tjänstecyklar	2	4	4	4

¹⁾ Utfallet för 2012 har korrigerats från 76 till 75 i redovisningen 2013 med anledning av ändrad beräkningsmetod.

²⁾ Utfallet för 2012 har korrigerats från 1,8 till 1,7 i redovisningen 2013.

³⁾ Avser lokalarea beräknad som LOA.

⁴⁾ Avser fastigheter som fanns i beståndet 2007/2008 och som AMF fortfarande äger.

⁵⁾ Ökningen beror på intensifierat arbete med ägarstyrning och bolagsmöten.

⁶⁾ Utsläppsökningen beror på att nya fastigheter inte intrimats än. Minskningen av beloppet beror på prisvariation på klimatneutral fjärrvärme från leverantören.

Utveckling av styrningen av hållbarhetsarbetet 2013

UNPRI (FNs principer kring ansvarsfulla investeringar). Från utgångspunkten utländska aktier har AMF lagt till svenska aktier och företagso-bligationer i screeningprocessen avseende internationella normer och riktlinjer kring miljö, mänskliga rättigheter och korruption.

Undertecknat ansökan till Global Compact.

Externt revisorsbestyrkande av hållbarhetsredovisningen.

Planerad utveckling av styrningen av hållbarhetsarbetet 2014

Utveckla uppförandekod för AMFs leverantörer och implementera under 2014.

Vidareutveckla systemet för uppföljning av hållbarhetsaspekter.

Utveckla bolagets hållbarhetsredovisning enligt GRI G4.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet är för AMF att ta ansvar gentemot kunder, ägare, medarbetare och andra intressenter för att trygga bolagets utveckling och finansiella ställning och därigenom kundernas sparande. För AMFs kunder är hög avkastning och låga kostnader viktiga hållbarhetsfaktorer.

Hög avkastning och låga kostnader

Målsättningen för AMF är att skapa en uthållig real avkastning, med ambition att över tid ha den högsta avkastningen mot jämförbara bolag och produkter. På 15 år har AMF i snitt haft 6,7 (7,2) procents avkastning på tillgångarna per år, vilket är den högsta avkastningen bland jämförbara bolag.

Förvaltningskostnadsprocenten speglar hur kostnads-effektivt AMF är. För traditionell försäkring blev förvalt-ningskostnadsprocenten 0,16 (0,16) procent 2013, vilket är bland de lägsta i branschen.

Livsvariga garantier

AMF erbjuder livsvariga, garanterade pensionsutbetal-ningar. Garantin ger trygghet för och en förutsägbarhet om pensionens minsta storlek. Livsvarighet ger ett ekonomiskt skydd vid ett långt liv. AMFs garantier är utformade som en avvägning mellan ett tryggt garanterat belopp och ett aktivt risktagande som innebär ökade möjligheter till högre avkastning.

Stark solvens

Solvens speglar ett pensionsbolags ekonomiska styrka. Ju större tillgångarna är i förhållande till de garanterade pensionsåtagandena, desto högre är solvensen, och de-sto tryggare de utlovade pensionerna. En hög solvens ger också möjlighet att ha en hög andel aktier i förvaltningen, vilket historiskt bidragit till högre avkastning. AMFs mål är därför att solvensen med god marginal ska överstiga de krav som följer av lagstiftningen.

Social hållbarhet

AMFs främsta möjlighet att bidra till nytta för samhäl-let är att utföra det uppdrag som anförtratts bolaget av kunder och ägare. AMFs verksamhet påverkar många människor och pensionen är en del av trygghetssyste-met. Förändringar i försäkringarnas villkor, AMFs arbets-sätt och förhållningssätt kan få konsekvenser för kunder, företag och samhället i stort.

AMF stöttar det svenska yrkeslandslaget för ung-domar. Det synliggör och premierar yrkesskicklighet samt skapar positiva förebilder bland ungdomar. Ett bra yrkesliv bidrar till bättre pensioner.

Ansvarsfulla placeringar

AMF-koncernen förvaltar tillgångar motsvarande 450 miljarder kronor. Tillgångarna investeras såväl i Sverige som i utlandet. För att säkerställa att AMF genom dessa

investeringar inte indirekt bidrar till brott mot arbetsrätt och arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, korruption och miljöförstöring följer AMF ett antal principer och riktlinjer, med utgångspunkt i de internationella konventioner och överenskommelser som Sverige valt att ansluta sig till. Dessa innefattar FN:s Global Compact, OECDs riktlinjer för multinationella företag, Ottawa-konventionen med flera. Den kompletta listan publiceras på AMFs hemsida. 2009 undertecknade AMF FN:s principer för ansvarsfulla investeringar UNPRI.

Inför aktie- och ränteinvesteringar granskar AMF bolagen i syfte att identifiera eventuella avvikelser mot de ovan nämnda principerna och riktlinjerna med hjälp av företaget GES. Därutöver görs en halvårsvis genomgång av aktie- och ränteportföljerna i samma syfte. AMF gör en individuell prövning av varje bolag om det uppstår inci-denter eller tveksamheter ur ett etik- eller hållbarhetsper-spektiv. En helhetsbedömning görs där AMFs ansvar för spararnas intressen vägs in. I de fall något uppdagas i den processen söker AMF i första hand en dialog med styrelse och ledning i företagen för att utreda vad som har hänt och vad företaget gör för att komma tillrätta med eventu-ella problem. Att sälja innehav är en sista utväg för AMF. De två granskningarna under 2013 resulterade i att ett företag (Posco) rödflaggades och innehavet såldes.

Aktiv ägarstyrning

Syftet med AMFs ägararbete är att skapa långsiktigt sta-bil och hög avkastning åt AMFs sparare. Ägarutövningen sker såväl på bolagsstämmor som i valberedningar, men framför allt via en fortlöpande dialog med företag och med andra ägare.

AMF eftersträvar i ägarstyrningen att bygga förtro-ende med bolagen och de andra ägarna, vilket är en förutsättning för en konstruktiv dialog. Att samtidigt ha

en hög öppenhet i ägarstyrningsfrågor är en utmaning som AMF ständigt arbetar med att hantera. En metod är genom den ägarstyrningsrapport som AMF publicerar varje år. Rapporten och AMFs ägarpolicy finns på AMFs hemsida (amf.se).

Motverka finansiell brottslighet och terrorism

Särskild utbildning ges till personal som har kundrelaterade arbetsuppgifter, eller som av andra skäl har behov av kunskaper om penningtvätt. För att säkerställa att de regler som syftar till att förhindra finansiell brottslighet och finansiering av terrorism följs genomför AMF regelbundet kontrollaktiviteter.

Ett bättre pensionssystem

AMF arbetar aktivt för att öka kunskapen och engagemanget för pensionsfrågor genom utbildning och informationsspridning. Ambitionen är att nå inte bara de egna kunderna, utan även en bredare allmänhet. Arbetet sker bland annat genom att delta i debatten om pensionssystemets utformning och genom att delta i nätverket Gilla din Ekonomi där bransch och myndigheter samarbetar med att utbilda allmänheten om privatekonomi. AMF deltar även som pensionsexpert då nya regler för pensionssystemet ska skrivas, till exempel genom att delta i utredningar och svara på lagremisser.

För att kommunicera på mottagarnas villkor förtestar AMF formuleringar och utskick på kunder. AMF följer rekommendationerna i den branschöverskridande ordlistan Pensionsorden som Svensk Försäkring förvaltar.

En bra och attraktiv arbetsplats

Kunniga och engagerade medarbetare är centralt för AMFs framgång. En medarbetarenkät genomförs årligen för att få en bild av det rådande arbetsklimatet inom orga-

nisationen. Organisationsindex låg vid den senaste mätningen i november 2013 på 77 (72). Genomsnittsindex hos undersökningsföretagets kunder ligger på 63. AMF är med cirka 350 (340) medarbetare en relativt liten organisation med många specialister. För att ge en möjlighet till såväl personlig som karriärsässig utveckling, och samtidigt stärka och ta vara på den interna kompetensen i bolaget, arbetar AMF kontinuerligt med att främja den interna rörligheten samt att säkerställa löpande vidareutbildning.

Miljömässigt ansvarstagande

AMF ska främja ett långsiktigt uthålligt användande av naturresurser och miljöaspekter är en integrerad del i AMFs verksamhet. Miljöaspekten beaktas vid val av leverantörer och andra affärspartners. AMF ska påverka, ställa krav på och samarbeta med andra för en bättre miljö. AMFs miljöarbete är förebyggande och inriktat på kontinuerliga förbättringar.

AMFs fastigheter

AMF är en av Sveriges största kommersiella fastighetsägare med utveckling och förvaltning av fastigheterna genom dotterbolaget AMF Fastigheter AB. AMF Fastigheter arbetar systematiskt för att bidra till en bättre miljö och att främja utvecklingen av ett hållbart samhälle. För att utveckla och förvalta fastigheterna med omsorg om miljön används ett miljöledningssystem som är utformat i enlighet med ISO14001. AMF köper endast så kallad grön el, det vill säga el som är märkt Bra miljöval. Fjärrvärme och fjärrkyla är till största delen klimatneutral. Genom att erbjuda gröna hyresavtal arbetar AMF Fastigheter tillsammans med hyresgäster för att minska lokalens påverkan på miljön.

Det övergripande energimålet var att minska fastighe-

ternas totala energianvändning med 25 procent fram till och med 2014 för de fastigheter som fanns i beståndet 2007/2008. Det målet uppnåddes redan under 2013. För att påverka och utveckla miljö- och hållbarhetsarbetet i bygg- och fastighetsbranschen är AMF Fastigheter medlem i Sweden Green Building Council.

Resursförbrukning i den dagliga verksamheten

AMFs direkta miljöpåverkan sker framförallt genom resursförbrukningen i den dagliga verksamheten i Stockholm. Under 2013 användes totalt 96 (86) ton papper för olika slags utskick som värdebesked, välkomstbrev och kontrolluppgifter. Ambitionen är att aktivt styra över kundkommunikation till digitala kanaler, som dessutom är kostnadseffektiva, snabba och involverande. På vårt internetkontor vill vi göra det möjligt för våra kunder att genom egen kraft bli välinformerade och ha tillgång till den information de behöver för att kunna ta välgrundade beslut kring pensioner.

AMF har inga tjänstebilar men däremot ett antal tjänstecyklar. Fjärrvärme, fjärrkyla och flygresor klimatkompenseras genom FN-reglerade Clean Development Mechanism-projekt i samarbete med Tricorona.

Förvaltningsberättelse

2013

Inför
Vår
1900
AMF

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för AMF Pensionsförsäkring AB (AMF) avger härmed årsredovisning för 2013, bolagets fjortioförsta verksamhetsår. Organisationsnummer: 502033-2259. Styrelsens säte: Stockholm, Sverige.

Ägarförhållanden och organisation

AMF är ett livförsäkringsaktiebolag som ägs till lika delar av LO (Landsorganisationen) och Svenskt Näringsliv och drivs enligt ömsesidiga principer. AMF Pensionsförsäkring AB är moderbolag i en koncern som, förutom moderbolaget, omfattar dotterbolagen AMF Fonder AB, AMF Fastigheter AB samt ett antal fastighetsägande dotterbolag. En redovisning av samtliga dotterbolag återfinns på sidan 64. När AMF redovisas i årsredovisningen avses koncernen AMF och när moderbolaget redovisas anges det explicit.

Verksamhet och affärsidé

AMF drivs enligt ömsesidiga principer. Verksamheten bygger på pensionsförsäkringar och utgörs huvudsakligen av kollektivavtalade försäkringar och andra tjänstepensionsförsäkringar. Bolaget erbjuder såväl traditionell försäkring som fondförsäkring samt fondsparande inom premiepensionssystemet. AMF erbjuder också fondsparande utan koppling till pension genom dotterbolaget AMF Fonder AB.

Bolagets vision och mål är att vara pensionsbolaget med enkla och trygga tjänstepensionslösningar med hög avkastning till låg kostnad.

Väsentliga händelser 2013

Ändring av garantiräntan och pensionstillägg

Garantiräntan för nya premier för alla produkter (förutom Temporär Avgångspension och Avtalspension SAF-LO ny, PA03 ny, ITP ny samt KAP-KL ny) har under året höjts per den 1 april från 1,25 procent till 1,50 procent och därefter per den 1 oktober till 1,75 procent. Garantiräntan för Temporär Avgångspension har för nya premier under året varit 0,75 procent. Från och med 1 januari 2014 upphör AMF med att teckna avgångspensioner. Samtliga räntor ovan avser ränta före avdrag av avgifter och skatt. För Avtalspension SAF-LO ny, PA03 ny, ITP ny och KAP-KL ny gäller garantiränta 0 procent efter avdrag av avgifter och skatt, vilket motsvarar en garantiränta på ungefär 0,7 procent brutto.

Prisbasbeloppet för 2014 sjönk 0,2 procent. För 2014 har AMF beslutat att lämna pensionsbeloppen för de för-månsbestämda försäkringarna oförändrade. De höjdes 2013 med 1,14 procent.

SAF-LO 2014

I slutet av november meddelade Fora resultatet av anslutningsförfarandet för Avtalspension SAF-LO avseende premier med intjäning 2014 och framåt. AMF kommer att vara fortsatt valbart inom både traditionell försäkring och fondförsäkring. AMF är även fortsatt ickevalsbolag för de kunder som inte gör ett aktivt val av förvaltare.

Antalet bolag som erbjuder traditionell försäkring

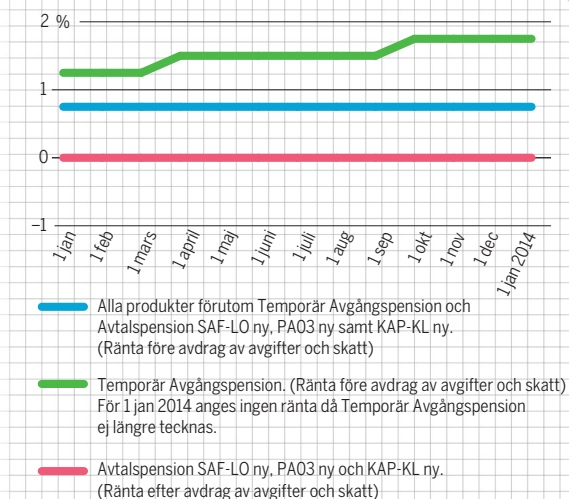
minskade från sex till tre, där Länsförsäkringar, Nordea och Swedbank valde att inte vara med.

På fondförsäkringssidan däremot, ökade antalet bolag från fem till tio. Noterbart är att alla storbanker kommer att ha ett fonderbjudande.

Upphandling ITP/ITPK 2013-2018

I slutet av februari 2013 meddelade Collectum vilka bolag som blivit utvalda i ITP-upphandlingen, som sträcker sig till september 2018. AMF lyckades åter att bli valbart

Garantiräntans utveckling 2013

både inom traditionell försäkring och fondförsäkring.

Inom fondförsäkring har AMF det lägsta snittpriset för fonder av alla bolag (0,28 procent). De bolag som inte blev utvalda hade denna gång en möjlighet att behålla sina kunder, men då krävdes att kunderna gjorde ett aktivt omval av sitt gamla bolag senast under september 2013. 158 000 kunder berördes av detta omval och majoriteten stannade i sitt gamla bolag. Av de kunder som aktivt valde en annan förvaltare fick AMF den högsta marknadsandelen.

AMF är nu det mest aktivt valda bolaget inom ITP/ITPK mätt både i antalet kunder och i premier.

Ny VD i Fondbolaget

Den 2 december 2013 tillträdde Gunilla Nyström som VD för AMF Fonder AB. Gunilla Nyström ersatte Anders Oscarsson som samtidigt tillträdde som aktiechef inom AMF.

Ändringar i distributionsmodellen

Avvecklingen av den provisionsbaserade förmedlaraffären har slutförts under året. Samtliga företagskunder erbjuds nu AMFs nya moderna försäkring utan provisioner.

Ekonomisk översikt och årets resultat

AMFs intäkter utgörs av erhållna premier, premier genom tilldelad återbäring, avgifter från investeringsavtal, avkastning på placeringstillgångarna samt minskning av livförsäkringsavsättningarna. Kostnaderna består av lämnade försäkringsersättningar, ökning av livförsäkringsavsättningar, driftskostnader, kostnader för kapitalförvaltningen och skatt.

Koncernens totalresultat uppgick till 49,4 (25,4) miljarder kronor. Moderbolagets resultat uppgick till 48,0 (25,2) miljarder kronor. Den största effekten på resultatet kom från den positiva kapitalavkastningen, vilken bidragit med 37,2 (26,5) miljarder kronor. Därtill har förändringen i de

försäkringstekniska avsättningarna gett en resultateffekt på 3,8 (-8,3) miljarder kronor. För ytterligare information om förändringen i Livförsäkringsavsättningar se not 26. Livförsäkringsavsättning samt avsnitt Överskottsfördelning för fördelning av årets resultat på sidan 14.

Premieinkomst

Premieinkomsten för 2013 för traditionell försäkring uppgick till 17,7 (17,2) miljarder kronor. Av dessa utgjorde 15,9 (15,3) miljarder kronor erhållna premier och 1,8 (1,9) miljarder kronor avsåg premieinkomst genom tilldelad återbäring i form av premiereduktion. Denna premiereduktion gäller avsättning av pensionsbelopp till personer som under 2013 uppnått 60 års ålder och som får pension enligt definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO. Premier för fondförsäkring redovisas som insättningar till investeringsavtal i balansräkningen. Dessa uppgick till 3,1 (3,1) miljarder kronor.

Kapitalavkastning – Traditionell försäkring

Den totala avkastningen på placeringstillgångarna uppgick till 31,2 (24,9) miljarder kronor, vilket motsvarar en totalavkastning på 9,3 (8,0) procent. Den genomsnittliga totalavkastningen för de senaste 5, 10, 15 och 20 åren uppgår därmed till 8,4; 7,4; 6,7 respektive 8,8 procent. Totalavkastningstabellen återfinns på sidan 32.

2013 var ett år med måttlig tillväxt globalt och minskad oro på de finansiella marknaderna. Fortsatt stöd från centralbankerna har bidragit till att mer riskfyllda tillgångar haft en god utveckling. Aktiemarknaderna i flera av de utvecklade länderna har stigit mer än 20 procent samtidigt som aktieavkastningen i tillväxtländerna generellt varit väsentligt svagare. Räntenivåerna på statsobligationer har överlag stigit under året vilket påverkat avkastningen negativt. Kreditobligationer har relativt statsobligationer haft en bättre avkastning, där krediter med lägre kreditbetyg utvecklats mer positivt. Den svens-

ka fastighetsmarknaden uppvisade en stabil avkastning med en mindre värdeuppgång utöver direktavkastningen. Den svenska kronan försvagades mot euron och stärktes något mot den amerikanska dollarn under året.

Svenska räntebärande placeringar

Avkastningen på svenska räntebärande placeringar uppgick till 1,2 (4,1) procent och resultatet i den svenska ränteportföljen uppgick till 1 208 (3 740) miljoner kronor.

Utländska räntebärande placeringar

Avkastningen på utländska räntebärande placeringar inklusive valutasäkringar uppgick till -2,2 (4,3) procent och resultatet i den utländska räntebärande portföljen uppgick till -1 319 (2 914) miljoner kronor.

Svenska aktier

Avkastningen i den svenska aktieportföljen uppgick till 26,2 (18,2) procent. Resultatet uppgick till 13 142 (7 207) miljoner kronor.

Utländska aktier

Avkastningen i den utländska aktieportföljen uppgick till 14,0 (7,0) procent och resultatet i den utländska aktieportföljen uppgick till 12 509 (5 377) miljoner kronor.

Fastigheter

Totalavkastningen för fastighetsportföljen uppgick till 8,4 (7,5) procent efter orealiserad värdeförändring om 4,0 (2,9) procent. Resultatet, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till 2 869 (2 426) miljoner kronor.

Fondförsäkring

AMF erbjuder totalt upp till 28 olika fonder inom fondförsäkring varav tolv under egen förvaltning via AMF Fonder AB samt övriga externt förvaltade fonder. De externt förvaltade fonderna är inriktade på tillväxtmarknader.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar består av utbetalningar till kunder, återköp samt flytt.

Traditionell försäkring

Under året betalades totalt 14,9 (14,0) miljarder kronor ut till de försäkrade, där 7,9 (8,0) miljarder kronor utgjordes av garanterade pensionsbelopp och 7,0 (6,0) miljarder kronor av återbäring (vinstmedel). Under 2013 uppgick extern flytt från AMFs traditionella försäkring till 1,7 (1,9) miljarder kronor, inklusive återbäring.

Fondförsäkring

För AMFs äldre fondförsäkringar sker normalt ingen utbetalning direkt till den försäkrade. Istället sker vanligtvis en successiv månatlig överföring av kapital till en traditionell försäkring i bolaget. Överföringen startar drygt fem år före pensionsåldern. Även i samband med dödsfall sker i de flesta fall en överföring av kapitalet till traditionell försäkring inför utbetalningen till efterlevande. Under 2013 har 1,2 (0,9) miljarder kronor överförts till traditionell försäkring. Under 2013 uppgick extern flytt från AMFs fondförsäkring till 0,3 (0,2) miljarder kronor.

Totalt utbetalda ersättningar för fondförsäkring redovisas som utbetalningar från investeringsavtal i balansräkningen. Dessa uppgick den 31 december 2013 till 1,6 (1,2) miljarder kronor.

Förändring i försäkringstekniska avsättningar

Traditionell försäkring

Livförsäkringsavsättningar är bolagets reservavsättning avseende de garanterade pensionsbelopp som har utlovats till de försäkrade. Under 2013 minskade dessa avsättningar med 9,6 miljarder kronor, huvudsakligen med anledning av höjd värderingsränta. Under 2012 ökade avsättningarna med 6,6 miljarder kronor.

Fondförsäkring

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk utgörs av fondförsäkringstagarnas fondandelar samt medel som inte är placerade i fondandelar på grund av pågående handel. Dessa avsättningar ökade under 2013 med 7,2 (4,5) miljarder kronor.

Driftskostnader

Driftskostnaderna i moderbolaget ökade med 71 miljoner kronor till 817 (746) miljoner kronor. Kostnadsökningen förklaras främst av att bolaget under 2013 fortsatt arbetet avseende utveckling av nya försäkringsprodukter. Bolaget har under året även slutfört arbetet med att utveckla den nya IT-plattformen. Investeringar på 82 (113) miljoner kronor avseende denna har redovisats som immateriell tillgång och därmed inte belastat årets kostnader. Avskrivningar på immateriella tillgångar har gjorts med 48 (36) miljoner kronor. Med anledning av stängningen av provisionsaffären och andra affärsstrategiska beslut har nedskrivningsprövning avseende det nya IT-stödet gjorts vilket resulterat i en nedskrivning på 37 miljoner kronor 2013. Förvaltningskostnadsprocenten för traditionell försäkring är oförändrad och uppgick till 0,16 (0,16) procent av placeringstillgångarna. Detta är bland de lägsta i branschen. Även kapitalförvaltningskostnaderna var fortsatt låga 0,03 (0,04) procent.

Moderbolagets totala åtaganden

Traditionell försäkring

Med bolagets totala åtaganden avses dels värdet av de garanterade pensionsbelopp som har utlovats till de försäkrade, dels värdet av återbäringsmedel som inte garanterats, men som ändå fördelats preliminärt på enskilda försäkringar.

Den 31 december 2013 uppgick de totala åtagandena avseende premiebestämda traditionella försäkringar till 338,6 (307,0) miljarder kronor. Av dessa medel avser

158,5 (166,7) miljarder kronor värdet av de garanterade pensionsbeloppen medan 180,1 (140,3) miljarder kronor avser värdet av ej garanterade åtaganden. I de premiebestämda försäkringarna ingår också försäkringar enligt Övergångsregler och avser personer födda 1935–1967 som före 1996 tjänade in tid i STP-systemet. Av totalvärdet av ej garanterade åtaganden, avser 89,4 (83,3) miljarder kronor försäkringar enligt Övergångsregler. Detta då pensionsförmåner för denna försäkring, efter styrelsebeslut, garanteras först vid 60 års ålder.

Den 31 december 2013 uppgick de totala åtagandena avseende förmånsbestämda försäkringar till 12,0 (14,3) miljarder kronor. Av dessa medel avser 7,6 (9,0) miljarder kronor värdet av garanterade pensionsbelopp, medan 4,4 (5,3) miljarder kronor avser värdet av ej garanterade åtaganden. De förmånsbestämda försäkringarna utgörs till den allra största delen av STP-försäkringar, inklusive försäkringar enligt Övergångsbestämmelser som avser personer födda 1932–1934 som har tjänat in tid i det gamla STP-systemet.

Utöver åtaganden för premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar utgör även posten Särskilda Pensionsmedel (SPM) en del av konsolideringsfonden i moderbolaget. Dessa uppgick 31 december 2013 till 3,1 (2,9) miljarder kronor. I 1996 års överenskommelse om Avtalspension SAF-LO beslutade LO och Svenskt Näringsliv att arbetsgivarna, utöver pensionspremien, skulle betala en avgift som skulle avsättas som Särskilda Pensionsmedel. Medlen ur Särskilda Pensionsmedel disponeras av LO och Svenskt Näringsliv för pensionsändamål i enlighet med pensionsöverenskommelsen 1996 och därtill knutna överenskommelser som träffats senare. Alla dispositioner av SPM redovisas i AMFs årsredovisningar. För årets disposition, se Förändringar i eget kapital, sidan 38.

AMF har under året fortsatt att utreda frågan om behov av förändrad hantering av SPM, vilket kan komma att ske under 2014.

Fondförsäkring

Bolagets totala åtagande för fondförsäkring motsvaras av försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagarna bär risk. Dessa åtaganden utgörs av värdet av försäkringstagarnas fondandelar samt ett belopp som inte är placerat i fondandelar. Den 31 december 2013 uppgick dessa avsättningar till 33,9 (26,7) miljarder kronor.

Kollektiv konsolidering i moderbolaget

Den kollektiva konsolideringsgraden beräknas som förhållandet mellan bolagets tillgångar, värderade till marknadsvärdet och bolagets totala åtaganden. Vid värderingen av åtaganden har även allokerad återbäring räknats in, det vill säga det överskott som preliminärt har fördelats på enskilda försäkringar, men där beloppet inte är garanterat.

För premiebestämda försäkringar tillämpas från maj 2010 en direktutdelande överskottsmodell med målnivå på 100 procent.

Den kollektiva konsolideringsgraden för förmånsbestämda försäkringar var vid årets ingång 155 (142) procent och vid årets utgång 161 (155) procent.

För analys av koncernens eget kapital, se sidan 38.

Solvens i moderbolaget

Enligt försäkringsrörelselagen ska försäkringsbolagen ha en kapitalbas som minst uppgår till en erforderlig solvensmarginal. Det innebär att solvensmarginalen minst ska motsvara fyra procent av livförsäkringsavsättningarna och en procent av fondförsäkringsåtagandena. För AMF uppgår solvensmarginalen per 31 december 2013 till 7,0 (7,3) miljarder kronor. Kapitalbasen uppgår till 193 (156) miljarder kronor.

Solvensknoten är relationen mellan kapitalbasen och solvensmarginalen, uttryckt i kronor. Som nämnts ovan måste kapitalbasen minst vara lika stor som solvensmarginalen i kronor. AMFs kapitalbas var vid utgången av året

27,6 (21,4) gånger större än solvensmarginalen i kronor.

Det förekommer inom traditionell försäkring även ett annat solvensbegrepp, solvensgrad. Solvensgraden, som uttrycks som en procentsats, utgörs av kvoten mellan bolagets totala tillgångar avseende traditionell försäkring och värdet av bolagets garanterade åtaganden för samma försäkringar. Solvensgraden den 31 december 2013 uppgick till 219 (190) procent, vilket är den högsta bland jämförbara bolag.

För mer information om hur de försäkringstekniska avsättningarna (FTA) påverkar solvensgraden, se Risker och riskhantering. Nya och förändrade redovisningsstan-

darder under 2013 har inte haft någon effekt på bolagets solvens. På grund av förändrade föreskrifter från Finansinspektionen tillämpas från och med 2013-12-31 ett nytt ränteantagande avseende beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Metodförändringen medför en mindre momentan förändring av bolagets försäkringstekniska avsättningar. Samtidigt förväntas värderingen av bolagets försäkringstekniska avsättningar bli mindre känslig för förändring i marknadsräntor eftersom värderingen utgår från ett modellerat antagande om en långsiktig normalräntenivå.

Överskott, mkr	Förmånsbestämd	Premiebestämd ¹⁾ traditionell	Fondförsäkring
Ingående överskott 2013-01-01	16 378	137 670	133 ²⁾
+ Kapitalbidrag kunder (premie utöver livavsättning)	–	6 272	–
– Utbetalning överskott kunder (inklusive skadereglering)	– 955	– 6 063	–
– Utbetalning till försäkringstagare (arbetsgivare)	– 2 040	–	–
+ Riskvinster	– 2	105	–
+ Avgifter försäkrade (inbetalda avgifter och avgifter som belastar FTA)	20	701	59
= Nettobidrag kapital kunder	– 2 977	1 015	59
+ Kapitalavkastning (utöver räntekostnad FTA, inklusive förvaltningsarvode)	1 738	26 937	168
+ Övrig omvärdering av FTA	– 6	– 89	–
– Driftkostnader	– 12	– 549	– 100
– Utbetalad skatt	– 52	– 717	– 61
– Premiereduktion	–	– 1 788	–
= Kundernas vinst före förändring av marknadsräntan	1 668	23 794	7
+ Omvärdering FTA på grund av ändringar i marknadsräntan	13	13 591	–
= Kundernas vinst efter förändring av marknadsräntan	1 681	37 385	7
= Utgående överskott 2013-12-31	15 082	176 070	199

¹⁾ Premiebestämd är en synonym med avgiftsbestämd som är begreppet som används bland annat i resultatanalysen.

²⁾ Ingående överskott är korrigerat på grund av förändrad värderingsprincip av fondandelar per 2012-12-31.

Tabellen innehåller inte särskilda pensionsmedel (SPM) eftersom dessa inte svarar mot några försäkringsåtaganden, se vidare not 39, Närstående.

Överskottsfordelning

AMF meddelar försäkring enligt ömsesidiga principer. Försäkringstagarna och de försäkrade har därför den slutgiltiga rätten till AMFs vinster, och anspråk på eget kapital, trots att de inte är delägare i bolaget.

Vinster kan uppkomma då totalavkastningen överstiger värderingsräntan, avgiftsintäkterna överstiger drifts-kostnaderna, försäkringstekniska avsättningar minskar till följd av förändrade antaganden och då riskresultatet är positivt. På motsvarande sätt kan underskott uppstå. Detta över- eller underskott tillförs preliminärt försäkringstagarna eller de försäkrade. Detta sker på olika sätt för premiebestämda traditionella försäkringar, förmånsbestämda försäkringar och fondförsäkringar.

AMF delar in de olika försäkringarna i olika återbäringskollektiv för att bedöma vilket överskott som de primärt ska vara med och ta del av. Försäkringarna inom återbäringskollektivet har gemensam tillgångsförvaltning och riskresultatet fördelas inom respektive kollektiv. AMF har fyra återbäringskollektiv - kollektiv ett där förmånsbestämda försäkringar och premiebestämda försäkringar med högre garantiräntor ingår, kollektiv två där premiebestämda försäkringar med gemensam avkastningsränta och nollprocentig garantiränta ingår samt kollektiv tre där försäkringar med individualiserad avkastningsränta och nollprocentig garantiränta ingår. Fondförsäkringskollektivet utgör det fjärde återbäringskollektivet.

Slutlig tilldelning av överskott sker först i samband med pensionsutbetalningen, vid utbetalning av flyttkapital, vid garantiförstärkning eller i samband med premiereduktion.

Styrelsen föreslår årsstämman 2014 att bemyndiga styrelsen att med avseende på verksamhetsåret 2014 använda upp till 14,0 miljarder kronor för slutlig tilldelning i samband med pensionsutbetalningar, utbetalning av flyttkapital och garantiförstärkning. Styrelsen föreslår också årsstämman att bemyndiga styrelsen att använda

upp till 3,0 miljarder för premiereduktion avseende produkten Pension enligt definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO, att använda upp till 2,9 miljarder av det avskilda STP-kapitalet i syfte att reducera premien avseende Avtalspension SAF-LO och att disponera SPM (särskilda pensionsmedel) inom de begränsningar som följer av kollektivavtal och försäkringsrörelselagen. 2013 tilldelades 7,0 (6,0) miljarder kronor i slutlig tilldelning avseende pension, flytt och garantiförstärkning, samt 1,8 (1,9) miljarder avseende premiereduktion. 0,1 (0,1) miljarder kronor utbetalades av SPM (se not 39, Närstående).

För premiebestämda traditionella försäkringar tillförs försäkringen preliminärt överskott och underskott genom avkastningsräntor som bestäms varje månad. Det överskott som uppstår inom respektive återbäringskollektiv och som inte behövs för förlusttäckning fördelas till de försäkringar som ingår i kollektivet. För återbäringskollektiv ett och två sker fördelningen utifrån respektive försäkrings andel av återbäringskollektivets pensionskapital. För återbäringskollektiv tre tas hänsyn till respektive försäkrings individuella förhållande mellan värdet av garanterat åtagande och pensionskapital (retrospektiv-reserv).

För förmånsbestämda försäkringar (STP, ÖGB, UTP och utland) fördelas bolagets kapitalavkastning på respektive produkt. Det överskott som då uppkommer tillförs konsolideringen för denna produkt. Om denna konsolidering inte behövs för förlusttäckning ska den i första hand användas för höjning av pensionsförmåner motsvarande förändringen av prisbasbeloppet. Det som inte behövs för dessa ändamål ska som regel återbetalas till försäkringstagarna som omfattas av avtalspension SAF-LO till exempel genom premiereduktion.

Eventuellt överskott som uppkommer inom AMFs fondförsäkringsverksamhet ska tillfalla de försäkrade om det inte behövs för förlusttäckning i bolaget. Detta kan ske antingen genom sänkta driftskostnadsuttag eller

genom fördelning av överskott i form av tilldelning av fondandelar. Överskottet i fondförsäkringsverksamheten förräntas med avkastningen för återbäringskollektiv ett.

Kundernas rätt till bolagets överskottsmedel (eget kapital) gör det intressant att se hur stor avkastning som detta riskkapital har gett under året. AMFs resultat var 48,0 (25,2) miljarder kronor. Delar av resultatet kommer från kunderna själva och bör rensas bort för en rättvisande bild av vilken avkastning överskottsmedlen har gett upphov till. 6,3 (6,0) miljarder kronor av resultatet uppstod genom att kunderna bidrog med kapital i samband med premieinbetalningar, 0,8 (0,8) miljarder kronor från avgifter och 0,1 (0,1) miljarder kronor utgörs av riskvinster som är en omfördelning mellan olika kundgrupper.

Förändringar av diskonteringsräntan (omvärdering av åtagandena) bidrog med 13,6 (-2,3) miljarder kronor till årets resultat. Sett över försäkringens löptid kommer förändringarna av diskonteringsräntan inte ha direkt betydelse för det slutliga överskottet.

Kundernas avkastning på riskkapitalet, utan hänsyn till förändringar av diskonteringsräntan, uppgick under året till 25,5 (18,8) miljarder kronor, eller motsvarande 16,5 (13,8) procent förräntning av överskottsmedlen.

Dotterbolag

AMF-koncernen omfattar dotterbolagen AMF Fonder AB, AMF Fastigheter AB, Fastighetsbolaget Pukan HB, Mood Stockholm KB, Förvaltningsbolaget Marievik HB, Oxhammaren 15 KB, Sundbyberg 2:78 HB och City Cronan Fastighets KB. AMF Fastigheter AB är moderbolag i en underkoncern som omfattar Svalungen AB och Papperssvalan AB som i sin tur är moderbolag till Stam Ett AB, Stam Två Västermalm AB, Stam Tre Ringen AB, Stam Fyra Östermalm AB och Stam Fem Gångaren 11 AB, Stam Sex AB, Stam Sju AB, Stam Nio Atleten 5 AB samt Stam Tio Tobaksmonopolet 6 AB. Stam Sex AB är moderbolag till Stam Sex M 23 AB som i sin tur äger Stam Sex M 23

HB. Stam Sju AB är moderbolag till Stam Sju M 26 AB. Samtliga bolag ägs till 100 procent och ingår därmed som helägda dotterbolag i koncernen AMF. För organisations-schema, se not 39, Närstående.

AMF Fonder AB

AMF Fonder AB (Fondbolaget) är ett helägt dotterbolag till AMF. Fondbolagets vinst delas ut till AMF och ingår i moderbolagets totalavkastning. Under 2013 har en utdelning gjorts uppgående till 15 (0) miljoner kronor.

Under 2013 har Fondbolaget haft ett positivt nettoutflöde i fonderna med 1,9 (2,1) miljarder kronor. Av dessa står AMFs fondförsäkring för 1,2 (1,6) miljarder kronor.

Den 31 december 2013 uppgick det förvaltade kapitalet till 85,8 (69,9) miljarder kronor. Årets resultat var 24,4 (12,8) miljoner kronor.

Regelverksförändringar

Solvens II

AMFs anpassning till det nya solvensregelverket inom EU, Solvens II, har fortsatt under året. Solvens II syftar till att stärka försäkringstagarnas skydd. EU fastställde de övergripande riktlinjerna i regelverket genom ett ramdirektiv 2009. Sedan dess har arbetet med att ta fram mer detaljerade krav fortsatt inom EU och i Sverige. Under 2013 har slutlig överenskommelse mellan de beslutsfattande organen på europainivå nåtts och när de formella besluten är fattade kan tidplanen för ikraftträdande fastställas. Troligtvis blir Solvens II tillämpligt för AMF 1 januari 2016. På grund av den förskjutna tidplanen har den Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, EIOPA, i syfte att förbereda branschen för de kommande Solvensreglerna utgett riktlinjer om förberedelse för Solvens II till de nationella tillsynsmyndigheterna. Finansinspektionen har beslutat om att följa dessa riktlinjer vilka träder i kraft 1 januari 2014 och innebär att AMF kommer att rapportera enligt riktlinjerna med start under 2015 avseende räkenskapsår 2014.

AMFs styrning

Bolagsstyrning

AMF är ett livförsäkringsaktiebolag som ägs till lika delar av LO och Svenskt Näringsliv och som drivs enligt ömsidiga principer. Eftersom kunderna står för riskkapitalet i bolaget och bolaget inte får dela ut vinst till aktieägarna är bolagets styrning av särskild betydelse.

Regelverk

De viktigaste regelverken för bolagets styrning finns i försäkringsrörelselagen och i aktiebolagslagen.

I enlighet med försäkringsrörelselagen slår bolagsordningen fast att AMF inte får dela ut vinst till aktieägarna. I bolagsordningen finns också bestämmelser om att bolagsstämman är AMFs högsta beslutande organ och att bolagsstämman utser styrelsen samt bolagets revisorer. Bolagsordningen innehåller också bestämmelse om att LO respektive Svenskt Näringsliv ska utse varsin ledamot i styrelsen att särskilt bevaka de försäkrades intressen, dessa är Torbjörn Johansson (LO) och Annika Lundius (Svenskt Näringsliv). Bolagsstämman utser styrelsens ordförande. Stämman hålls före utgången av juni varje år.

AMF omfattas inte formellt av Svensk kod för bolagsstyrning. Bolaget har dock valt att i vissa relevanta avseenden beakta koden. Styrelsen uppfyller kraven om ledamöters oberoende gentemot bolaget och bolagsledningen enligt koden, men inte avseende ledamöters oberoende i förhållande till större aktieägare. Då ägarna ska vara lika representerade i bolagets styrelse och därmed har full insyn i styrelsens arbete, har AMF även bedömt att det saknas behov av bolagsstyrningsrapport och intern kontrollrapport i kodens mening. Av samma skäl har ägarna valt att avstå från att inrätta en valbered-

ning för val av styrelse och revisorer.

Styrelsen utvärderar årligen sin lämplighet med avseende på både kompetens och redbarhet i enlighet med en fastlagd process. Processen är utvecklad i linje med kommande regelverk till följd av Solvens II-direktivet. Grunden är en så kallad självutvärdering, som görs under överinseende av styrelsens ordförande. Kompetensutvärderingen innebär att förbestämda kompetenskriterier ska ligga till grund för ägarnas urval av styrelseledamöter vid nyrekrytering till styrelsen. Samma kriterier ska också användas vid den årliga självutvärderingen som görs av den sittande styrelsen. Kompetensprövning genomförs såväl inför nyval som på årlig basis. Redbarhetsprövningen omfattar varje ledamot och omfattar bland annat andra uppdrag, ekonomisk redbarhet och exponering i media. Kartläggning av eventuella intressekonflikter görs årligen samt vid behov.

Styrelsen och dess arbete

Det är styrelsen som har det yttersta ansvaret för att AMFs verksamhet bedrivs i enlighet med tillämpliga lagar och föreskrifter. Styrelsen beslutar om AMFs strategiska inriktning, utser VD och fastställer riktlinjer och instruktioner. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och internkontroll. Styrelsen följer löpande bolagets verksamhet och dess ekonomiska resultat. Till sin hjälp har styrelsen en oberoende internrevision som rapporterar direkt till styrelsen. Styrelsen får även regelbundet särskild risk- och regelrapportering (se vidare under Risker och riskhantering).

Inför årsstämman har styrelsen i början av 2014, under ledning av styrelsens ordförande, gjort en utvär-

dering av styrelsens arbete 2013 enligt den fastlagda processen.

Styrelsen består av nio ordinarie ledamöter utan suppleanter. På styrelsesammanträden deltar två representanter för personalen. Styrelsen sammanträder minst åtta gånger per år, och hade under 2013 nio protokollförda sammanträden.

Styrelsen har inrättat två utskott, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet, som båda är beredande organ utan beslutsrätt.

Revisionsutskottet består av styrelsens ordförande, tillika ordförande i utskottet, samt fyra styrelseledamöter. Utskottet följer övergripande bolagets arbete med framtagande av lagstadgad finansiell rapportering samt system för den interna kontrollen i bolaget innefattande hantering av operativa risker och regelefterlevnad samt bereder frågor hänförliga till styrelsens egna risk- och solvensbedömning. Revisionsutskottet tar även del av rapporter från AMFs internrevision. På utskottets möten deltar normalt bolagets externa revisorer och chef för internrevisionen.

Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande, tillika ordförande i utskottet, samt två styrelseledamöter. Utskottet bereder bolagets ägarfrågor, ersättningsprinciper, ersättningar och förmåner för VD, vice VD, ledande befattningshavare i företaget och chef för internrevisionen samt bereder principiella frågor rörande förmåner för bolagets anställda.

Två av styrelsens ledamöter bildar tillsammans med VD valberedning för dotterbolagens styrelser.

Styrning av dotterbolag

De verksamhetsdrivande dotterbolagen utgörs av AMF Fonder AB och AMF Fastigheter AB. Verksamheten och arbetet i dotterbolagen regleras i respektive bolagsordning och interna styrdokument, såsom arbetsordning för styrelse och instruktion för VD. AMF Fonder AB regleras även av en separat lagstiftning, fondlagstiftningen, som styr hur verksamheten ska bedrivas.

Styrelsen i moderbolaget utfärdar även ägardirektiv till dotterbolagen som närmare anger de krav moderbolaget ställer på dotterbolagen ur ett koncernperspektiv och hur uppföljning av dotterbolagens verksamhet sker.

Dotterbolaget AMF Fonder AB har en styrelse med för närvarande sex ledamöter där ordförande samt två övriga ledamöter är att betrakta som oberoende från AMF eller AMFs ägare. Styrelsen består av Eddie Dahlberg (ordförande, oberoende), Anders Bergström (oberoende), Peder Hasslev (vice VD och tillika chef Kapitalförvaltning AMF), Johan Sidenmark (VD AMF), Anders Torstensson (anställd Svenskt Näringsliv) och Gunilla Wikman (oberoende).

Dotterbolaget AMF Fastigheter AB har en styrelse med sex ledamöter där tre är att betrakta som oberoende från AMF eller AMFs ägare. Styrelsen består av Peder Hasslev (ordförande, vice VD och tillika chef Kapitalförvaltning AMF), Agneta Jacobsson (oberoende), Per-Erik Karlsson (chefjurist AMF), Per-Olov Karlsson (oberoende), Bo Liffner (oberoende), och Lars-Åke Bokenberger (chef svenska aktier AMF).

Dotterbolagen hanterar sådan verksamhet där AMF funnit ett mervärde i att den bedrivs i egen regi eller där så krävs i lag. De delar av verksamheten där det finns samordnings- och skalfördelar med övriga delar i koncernen hanteras i så hög grad som möjligt gemensamt.

Mellan bolagen finns avtal där dotterbolagen levererar och köper tjänster gentemot moderbolaget (och vice versa) enligt fastställda ekonomiska villkor som följer AMFs regelverk för närståendetransaktioner.

Styrelsen för AMF 2013

	Göran Gezelius ordförande	Renée Andersson ledamot	Charlotte Bohman ledamot	Torbjörn Johansson ledamot	Annika Lundius ledamot
Befattning	Verksam i egna bolaget Deplano AB	LO-utredare	Verkställande direktör Bohman Invest AB	Avtalssekreterare LO	Vice verkställande direktör, Svenskt Näringsliv
Utbildning	Civilingenjör och civilekonom	Fil. kand.	Civilekonom	Gymnasieutbildning	Jur.kand.
Invald år	2009	2010	2006	2013	2012
Född	1950	1965	1954	1963	1951
Andra väsentliga uppdrag	Styrelseledamot i Alimak-Hek AB, Kamila Holding AB, Cleanergy AB och styrelseordförande i Sekab BioFuel Industries AB samt i tre av dess dotterbolag. Medlem i Triton Advisors Industry Board.	Styrelseledamot i AFA Livförsäkring, suppleant i styrelsen för AFA Trygghetsförsäkring och styrelsesuppleant i LO-TCO Rättsskydd AB. Ledamot i Pensionsnämnden Avtalspension SAF-LO.	Ordförande i Flerohopps Bruks AB, vice ordförande i Trä- och Möbelföretagen och vice ordförande i Ratio. Styrelseledamot i Sveriges Allmänna Utrikeshandelsföreningen, Stockholms Affärsänglar AB och Kvinvest AB.	Styrelseledamot i AFA Sjukförsäkring. Styrelseordförande i LO-TCO Rättsskydd AB.	Styrelseledamot i SSAB, Naturvårdverkets insynsråd, ledamot i kollegiet för bolagskodens förvaltning, Ordförande i Ekonomiska och Finansiella kommittén inom Business Europe. Styrelseledamot i Kvinvest AB. Ledamot i SSABs revisionsutskott.
Bakgrund	Verksam som styrelseledamot och som konsult. 2005–2009 VD och koncernchef i Gunnebo AB. 2000–2005 vice VD och affärsområdeschef Atlas Copco.	2006 Utredare med ansvar för pensions- och försäkringsfrågor på LO.	1994–2008 VD Fanérkompaniet och ledningen för AB Bohmans Fanérfabrik.	2010-2012 Avtalssekreterare i Byggnads.	Hovrättsassessor i Svea Hovrätt, Rättschef i Finansdepartementet, VD i Försäkringsförbundet, numera Svensk Försäkring och Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation. Vice VD i Svenskt Näringsliv sedan 2007.
Styrelse närvaro	9/9	8/9	9/9	8/8 ¹⁾	7/9
Revisionsutskott närvaro	4/4	3/3 ¹⁾	1/1 ²⁾		
Ersättningsutskott närvaro	3/3		2/2 ²⁾	2/2 ²⁾	

För arvoden och ytterligare information se not 37, Personal.

¹⁾ Ledamot tillträdde i samband med stämma 2013.

²⁾ Ledamot frånträdde i samband med stämma 2013.

Styrelsen för AMF 2013

	Ella Niia ledamot	Ola Pettersson ledamot	Marie Rudberg ledamot	Erik Svensson ledamot
Befattning	Ordförande i Hotell och restaurang facket	Chefsekonom LO	Administrativ direktör, Svenskt Näringsliv	Konsult i egna företaget Assessorn AB
Utbildning	Jur. kand.	Magisterexamen, nationalekonomi	Civilekonom	Gymnasieekonom BBA GM Insitute, USA
Invald år	2010	2011	2010	2010
Född	1955	1973	1962	1946
Andra väsentliga uppdrag	Styrelseledamot i LO, Folksam SAK och LO-TCO Rättsskydd AB.	Styrelseledamot Första AP-fonden. Ledamot i Skatteverkets insynsråd.	Vice ordförande i FORA AB. Styrelseordförande i Svenskt Näringsliv Försäkringsinformation AB.	Ledamot i EESK (Europeiska Ekonomiska & Sociala Kommittén, EU). Styrelseordförande Almega Tjänsteföretagen. Vice ordförande Almega AB. Styrelseledamot Svenskt Näringsliv.
Bakgrund	2001–2005 HRF Avtalssekreterare. 2001 Kommunal.	2008 LO och sedan 2011 chefsekonom. Tidigare Regeringskansliet (Näringsdepartementet och Statsrådsberedningen) samt Sveriges riksbank.	2006 Administrativ direktör Svenskt Näringsliv. 2000–2006 Sveriges riksbank.	2004–2006 VD LRF Holding AB. 1998–2004 VD LRF Konsult AB.
Styrelse närvaro	9/9	8/9	9/9	8/9
Revisionsutskott närvaro		3/4	3/3 ¹⁾	3/4
Ersättningsutskott närvaro			1/1 ²⁾	

För arvoden och ytterligare information se not 37, Personal.

¹⁾ Ledamot tillträdde i samband med stämma 2013.

²⁾ Ledamot frånträdde i samband med stämma 2013.

Medarbetare och ledning

Koncernen hade vid årsskiftet 2013 totalt 349 (342) anställda, vilket motsvarar 346 (338) heltidstjänster. Företagsledningen i AMF består av åtta personer. Under året har IT-chef Robert Schuman lämnat AMF. AMF har en chefsgrupp där koncernens ledare med personalansvar ingår och arbete pågår kontinuerligt i syfte att förfinas ledarskapet. Chefsgruppen som uppgår till 57 (56) personer består till 47 (50) procent av kvinnor.

AMFs verksamhetsstyrning sker med stöd av koncernövergripande balanserade styrkort med kvartalsvis uppföljning. Alla medarbetare ska ha individuella utvecklingsplaner som följs upp kvartalsvis. AMF jobbar aktivt med kompetensutveckling, såsom utvecklingssamtal och att uppmuntra till intern rörlighet där vi strävar efter att 20 procent av alla tjänster ska tillsättas internt. AMF jobbar systematiskt med att följa upp utvecklingen av sjukfrånvaro och personalomsättning. Som arbetsgivare är AMF angelägen om att varje medarbetare har god hälsa och mår bra både på jobbet och på fritiden. Vi arbetar därför aktivt med arbetsmiljöfrågor och friskvård. Principer för att bestämma ersättningar och förmåner till nyckelpersoner i ledande ställning samt berednings- och beslutsprocesser framgår i not 37, Personal, se sidan 85 ff.

AMFs företagskultur

AMFs kultur präglas av att bolaget drivs med det enda syftet att skapa värde för kunderna. Det finns ett genuint engagemang och uppslutning kring målet bland medarbetarna. I årets medarbetarundersökning låg organisationsindex på 77 (72) procent vilket betyder att i genomsnitt svarar 77 procent av medarbetarna positivt (4 alternativt 5 på en femgradig skala) på frågorna. Genomsnittsindex hos undersökningsföretagets kunder ligger på 63. Svarsfrekvensen var 91 procent. AMF arbetar systematiskt med medarbetarskapet och ledarskapet.

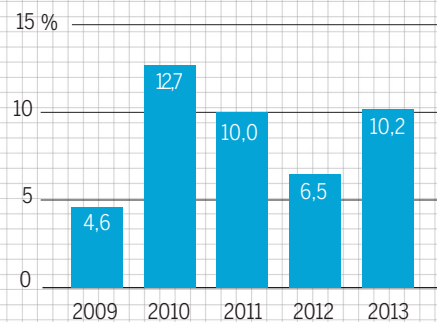
Medarbetarskapet innebär ett ansvar för såväl de egna arbetsuppgifterna som relationen till övriga medarbetare, att engagera sig i AMFs och kollegornas framgång, att bidra till ett öppet och konstruktivt arbetsklimat samt att ta ansvar för den egna utvecklingen. Ledarskapet ska stötta medarbetarskapet, vilket bland annat innebär delegering

av ansvar och befogenheter, löpande återkoppling och uppföljning, samt bred förankring av koncernens strategiska mål. Vid rekrytering eftersträvar AMF grupper med en bra blandning. Det är viktigt för AMF att medarbetarna uppskattar företagets värderingar och vill arbeta med att förverkliga företagets affärsidé.

AMFs företagsledning

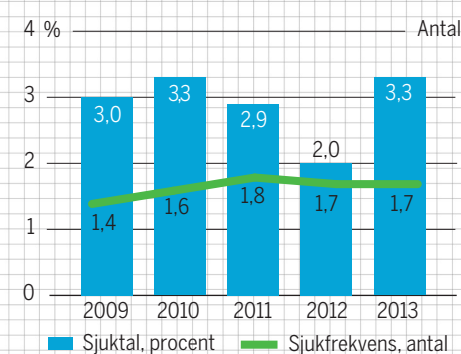
Johan Sidenmark	Peder Hasslev	Tomas Flodén	Per-Erik Karlsson
(f 1965) VD Anställd i AMF sedan 2012	(f 1963) Vice VD och Chef Kapitalförvaltning Anställd i AMF sedan 2007	(f 1973) Stabs- och Riskchef Anställd i AMF sedan 2009	(f 1958) Chefjurist Anställd i AMF sedan 1995
Camilla Larsson	Fredrik Nordström	Cecilia Rosendahl Lavén	Stina Sandell
(f 1971) Chef Försäkring Anställd i AMF sedan 2004	(f 1967) Chef Affärsutveckling Anställd i AMF sedan 1997	(f 1971) Chef Marknad Anställd i AMF sedan 2000	(f 1966) Chef Information Anställd i AMF sedan 2008

Personalomsättning

Antal anställda som slutat under året dividerat med genomsnittligt antal anställda under året.

Sjukfrekvens

Sjukfrekvens = antal sjukfall per årsarbetare.

Sjuktal = antal sjuktimmar i förhållande till tillgängliga timmar.

Risker och riskhantering

Målsättningen med AMFs riskhantering är att undvika oväntade ekonomiska eller andra förluster för koncernen och dess kunder. Riskhanteringen ska långsiktigt bidra till koncernens goda anseende, starka varumärke och konkurrenskraftiga resultat. Det innebär i moderbolaget att aktivt risktagande ska ske på ett balanserat och kontrollerat sätt med beaktande av att bolaget alltid ska kunna uppfylla garanterade åtaganden gentemot de försäkrade. Bolagets uppdrag och därmed riskhantering ska primärt ses utifrån kundens perspektiv med fokus på kundens totala tillgodohavande (pensionskapitalet).

De viktigaste riskelementen för AMF är:

- **Solvensrisk** – att AMF inte kan uppfylla de garanterade åtaganden.
- **Placeringsrisk** – att värdet av AMFs tillgångar och skulder förändras på grund av prisändringar på de finansiella marknaderna.

- **Försäkringsrisk** – att AMFs försäkringsfall (framför allt utbetalningar av garanterade belopp) avviker från vad AMF har antagit.
- **Affärsrisk** – att AMFs intäkter inte täcker dess kostnader.
- **Operativ risk** – att fel uppstår eller begås i driften av bolaget.

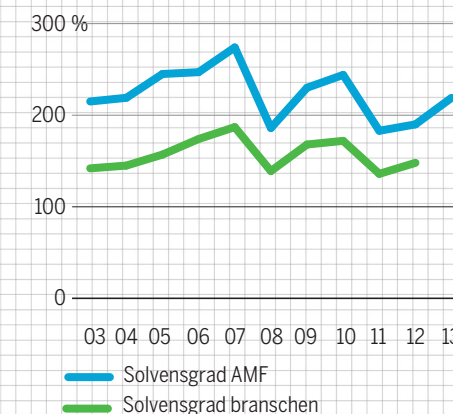
Solvensrisk

Solvensen är avgörande för ett försäkringsbolags möjlighet att betala ut de pensioner som spararna blivit garanterade. Solvensrisken är risken för att bolaget inte kan infria de garanterade åtaganden. Solvensrisken är den överordnande risken och en funktion av övriga risker.

Solvensgraden är det mått som visar hur stora bolagets tillgångar är i förhållande till värdet av de garanterade åtagandena.

Dominerande risker förknippade med bolagets solvens är förändringar i aktiekurser, marknadsräntor och

Solvensgrad

AMFs tillgångar jämfört med AMFs utställda löften. Överskottet återbetalas över tiden till våra kunder.

Effekter på solvensen vid vissa händelser

	Påverkan på resultat/eget kapital miljarder kronor		Påverkan på solvensgrad procentenheter	
	Tillgångar	Skulder ³⁾		
Marknadsräntorna ¹⁾ faller med 1 procentenhet	+5,7	+26,2	-27	(-25)
Aktiekurserna faller 10 procent	-15,3		-10	(-7)
Fastighetsvärdena faller 10 procent	-4,6		-3	(-2)
Den svenska kronan stärks med 10 procent	-6,8 ²⁾		-5	(-2)
Antagen livslängd ökar med 1 år		+4,3	-6	(-5)
10 procent av alla kunder som får, flyttar ut	-12,6	-7,2	2	(3)

¹⁾ Ränteeffekten som enbart är hänförlig till Försäkringstekniska avsättningar (FTA), redovisas i not 26, Livförsäkringsavsättning.

²⁾ Varav -4,5 miljarder SEK i USD och -1,2 miljarder SEK i GBP.

³⁾ Positivt värde innebär att skulderna ökar.

Tabellen visar hur solvensgraden påverkas av förändringar av värden på de finansiella marknaderna, antaganden om livslängd och kundernas återköp (flyttar) av pensionsförsäkringar. Beräkningarna av räntor, aktier och fastigheter utgår från att förändringarna är lika stora för alla marknader. För räntor baseras beräkningarna på att förändringarna är lika stora oavsett löptid och marknad. Ränteförändringarna påverkar värdet av både räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar vilket framgår av tabellen. AMF investerar huvudsakligen i instrument som handlas utan optionsinslag varför en viss marknadsförändring får motsvarande genomslag på AMFs portfölj. Samtliga förändringar av tillgångar och skulder bokförs via årets resultat förutom rörelsefastigheten vars omvärdering redovisas i övrigt totalresultat.

livslängdsantaganden (placeringsrisker och försäkringsrisker).

Andra typer av risker, som till exempel risker förknippade med flytträtt och korta kontraktstider för upphandlade tjänstepensioner, innehåller affärsmässiga riskelement som kräver överväganden men utgör mindre risk ur ett solvensperspektiv.

Enligt lag får solvensgraden inte understiga 104 procent. Den 31 december 2013 var den för AMF 219 (190) procent, vilket var branschens högsta.

För att AMFs produkter ska kunna skapa hög kundnytta krävs att bolaget har en solvens som möjliggör såväl hög säkerhet att uppfylla de garanterade åtagandena som ett tillräckligt högt risktagande i placeringarna för att ge möjlighet till hög avkastning. Ju högre solvensgrad desto större handlingsfrihet har AMF i tillgångsförvaltningen.

Styrelsen i AMF fastställer de överordnade reglerna för bolagets riskhantering. Ett centralt krav är att sannolikheten för en solvensgrad under 110 procent inom fem år ska vara lägre än 1 procent. Solvensriskkravet avspeglar sig bland annat i placeringsriktlinjerna och placeringsplanen som fastställs av styrelsen.

AMF genomför regelbundna framåtriktade simuleringar av solvensen med en ALM-modell (Asset Liability

Management) för att säkerställa att solvenskravet är uppfyllt. Modellen förses med uppgifter om förväntad avkastning, risker och korrelationer för såväl åtaganden som tillgångar. Uppgifterna bygger på 15 års historiska data.

Utifrån dessa data görs simuleringar som skapar ett stort antal möjliga scenarier. Med hjälp av utfallet beräknas sannolikheten för olika framtida solvensgrader för att säkerställa att till exempel den aktuella placeringsstrategin uppfyller solvensriskkraven. Det som inverkar mest på möjligheten att klara solvensriskkraven är andelen tillgångar med högre risk, det vill säga främst andelen aktier. Kravet på solvensgrad har satts så att bolaget även efter stora negativa marknadsrörelser ska ha handlingsfrihet att placera tillgångarna utifrån spararnas intresse av hög avkastning. Den ovan beskrivna modellen bygger på antagandet att tillgångsportföljerna löpande viktas om till de ursprungliga andelar som bestämts för tillgångsfördelningen. I verkligheten minskas normalt sett riskerna successivt i takt med att solvensen faller. Därför är den reella risken för låg solvens lägre än vad testerna anger.

Utöver simuleringarna av solvens över tiden följer AMF solvensen regelbundet och genomför känslighetsanalyser för olika händelser.

Placeringsrisk

Målet för AMFs kapitalförvaltning är främst att skapa en uthållig real avkastning, utan att äventyra solvensgraden. Ambitionen är därtill att avkastningen ska vara den högsta, sett över tid, jämfört med relevanta portföljer hos konkurrenterna. Placeringsriskerna inom kapitalförvaltningen är aktierisker, ränterisker, valutarisker och fastighetsrisker. AMF har ingen direkt exponering mot råvarurisk. Exponeringar mot råvaror, via fondandelar och liknande placeringar får högst uppgå till en procent av totala tillgångarna. Bolagets tillåtna placeringsrisker styrs av AMFs placeringsriktlinjer.

Marknadsrisk är risken för att priset på aktier, räntebärande värdepapper, valutor, råvaror och fastigheter förändras. Inom respektive tillgångsslag samt för totalportföljen beräknas den sannolika förlustrisken baserad på historisk volatilitet. Kontroll och uppföljning av marknadsrisk underlättas genom att AMF, med få undantag, investerar i instrument som handlas på aktiva marknader.

Ränteportföljen består huvudsakligen av stats- och bostadsobligationer. Den viktigaste marknadsrisken i ränteportföljen är duration (genomsnittlig räntebindningstid).

Förlustrisk

	Tillgångar				Ett år av sex år sannolikt förlusten större än följande				Ett år av hundra år sannolikt förlusten större än följande			
	2013		2012		2013		2012		2013		2012	
	Mkr	Andel %	Mkr	Andel %	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Räntebärande	164 950	45,3	162 363	48,5	4 185	2,5	3 897	2,4	9 752	5,9	9 080	5,6
Aktier	153 023	42,1	132 038	39,4	23 585	15,4	21 477	16,3	54 952	35,9	50 041	37,9
Fastigheter	45 869	12,6	40 683	12,1	4 012	8,7	3 632	8,9	9 349	20,4	8 463	20,8
Totalt	363 842	100,0	335 084	100,0	24 572	6,8	22 110	6,6	57 253	15,7	51 516	15,4

Valutaexponering efter valutakurssäkring

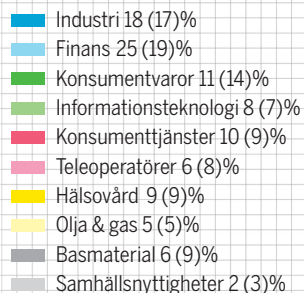
Andel av portföljen, %		
Valuta	2013	2012
USD	12,3	8,3
GBP	3,3	1,6
NOK	1,4	1,3
EUR	1,1	0,2
HKD	0,6	0,5
KRW	0,5	0,7
TWD	0,3	0,5
CHF	0,2	0,4
SGD	0,2	0,2
DKK	0,1	0,1
BRL	0,1	0,0
JPY	-0,1	0,1
CAD	-0,2	0,4
NZD	-0,4	-0,2
AUD	-0,6	-0,3
Summa	18,8	13,8

Valutaexponering uppstår genom investeringar i utländska värdepapper och får enligt bolagets placeringsriktlinjer högst uppgå till 35 procent netto av värdet av de totala tillgångarna i tillgångsportföljen. Exponeringen hanteras aktivt med hjälp av valutaterminer.

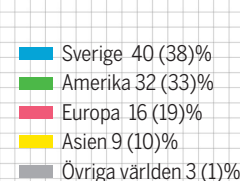
Huvuddelen av handeln med derivatinstrument består av valuta- och ränteterminer. I den räntebärande portföljen används ränteterminer för att effektivisera hanteringen av ränterisker. Dessutom används standardiserade derivatinstrument såsom indexterminer i begränsad omfattning inom aktieförvaltningen för att effektivisera förvaltningen.

Risken i fastighetsplaceringarna är främst beroende av hyresnivåer, vakansgrader och marknadens direktavkastningskrav. Marknadsrisken i fastighetsportföljen

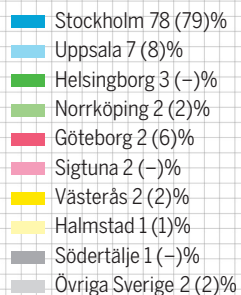
Aktieportföljens branschfördelning 2013-12-31

Aktieportföljens regionsfördelning 2013-12-31

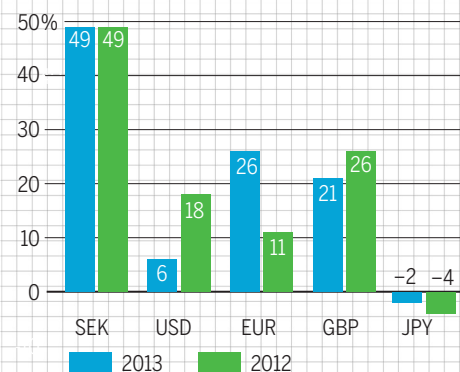
Fastighetsportföljens marknadsvärden fördelade geografiskt 2013-12-31

Fastighetsportföljens ytor fördelade per kategori 2013-12-31

Fördelning av ränteportföljens underliggande risk¹⁾

¹⁾ Inklusive terminspositioner i ränteportföljen.

stys därför genom val av fastighetstyp och geografisk placering. AMFs fastighetsförvaltning finns huvudsakligen i Stockholm och andra tillväxtregioner i Sverige.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken, i betydelsen att inte kunna betala skulderna i tid, är försumbar i det korta perspektivet. AMFs placeringstillgångar består med få undantag av tillgångar handlade på aktiva marknader, vilket innebär att de är lätta att realisera på kort sikt (se vidare not 21, Löptidsanalys för finansiella skulder och not 36, Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder). De stora betalningsflödena i verksamheten uppstår inom kapitalförvaltningen. Andra flöden är inbetalningar av premier och utbetalningar av pensioner (se not 2, Premieinkomst efter avgiven återförsäkring och not 9, Utbetalda försäkringsärsättningar). I syfte att ha kontroll över samtliga flöden upprättas lång- och kortsiktiga likviditets-

Kreditexponering 2013¹⁾

	Räntebärande ²⁾		Valutaderivat		Aktiederivat		Totalt	
	Marknadsvärde	Andel	Marknadsvärde	Andel	Marknadsvärde	Andel	Marknadsvärde	Andel
	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Rating Aaa/AAA ³⁾	100 264	63,2			0	0,0	100 264	62,5
Rating Aa/AA	39 433	24,8	1 002	55,5	0	0,0	40 435	25,2
Rating A/A	8 528	5,4	804	44,5	0	0,0	9 332	5,8
Rating Baa/BBB	2 637	1,7			0	0,0	2 637	1,6
Rating Ba/BB	0	0,0			0	0,0	0	0,0
Rating B/B och utan rating	7 853	4,9			0	0,0	7 853	4,9
	158 715	100,0	1 806	100,0	0	0,0	160 521	100,0

Kreditexponering 2012¹⁾

	Räntebärande ²⁾		Valutaderivat		Aktiederivat		Totalt	
	Marknadsvärde	Andel	Marknadsvärde	Andel	Marknadsvärde	Andel	Marknadsvärde	Andel
	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Rating Aaa/AAA ⁴⁾	105 813	67,8			0	0,0	105 813	66,5
Rating Aa/AA	26 646	17,1	1 095	36,5	0	0,0	27 741	17,4
Rating A/A	15 018	9,6	1 291	43,0	0	0,0	16 309	10,2
Rating Baa/BBB	4 580	2,9	618	20,6	0	0,0	5 198	3,3
Rating Ba/BB	1	0,0			0	0,0	1	0,0
Rating B/B och utan rating	4 076	2,6			0	0,0	4 076	2,6
	156 133	100,0	3 004	100,0	0	0,0	159 138	100,0

Tabellerna ovan avser derivat med positivt marknadsvärde.

¹⁾ Inklusive investerad säkerhet för värdepapperslån och exklusive likvida medel.

²⁾ Räntederivat är avräknade och därför är kreditrisken noll.

³⁾ I räntebärande värdepapper ingår nettot av repor, samtliga med rating Aaa/AAA. Per 2013-12-31 var 13 301 miljoner kronor utrepat och -13 301 miljoner kronor inrepat. Nettot av dessa är i det närmaste noll.

⁴⁾ I räntebärande värdepapper ingår nettot av repor, samtliga med rating Aaa/AAA. Per 2012-12-31 var 9 232 miljoner kronor utrepat och -9 231 miljoner kronor inrepat. Nettot av dessa är i det närmaste noll.

prognoser. De osäkra flöden som uppstår avser flyttar ut från bolaget. Information om betalningsflöden till följd av flyttar erhålls dock i god tid innan de ska genomföras. De finansiella skulder som AMF har hänförs sig till repor, erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper och orealiserade förluster avseende valutaderivat. Både repor och värdepapperslån omsätts löpande med kort löptid, normalt kortare än en månad (se not 21, Löptidsanalys för finansiella skulder). De finansiella skulderna är små i förhållande till de likvida tillgångarna, därför uppstår ingen väsentlig likviditetsrisk. För AMFs del finns även risken i turbulenta marknadslägen att ett finansiellt instrument inte kan säljas utan merkostnad. Då bolaget investerar i marknadsnoterade värdepapper med hög kreditvärdighet är denna risk begränsad.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden gentemot AMF. I placeringsriktlinjerna föreskrivs att räntebärande placeringar huvudsakligen ska ske med låg kreditrisk (så kallad investment grade). Emittenters, låntagares och motparters kreditvärdighet fastställs med hjälp av en extern eller intern kreditbedömning. Kreditrisker begränsas genom limiter per ratingkategori, där rating hämtas från både Moody's och Standard & Poor's. När det gäller hyresgäster sker alltid en intern kreditbedömning.

Försäkringsrisk

Generellt kan försäkringsrisker delas upp i finansiella risker och risker som rör dödlighet, lång levnad och sjuklighet. AMFs produkter utgörs av ren ålderspensionsförsäkring, med eller utan återbetalningsskydd, i huvudsak med livsvariga utbetalningar. Bolaget har även i mindre omfattning tilläggsprodukter i form av premiebefrielseförsäkring och efterlevandeskydd som är att betrakta som rena riskprodukter.

Stora exponeringar 2013¹⁾

	Räntebärande, Mkr	Aktier, Mkr	Summa, Mkr	Andel, %
Swedbank	14 325	3 725	18 050	5,0
SEB	14 253	2 814	17 067	4,7
SHB	13 795	2 663	16 458	4,5
Nordea	13 290	3 132	16 422	4,5
Totalt	55 663	12 334	67 997	18,7

Stora exponeringar 2012¹⁾

	Räntebärande, Mkr	Aktier, Mkr	Summa, Mkr	Andel, %
Swedbank	15 668	2 383	18 051	5,4
SHB	15 195	2 187	17 382	5,2
Nordea	13 834	2 830	16 664	5,0
SEB	16 474	0	16 474	4,9
SBAB	10 569	0	10 569	3,2
Totalt	71 740	7 400	79 140	23,6

¹⁾ Exponeringar större än 3 procent av de totala placeringstillgångarnas marknadsvärde.

Ränterisk

	2013-12-31		2012-12-31	
Mkr/år	Marknadsvärde	Duration	Marknadsvärde	Duration
Utländ, totalt	64 307	4,6	57 146	4,8
<i>varav utländska statspapper</i>	52 714	5,3	44 389	5,6
<i>varav utländska kreditobligationer</i>	11 593	1,4	12 757	1,8
Svenska räntebärande, totalt	101 606	2,7	98 811	2,5
<i>varav svenska statspapper</i>	22 453	5,3	20 109	3,7
<i>varav svenska kreditobligationer</i>	79 153	2,0	78 702	2,2
Räntebärande, totalt	165 913	3,4	155 957	3,3

Repor och värdepapperslån nettopåverkar inte durationen.

Den finansiella risken inom försäkringsrisken avser bolagets åtagande att göra framtida garanterade pensionsutbetalningar. Beloppen fastställs vid premieinbetalning baserat på en antagen framtida avkastning. De försäkringstekniska avsättningarna är de garanterade pensionsutbetalningarna värderade utifrån de räntekurvor som definierats i Finansinspektionens föreskrift 2013:23. När marknadsräntorna sjunker, sjunker även de av myndigheten definierade räntekurvorna, och värdet på AMFs åtaganden stiger och solvensen försvagas.

För AMF är den största rena försäkringsrisken att den genomsnittliga livslängden bland spararna ökar mer än vad som har antagits i beräkningarna. AMF använder generationsbaserade livslängdsantaganden baserade på DUS 2006 (se not 26, Livförsäkringsavsättning) från 2007 samt analyser av egen statistik. Det innebär att den förväntade livslängden, förutom den försäkrades ålder, även beror på födelseår. För vissa försäkringsprodukter används även kollektivavtalstillhörighet för att bestämma den förväntade livslängden. Kön används endast vid bestämmandet av den förväntade livslängden på avtalsnivå inom förmånsbestämd tjänstepension och icke kollektivavtalad avgiftsbestämd tjänstepension. För samtliga produkter där könsneutral dödlighet tillämpas används andelen kvinnor respektive män inom kollektivet för att bestämma den förväntade livslängden.

Inom tilläggsprodukterna premiebefrielse, familjeskydd och efterlevandeskydd täcker AMF risken för sjuk- och dödsfall. Dessa produkter utgör en marginell del av bolagets utbud med en premieinkomst på 17 (17) miljoner kronor under året. För att hantera denna typ av produkter har AMF valt att samarbeta med externa partners som har specialistkompetens inom dessa områden. Samarbetet omfattar riskdelning, produktutveckling, prissättning, riskbedömning och skadereglering. För samtliga dessa produkter tillämpas riskdelning i form av proportionell återförsäkring.

AMFs pensionskapital, mkr, 2013

Produktgrupper	Verksamhetsgrenar Tjänstepensionsförsäkring				Verksamhetsgrenar Övrig livförsäkring		Summa
	Förmånsbestämd	Avgiftsbestämd traditionell	Fondförsäkring	Premiebefrielse och sjukförsäkring	Individuell traditionell	Individuell Fondförsäkring	
	Monopol	Monopol		Monopol			
		Individmarknad	Individmarknad	Individmarknad			
		Företagsmarknad	Företagsmarknad	Företagsmarknad			
					Privatmarknad	Privatmarknad	
	11 984	335 222	32 745	–	3 184	1 126	384 261

Affärsrisk

Affärsrisken är risken att koncernens avgifts- och kick-backintäkter inte täcker driftkostnaderna. AMFs produkter har lång löptid och ger upphov till kostnader från det att de säljs till dess att de är slutligt utbetalda. Prissättningen sker normalt sett i samband med att produkten säljs och AMF har i praktiken små möjligheter att under avtalets löptid höja avgifterna. Förändringar i till exempel kostnadsnivåer eller lägre volymer än beräknat utgör därför de största affärsriskerna för AMF. Ändrade marknadsförhållanden de senaste åren där tjänstepensioner upphandlas och en ökad utbredning av flytträtt är andra utvecklingar som innebär ökade affärsrisker.

Det är extra angeläget att säkerställa en hållbar utveckling av intäkter och kostnader i ett bolag drivet enligt ömsesidiga principer som AMF, där alla vinster och förluster tillhör kunderna. Grundprincipen som AMF följer är att avkastningen på inbetalda pensionspremier till fullo ska hänföras till avkastningen då de utgör förvaltad kapital, medan inbetalda avgifter ska täcka de kostnader som uppstår i bolagets förvaltning. Enligt gällande regelverk ska resultatet för respektive verksamhetsgren inom bolaget vara i balans. Detta för att följa den så kallade

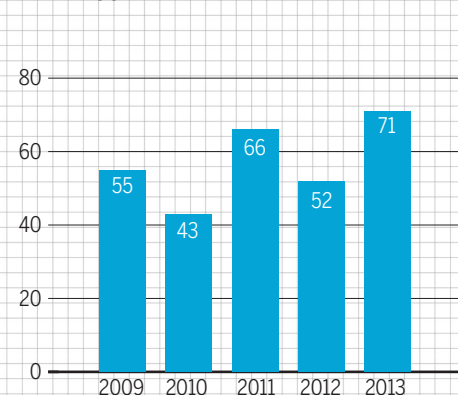
kontributionsprincipen, det vill säga att säkerställa att det sker en rättvis fördelning av kostnaderna mellan spararna. AMFs verksamhetsgrenar är inom tjänstepensionsförsäkring: förmånsbestämd, avgiftsbestämd traditionell, fondförsäkring samt premiebefrielse- och sjukförsäkring. Inom övrig försäkring är verksamhetsgrenarna individuell traditionell försäkring och individuell fondförsäkring.

Ändringar i regelverk kan påverka bolagets grundläggande styrning eller kunderbjudande. Det pågår ett flertal regelverksarbeten rörande bland annat solvensregler, redovisningsregler och nya skyddsregler för spararna, som kommer att påverka AMFs verksamhet.

Operativ risk

Med operativa risker menas risken för kvalitativa och kvantitativa förluster till följd av ej ändamålsenlig eller misslyckad intern hantering, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Gemensamt för de operativa riskerna är att de dels kan medföra en oförutsedd ökning av koncernens driftkostnader eller en minskning av dess intäkter, dels resultera i ett minskat anseende och förtroende hos spararna och marknaden. AMF genomför årligen en självutvärdering av de operativa riskerna i koncernen. Modellen för självutvärdering omfattar sex

Antal rapporterade incidenter

riskkategorier med sammanlagt 23 potentiella risktyper. Identifierade risker med för hög risknivå enligt utvärdering ska åtgärdas. Varje verksamhetschef har ett ansvar för att åtgärda och löpande kontrollera identifierade risker.

Risker som resulterar i incidenter eller allvarliga avvikelser från normala förhållanden och rutiner i koncernens verksamhet rapporteras till funktionen för Operativa risker. Funktionen följer upp att lämpliga åtgärder vidtas av verksamhetsansvarig, för att återställa ett normalt förhållande samt eliminera eller minska risken för att händelsen upprepas. Av avgörande betydelse för förtroendet för AMF är att koncernens samtliga medarbetare alltid arbetar i en anda av hög kvalitet och god etik.

AMF har under 2013 slutfört ett arbete med att införa ett mer heltäckande system för reservdrift för situationer då huvudsystemet slås ut, exempelvis vid brand.

Riskhantering och internkontroll

AMFs styrelse har fastställt övergripande regler kring

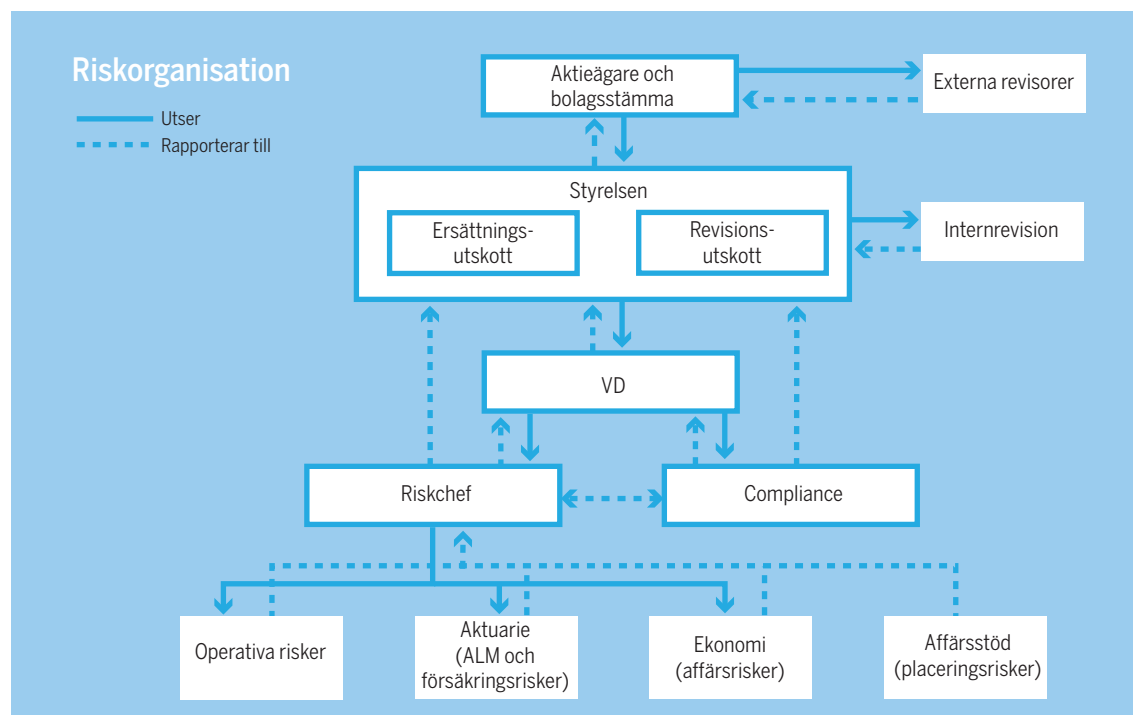
riskhantering och internkontroll för moderbolaget. Motsvarande regler finns i övriga koncernbolag, beslutade av respektive styrelse. Beredning av finansiell rapportering och intern kontroll sker i Revisionsutskottet (se vidare AMFs styrning sidan 17).

Utifrån styrelsens övergripande regler utfärdar VD instruktioner för hur arbetet med riskhantering och intern kontroll ska bedrivas operativt. Den löpande hanteringen och uppföljningen av koncernens risker sker i den operativa verksamheten på respektive enhet. Därutöver finns ett antal funktioner som följer upp de olika riskerna.

Funktionen för operativa risker medverkar till att säkerställa en god intern kontroll i koncernen, stödjer verksamheten i arbetet med operativa risker och följer

upp att identifierade risker åtgärdas, samt att informationssäkerhetsrisker hanteras enligt fastlagda regler. Compliancefunktionen följer upp att försäkringsverksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning, regler och god sed. Ekonomifunktionen följer att affärsrisken ligger inom de av styrelsen beslutade intervallen. Aktuariefunktionen följer solvensrisken och försäkringsriskernas utveckling samt att de försäkringstekniska riktlinjerna efterlevs. Affärstöd inom Kapitalförvaltningen följer placeringsriskerna och kontrollerar att placeringsriktlinjerna efterlevs. Även i dotterbolagen återfinns i relevanta delar motsvarande riskfunktioner.

Funktionerna ovan rapporterar till Riskchefen som är ansvarig för att bedöma och sammanställa den samlade

riskbilden i koncernen. Riskchefen rapporterar den samlade riskbilden till VD och till styrelsen. Compliancefunktionen rapporterar därutöver i frågor rörande regel efterlevnad direkt till VD och styrelsen.

Internrevision

Internrevisionen är en fristående funktion direkt underställd AMFs styrelse. Internrevisionens uppgift är att granska och utvärdera bolagets system för företagsstyrning, riskhantering och intern kontroll och därefter ge rekommendationer till förbättringar inom dessa områden. Funktionen består av två personer och kan vid behov ta in konsultstöd. Internrevisionsfunktionen genomför och rapporterar revisioner enligt styrelsens fastställda internrevisionsplan som är baserad på en riskanalys. Internrevisionen följer även upp tidigare granskningar för att säkerställa att samtliga rekommendationer har omhändertagits av verksamheten. Internrevisionen har under 2013 genomfört ett antal större granskningar av bolagets verksamhet, bland annat AMFs process för flytt av försäkringar, kontinuitetsplanering, utbetalningsprocess och AMFs projekt för skapandet av ett virtuellt kundkontor. Resultatet av Internrevisionens granskningar har löpande rapporterats till VD, Revisionsutskott och styrelse. Därutöver har styrelsen fått en årsrapport innehållande iakttagelser, status på genomförandet och vidtagna åtgärder.

Femårsöversikt, koncernen

	2013	2012	2011	2010	2009
Resultat, mkr					
Premieinkomst	17 719	17 175	16 122	15 793	12 996
Intäkter investeringsavtal	59	55	51	54	48
Kapitalavkastning, netto ¹⁾	37 238	26 480	4 564	30 004	35 228
Övriga tekniska intäkter ¹⁾	70	94	100	90	75
Försäkringsersättningar	-7 974	-8 083	-7 758	-7 070	-6 286
Livförsäkringsavsättning	3 834	-8 272	-40 782	-5 410	9 111
Driftskostnader ²⁾	-754	-687	-612	-639	-653
TEKNISKT RESULTAT	50 192	26 762	-28 315	32 822	50 519
Skatt	-862	-1 383	-1 405	-1 409	-1 545
ÅRETS RESULTAT	49 330	25 379	-29 720	31 413	48 974
Årets övriga totalresultat	100	6	52	-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT	49 430	25 385	-29 668	31 413	48 974
Ekonomisk ställning, mkr					
Placeringstillgångar till marknadsvärde, traditionell försäkring	363 842	335 084	311 171	307 882	282 842
Investeringsavtalstillgångar	33 702	26 558	22 041	22 356	17 883
Försäkringstekniska avsättningar	-166 356	-175 874	-169 223	-125 715	-122 515
Försäkringsteknisk avsättning för investeringsavtal	-33 871	-26 712	-22 171	-22 490	-17 964
Konsolideringskapital ³⁾	195 932	158 320	140 816	181 243	159 493
Kollektivt konsolideringskapital, förmånsbestämda försäkringar ⁴⁾	7 397	7 855	6 779	10 361	10 650
Kapitalbas	193 227	156 152	139 014	179 997	158 673
Erforderlig solvensmarginal	6 995	7 305	6 993	5 256	5 083

¹⁾ Jämförelsesiffror är ändrade med anledning av att volymbaserade fondrabatt inom fondförvaltning ingått i tidigare redovisade belopp. Ändringen har inte haft någon resultatpåverkan.

²⁾ Jämförelsesiffror för 2012 är ändrade med anledning av ny redovisningsstandard för premiebestämda pensioner, se vidare Not 1, Redovisningsprinciper.

³⁾ Konsolideringskapital redovisas utan att beakta uppskjuten skatt hänförlig till övervärden i dotterbolagen. Dessa övervärden är hänförliga till förvaltningsfastigheter och den uppskjutna skatten på dessa övervärden uppgår till 158 (128) miljoner kronor.

⁴⁾ För premiebestämda försäkringar redovisas inte kollektivt konsolideringskapital och kollektiv konsolideringsgrad då det för dessa tillämpas en direktutdelande överskottsmodell med målnivå 100 procent.

	2013	2012	2011	2010	2009
Nyckeltal, ekonomisk ställning					
Solvenskvt, procent	27,6	21,4	19,9	34,2	31,2
Solvensgrad procent (traditionell försäkring)	219	190	183	244	230
Kollektiv konsolideringsgrad, förmånsbestämda försäkringar, procent ¹⁾	161	155	142	159	152
Nyckeltal, livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent trad inklusive driftskostnader i kapitalförvaltningen	0,20	0,20	0,19	0,21	0,22
Förvaltningskostnadsprocent exklusive driftskostnader i kapitalförvaltningen	0,17	0,17	0,16	0,18	0,21
varav traditionell försäkring	0,16	0,16	0,15	0,17	0,18
Administrationskostnadsprocent för sparprodukter, traditionell försäkring	0,14	0,13	0,12	0,13	0,15
Anskaffningskostnadsprocent, traditionell försäkring	0,54	0,61	0,62	0,71	0,67
Nyckeltal, placeringstillgångar i traditionell försäkring					
Direktavkastning, procent	3,4	3,5	3,6	3,5	3,9
Totalavkastning, procent	9,3	8,0	2,4	9,8	12,6
Nyckeltal, AMF Fonder AB					
Förvaltad kapital, mkr	85 821	69 858	60 630	64 180	52 170

Nyckeltalen i tabellen ovan redovisas för moderbolaget AMF eftersom nästan hela balansräkningen består av traditionell- och fondförsäkringsverksamhet som enbart förekommer i moderbolaget och på vilka nyckeltalen beräknas.

¹⁾ För premiebestämda försäkringar redovisas inte kollektivt konsolideringskapital och kollektiv konsolideringsgrad då det för dessa tillämpas en direktutdelande överskottsmodell med målnivå 100 procent.

Totalavkastning

	Marknadsvärden, mkr			Totalavkastning, % *			Snittavkastning 5 år, %	
	2013-12-31	2012-12-31	2013	2012	2011	2010	2009	
Räntebärande	165 911	155 957	−0,1	4,1	8,5	6,6	2,6	4,3
varav svenska	101 604	98 811	1,2	4,1	5,5	1,7	4,2	3,3
varav utländska	64 307	57 146	−2,2	4,3	11,2	9,4	1,4	4,7
Aktier	158 116	142 484	18,3	10,7	−5,8	13,2	32,4	13,1
varav svenska	61 157	48 522	26,2	18,2	−13,0	28,1	50,5	20,1
varav utländska	96 959	93 962	14,0	7,0	−1,6	2,4	18,3	7,8
Fastigheter	38 937	34 909	8,4	7,5	9,0	8,5	1,9	7,0
Valutabidrag	878	1 734	0,8	1,0	−0,4	0,8	0,9	
Totalt	363 842	335 084	9,3	8,0	2,4	9,8	12,6	8,4
varav Kollektiv 1	327 109	311 581	8,9	7,8	2,6	9,8	12,6	8,3
varav Kollektiv 2	31 328	21 157	13,4	10,0	−0,7	11,9	–	–
varav Kollektiv 3	5 404	2 346	8,6	8,0	–	–	–	

Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendationer.

Räntederivat ingår som en del av de räntebärande placeringarna. På motsvarande sätt ingår aktiederivat som en del av aktier. När det gäller valutaderivat ingår dessa i raden utländska räntebärande när syftet är säkring av utländska räntebärande placeringar. Utöver dessa säkringar görs det ytterligare valutaderivat med avsikten att ta aktiva valutapositioner. Dessa ingår i raden Valutabidrag.

En beskrivning av de olika kollektiven återfinns i stycke Överskottsfördelning på sidan 14.

* För de olika produkterna visas endast siffror över hela kalenderår.

Finansiella rapporter

2013

Innehåll finansiella rapporter

AMF – koncernen

Rapport över totalresultatet	35
Balansräkning	36
Förändringar i eget kapital	38
Kassaflödesanalys	39

AMF – moderbolaget

Resultaträkning	40
Resultatanalys	41
Balansräkning	42
Förändringar i eget kapital	44
Kassaflödesanalys	45

Noter

Not 1	Redovisningsprinciper	47
Not 2	Premieinkomst efter avgiven återförsäkring	57
Not 3	Nettoresultat av förvaltade tillgångar och skulder	58
Not 4	Kapitalförvaltningskostnader	58
Not 5	Hysesintäkter	58
Not 6	Kapitalavkastning, intäkter	59
Not 7	Värdeförändring på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	59
Not 8	Värdeförändring på övriga placeringstillgångar	59
Not 9	Utbetalda försäkring ersättningar	60
Not 10	Driftskostnader	61
Not 11	Kapitalavkastning, kostnader	61
Not 12	Skatt	62
Not 13	Immateriella tillgångar	62
Not 14	Förvaltningsfastigheter/ Byggnader och mark	63

Not 15	Placeringar i koncernföretag - aktier och andelar	64
Not 16	Aktier och andelar i joint venture	65
Not 17	Finansiella instrument	66
Not 18	Hierarki för verkligt värde	68
Not 19	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller som omfattas av ett ramavtal för kvittning eller liknande avtal	71
Not 20	Derivatinstrument – koncernen och moderbolaget	72
Not 21	Löptidsanalys för finansiella skulder - koncernen	73
Not 22	Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	74
Not 23	Övriga fordringar	75
Not 24	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75
Not 25	Materiella tillgångar	75
Not 26	Livförsäkringsavsättning	76
Not 27	Avsättning för oreglerade skador	76
Not 28	Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	77
Not 29	Övriga skulder	77
Not 30	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	77
Not 31	Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelser	77
Not 32	Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	78
Not 33	Överförda tillgångar	78
Not 34	Ansvarsförbindelser	78
Not 35	Avstämning totalavkastningstabell (TAT)	79
Not 36	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder - koncernen	81
Not 37	Personal	82
Not 38	Pension	88
Not 39	Närstående	91
Not 40	Händelser efter balansdagen	93

Rapport över totalresultatet för koncernen

Mkr	Not	2013	2012
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	2		
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		17 733	17 188
Premier för avgiven återförsäkring		-14	-13
		17 719	17 175
Intäkter från investeringsavtal		59	55
Resultat av kapitalförvaltning			
Nettoresultat av förvaltade tillgångar och skulder	3	35 890	25 191
Hysesintäkter	5	2 122	1 982
Provisionsintäkter fondförvaltning		206	168
Kapitalförvaltningskostnader	4	-247	-224
Driftskostnader fastigheter		-733	-637
		37 238	26 480
Övriga tekniska intäkter		70	94
Försäkringsersättningar			
Utbetalda försäkringsersättningar	9		
Före avgiven återförsäkring		-7 899	-8 011
Återförsäkrars andel		1	1
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-80	-75
Återförsäkrars andel		4	2
		-7 974	-8 083
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar för egen räkning			
Livförsäkringsavsättning	26		
Före avgiven återförsäkring		9 601	-6 584
Återförsäkrars andel		0	0
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	28	-5 767	-1 688
		3 834	-8 272
Driftskostnader	10, 37, 38	-754	-687
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		50 192	26 762
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		50 192	26 762
Avkastningsskatt och kupongskatt	12	-829	-1 290
Inkomstskatt	12	-33	-93
		-862	-1 383
ÅRETS RESULTAT		49 330	25 379
Övrigt totalresultat			
Komponenter som inte kommer att omklassificeras till årets resultat			
Omvärdering av materiella anläggningstillgångar	25	33	23
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	38	67	-17
ÅRETS TOTALRESULTAT		49 430	25 385

Balansräkning – koncernen

Mkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
IT-system	13	331	334
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	14	34 959	31 728
Placeringar i joint venture			
Aktier och andelar i joint venture	16	1 617	894
Lån till joint venture	16	1 419	1 419
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	17, 18	153 896	136 673
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17, 18	126 805	124 499
Pantsatta finansiella placeringstillgångar	17, 18	33 104	28 116
Derivat	17, 18, 19, 20	1 806	3 411
Övriga finansiella placeringstillgångar	17, 18, 19	27 909	15 240
		381 515	341 980
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Investeringsavtalstillgångar	17, 18, 22	33 702	26 558
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning		1	1
Avsättning för oreglerade skador		11	7
		12	8
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring			
Fordringar hos försäkringstagare		–	–
Övriga fordringar	17, 23	2 145	795
		2 145	795
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	25	863	844
Kassa och bank	17	6 639	6 183
Övriga tillgångar		8	4
		7 510	7 031
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 336	2 333
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	137	102
		2 473	2 435
SUMMA TILLGÅNGAR		427 688	379 141

Balansräkning – koncernen

Mkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Aktiekapital (300 aktier)		3	3
Balanserade vinstmedel		11 708	12 140
Summa		11 711	12 143
Preliminärt fördelat kapital		184 543	145 630
Totalt eget kapital		196 254	157 773
Skulder			
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	26	166 008	175 609
Avsättning för oreglerade skador	27	348	265
		166 356	175 874
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Skulder till försäkringstagare, investeringsavtal	17, 18, 28	33 871	26 712
Avsättning för andra risker och kostnader			
Avsättning för pensioner	38	0	83
Avsättning för uppskjuten skatt	12	176	127
Depåer från återförsäkrare		1	1
Andra skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		17	8
Skulder avseende återförsäkring		3	3
Derivat	17, 18, 19, 20	944	432
Övriga skulder	17, 18, 19, 29	29 505	17 675
Summa andra skulder		30 469	18 118
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	561	453
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		427 688	379 141

Förändringar i eget kapital - koncernen

2012				Preliminärt fördelat kapital ¹⁾		
Mkr	Aktiekapital	Balanserade vinstmedel	Omvärderingsreserv ⁴⁾	Förmånsbestämda	Avgiftsbestämda	Total
Ingående eget kapital	3	12 559	52	6 129	121 692	140 435
Effekt av byte av redovisningsprincip			-45			-45
Justerat eget kapital	3	12 559	7	6 129	121 692	140 390
Årets resultat		25 379				25 379
Övrigt totalresultat ⁴⁾			6			6
Årets totalresultat		25 379	6			25 385
Ökning av fördelat kapital till de försäkrade ²⁾		-25 394			25 394	0
Utbetalningar i tillägg till garanterade belopp				-1 066	-4 944	-6 010
Premierreduktion					-1 863	-1 863
Utbetalt till försäkringstagare		-129				-129
Omvärdering av ej garanterade åtagande ³⁾		-288		288		0
Utgående eget kapital	3	12 127	13	5 351	140 279	157 773

2013				Preliminärt fördelat kapital ¹⁾		
Mkr	Aktiekapital	Balanserade vinstmedel	Omvärderingsreserv	Förmånsbestämda	Avgiftsbestämda	Total
Ingående eget kapital	3	12 127	13	5 351	140 279	157 773
Årets resultat		49 330				49 330
Årets övrigt totalresultat ⁴⁾			100			100
Årets totalresultat		49 330	100			49 430
Ökning av fördelat kapital till de försäkrade ²⁾		-47 669			47 669	0
Utbetalningar i tillägg till garanterade belopp				-955	-6 063	-7 018
Premierreduktion					-1 788	-1 788
Utbetalt till försäkringstagare		-2 143				-2 143
Omvärdering av ej garanterade åtagande ³⁾		-50		50		0
Utgående eget kapital	3	11 595	113	4 446	180 097	196 254

Inom Balanserade vinstmedel redovisas övrigt riskkapital. Balanserade vinstmedel kan användas till följande: Fördelning till försäkrade, utbetalning till försäkringstagare efter beslut av styrelsen eller förlusttäckning. Balanserade vinstmedel består av följande delar:

- Balanserat resultat från fondförsäkring och riskförsäkring.
- Balanserat resultat från dotterföretag.
- Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och åtagandena inom den traditionella försäkringsrörelsen, garanterade och ej garanterade.
- Särskilda Pensionsmedel (SPM) beskrivna i not 39, Närläggande.

Preliminärt fördelat kapital och balanserade vinstmedel utgör tillsammans konsolideringsfond och årets resultat enligt ÅRFL.

¹⁾ Preliminärt fördelat kapital, se Definitioner sidan 98.

²⁾ Andelen preliminärt fördelat kapital ökar i huvudsak till följd av preliminärt fördelat avkastning.

³⁾ Omvärdering av tilldelade pensionstillägg görs med motsvarande ränta som för de garanterade beloppen och påverkar därmed storleken på det preliminärt fördelade kapitalet inom förmånsbestämd försäkring.

⁴⁾ Övrigt totalresultat avser omvärdering av rörelsefastighet till marknadsvärde, se vidare not 25, Materiella tillgångar, samt omvärdering förmånsbestämda pensionsplaner, se vidare not 1, Redovisningsprinciper, under avsnitt 2.2.1 Ändrade redovisningsprinciper samt not 38, Pensioner.

Särskilda Pensionsmedel (SPM) inom konsolideringsfonden förvaltas av AMF för att enligt förhandlingsöverenskommelsen 2000-01-19 mellan LO och Svenskt Näringsliv täcka garantikostnader för Avtalspension SAF-LO samt kostnader för parternas informationsverksamhet. De förvaltas tillsammans med övrigt kapital och värdet förändras i samma omfattning som normal förvaltning. Se ytterligare information i not 39, Närläggande.

Specifikation Särskilda Pensionsmedel	Mkr
Ingående balans	2 943
Utbetalningar	-103
Övriga förändringar	249
Utgående balans	3 089

Kassaflödesanalys – koncernen

Mkr	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före skatt	50 192	26 762
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Tilldelad återbäring premierreduktion	-1 788	-1 863
Värdeförändringar i placeringstillgångar ¹⁾	-18 491	-17 559
Värdeförändringar i placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk	-5 767	-1 688
Kursdifferenser	96	-1 159
Avsättningar	-2 359	11 192
Övrigt ²⁾	89	60
Utbetalningar i tillägg till garanterade belopp från preliminärt fördelat kapital	-7 018	-6 010
Transaktioner med närstående	-2 143	-129
Betald skatt	-831	-1 389
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	11 980	8 217
Förändring placeringstillgångar, netto ³⁾	-7 691	-7 500
Förändring av investeringsavtalstillgångar, netto	-1 377	-2 830
Förändring övriga rörelsefordringar	-1 423	779
Förändring övriga rörelseskulder	-950	1 273
Kassaflöde från den löpande verksamheten	539	-61
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investering i immateriella och materiella tillgångar, netto	-83	-113
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-83	-113
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	456	-174
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	6 183	6 357
Årets kassaflöde	456	-174
Kursdifferens i likvida medel	0	-
Likvida medel vid årets slut	6 639	6 183

Mkr	2013	2012
¹⁾ Värdeförändringar placeringstillgångar		
Värdeförändringar på förvaltningsfastigheter	-606	-975
Värdeförändringar på aktier	-24 066	-12 981
Värdeförändringar på obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 064	-395
Derivat	2 117	-3 208
Värdeförändringar placeringstillgångar	-18 491	-17 559
²⁾ Justering för övriga poster som ej ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	63	51
Nedskrivningar	37	-
Övrigt	-11	9
Justering för övriga poster som ej ingår i kassaflödet	89	60
³⁾ Förändring i placeringstillgångar, netto		
Förvaltningsfastigheter	-2 625	-5 825
Placering i joint venture	-	-252
Placering i aktier och andelar	3 996	-16 178
Placering i obligationer och andra räntebärande värdepapper	-7 912	9 358
Placering i övriga lån	-4 988	7 206
Placering i derivat	3 570	-1 524
Övriga finansiella placeringstillgångar	268	-285
Förändring placeringstillgångar, netto	-7 691	-7 500
Upplysning om betalda och erhållna räntor		
Under perioden betald ränta	-316	-398
Under perioden erhållen ränta	5 242	6 342
Upplysning om erhållna utdelningar		
Under perioden erhållna utdelningar	4 980	4 631

Resultaträkning – moderbolaget

Mkr	Not	2013	2012
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	2		
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		17 733	17 188
Premier för avgiven återförsäkring		-14	-13
		17 719	17 175
Intäkter från investeringsavtal		59	55
Kapitalavkastning, intäkter	6	19 381	14 377
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk	7	8 794	5 461
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	8	15 998	13 654
		24 792	19 115
Övriga tekniska intäkter		155	160
Försäkringssättningar			
Utbetalda försäkringssättningar	9		
Före avgiven återförsäkring		-7 899	-8 011
Återförsäkrars andel		1	1
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-80	-75
Återförsäkrars andel		4	2
		-7 974	-8 083
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar för egen räkning			
Livförsäkringsavsättning	26		
Före avgiven återförsäkring		9 601	-6 584
Återförsäkrars andel		0	0
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	28	-5 767	-1 688
		3 834	-8 272
Driftskostnader	10, 37	-661	-595
Kapitalavkastning, kostnader	11	-974	-2 090
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	7	-3 025	-3 773
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	8	-4 454	-1 556
Övriga tekniska kostnader		-1	-5
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		48 851	26 508
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		48 851	26 508
Skatt	12	-830	-1 292
ÅRETS RESULTAT ¹⁾		48 021	25 216

¹⁾ Årets resultat är tillika totalresultat.

Resultatanalys – moderbolaget

2013	Tjänstepension					Övrig försäkring		
Mkr	Total	Förmåns- bestämd	Avgifts- bestämd	Fond- försäkring	Tjänsteanknuten pbf och sjuk- försäkring	Individuell traditionell försäkring	Individuell fond- försäkring	Eliminering interna överföringar
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT								
Premieinkomst	17 719	0	17 555	0	2	307	0	-145
Avgifter investeringsavtal	59	0	0	51	0	0	8	0
Kapitalavkastning, intäkter	19 381	1 163	18 032	16	1	169	1	0
Orealiserade vinster på placeringstillgångar								
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	8 794	0	0	8 484	0	0	309	0
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	15 998	961	14 897	0	1	139	0	0
Övriga tekniska intäkter	155	0	0	146	3	0	5	0
Försäkringsersättningar								
Utbetalda försäkringsersättningar	-7 898	-1 389	-6 540	0	0	-113	0	145
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-76	3	-77	0	-1	-1	0	0
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar								
Livförsäkringsavsättning	9 601	1 351	8 268	0	0	-17	0	0
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	-5 767	0	0	-5 563	0	0	-204	0
Återbäring och rabatter								
Driftskostnader	-661	-12	-538	-95	0	-12	-4	0
Kapitalavkastning, kostnader	-974	-59	-907	0	0	-8	0	0
Orealiserade förluster på placeringstillgångar								
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	-3 025	0	0	-2 921	0	0	-105	0
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	-4 454	-268	-4 147	0	0	-39	0	0
Övriga tekniska kostnader	-1	0	0	-1	0	0	0	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	48 851	1 751	46 543	117	5	425	10	0
ICKE-TEKNISK REDOVISNING								
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	48 851	1 751	46 543	117	5	425	10	0
Skatt	-830	-52	-709	-59	-1	-7	-2	0
Årets resultat	48 021	1 699	45 834	58	4	418	8	0
Försäkringstekniska avsättningar								
Livförsäkringsavsättningar	166 008	7 538	156 288	0	0	2 182	0	0
Avsättning för oreglerade skador	348	65	266	1	13	3	0	0
Summa försäkringstekniska avsättningar	166 356	7 603	156 554	1	13	2 185	0	0
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk								
Skulder till försäkringstagare, investeringsavtal	33 871	0	0	32 745	0	0	1 126	0
Summa	33 871	0	0	32 745	0	0	1 126	0
Konsolideringsfond	145 535	13 383	131 737	171	23	259	-38	0

Balansräkning – moderbolaget

Mkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
IT-system	13	331	334
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	14	16 862	16 189
Placeringar i joint venture			
Aktier och andelar i joint venture	16	886	886
Lån till joint venture	16	1 419	1 419
Placeringar i koncernföretag			
Aktier och andelar i koncernföretag	15	9 350	9 057
Lån till koncernföretag	15	7 453	5 666
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	17, 18	153 848	136 626
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17, 18	126 805	124 499
Pantsatta finansiella placeringstillgångar	17, 18	33 104	28 116
Derivat	17, 18, 19, 20	1 806	3 411
Övriga finansiella placeringstillgångar	17, 18, 19	27 909	15 240
		379 442	341 109
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Investeringsavtalstillgångar	17, 18, 22	33 702	26 558
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning		1	1
Avsättning för oreglerade skador		11	7
		12	8
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring			
Fordringar hos försäkringstagare		–	–
Övriga fordringar	17, 23	2 613	786
		2 613	786
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	25	3	4
Kassa och bank	17	6 385	6 028
Övriga tillgångar		2	3
		6 390	6 035
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 336	2 334
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	333	525
		2 669	2 859
SUMMA TILLGÅNGAR		425 159	377 689

Balansräkning – moderbolaget

Mkr	Not	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget Kapital			
Aktiekapital (300 aktier)		3	3
Konsolideringsfond		145 535	131 266
Årets resultat		48 021	25 216
		193 558	156 485
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	26	166 008	175 609
Avsättning för oreglerade skador	27	348	265
		166 356	175 874
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Skulder till försäkringstagare, investeringsavtal	17, 18, 28	33 871	26 712
Avsättning för andra risker och kostnader			
Avsättning för pensioner		9	15
Depåer från återförsäkrare			
		1	1
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		17	8
Skulder avseende återförsäkring		3	3
Derivat	17, 18, 19, 20	944	432
Övriga skulder	17, 18, 19, 29	30 109	17 929
		31 073	18 372
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	290	230
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		425 159	377 689
POSTER INOM LINJEN			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelser	31	210 148	208 324
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	32	4 907	4 336
Ansvarsförbindelser	34	3 189	1 627

Förändringar i eget kapital – moderbolaget

2012	Aktiekapital	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Totalt
Mkr				
Ingående eget kapital enligt föregående års årsredovisning	3	169 467	-30 199	139 271
Föregående års vinstdisposition		-30 199	30 199	0
Årets resultat ¹⁾			25 216	25 216
Pensionstillägg/Individuell återbäring ²⁾		-6 010		-6 010
Premiereduktion		-1 863		-1 863
Transaktioner med närstående ³⁾		-129		-129
Utgående balans moderbolaget	3	131 266	25 216	156 485

2013	Aktiekapital	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Totalt
Mkr				
Ingående eget kapital enligt föregående års årsredovisning	3	131 266	25 216	156 485
Föregående års vinstdisposition		25 216	-25 216	0
Årets resultat ¹⁾			48 021	48 021
Pensionstillägg/Individuell återbäring ²⁾		-7 018		-7 018
Premiereduktion		-1 788		-1 788
Transaktioner med närstående ³⁾		-2 143		-2 143
Utgående balans moderbolaget	3	145 535	48 021	193 558

¹⁾ Årets resultat överensstämmer med årets totalresultat.

²⁾ Se vidare not 9, Utbetalda försäkringsersättningar.

³⁾ Se vidare not 39, Närstående.

Kassaflödesanalys – moderbolaget

Mkr	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	48 851	26 508
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Tilldelad återbäring premiereduktion	-1 788	-1 863
Värdeförändringar i placeringstillgångar ¹⁾	-17 380	-17 432
Värdeförändringar i placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk	-5 767	-1 688
Kursdifferenser	96	-1 159
Avsättningar	-2 359	11 192
Övrigt ²⁾	86	38
Utbetalningar i tillägg till garanterade belopp från konsolideringsfond	-7 018	-6 010
Transaktioner med närstående	-2 143	-129
Betald skatt	-883	-1 294
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	11 695	8 163
Förändring placeringstillgångar, netto ³⁾	-7 599	-7 240
Investeringsavtalstillgångar	-1 377	-2 830
Förändring övriga rörelsefordringar	-1 584	467
Förändring övriga rörelseskulder	-695	1 345
Kassaflöde från den löpande verksamheten	440	-95
Investeringsverksamheten		
Investering i immateriella och materiella tillgångar, netto	-83	-113
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-83	-113
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	357	-208
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	6 028	6 236
Årets kassaflöde	357	-208
Likvida medel vid årets slut	6 385	6 028

Mkr	2013	2012
1) Värdeförändringar placeringstillgångar		
Värdeförändringar på byggnader och mark	-217	-870
Värdeförändringar på aktier	-23 344	-12 959
Värdeförändringar obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 064	-395
Derivat	2 117	-3 208
Värdeförändringar placeringstillgångar	-17 380	-17 432
2) Justering för övriga poster som ej ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	50	38
Nedskrivningar	37	-
Övrigt	-1	-
Justering för övriga poster som ej ingår i kassaflödet	86	38
3) Förändring i placeringstillgångar, netto		
Byggnader och mark	-455	-409
Aktier och andelar i joint venture	-	-84
Lån till joint venture	-	-168
Placering i koncernföretag	-2 080	-5 159
Placering i aktier och andelar	3 997	-16 176
Placering i obligationer och andra räntebärande värdepapper	-7 912	9 358
Placering i derivat	3 570	-1 524
Övriga finansiella placeringstillgångar	-4 719	6 922
Förändring placeringstillgångar, netto	-7 599	-7 240
Upplysning om betalda och erhållna räntor		
Under perioden betald ränta	-316	-398
Under perioden erhållen ränta	5 239	6 340
Upplysning om erhållna utdelningar		
Under perioden erhållna utdelningar	4 980	4 630

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

1 Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2013 och avser räkenskapsåret 2013 för AMF Pensionsförsäkring AB med organisationsnummer 502033-2259. AMF är ett svenskt livförsäkringsaktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Adressen till huvudkontoret är Klara Södra Kyrkogata 18, 113 88 Stockholm.

Koncernredovisningen och årsredovisningen för det räkenskapsår som slutar den 31 december 2013 har godkänts för publicering av styrelsen den 4 mars 2014 och kommer att föreläggas årsstämman för fastställande den 3 april 2014.

2 Redovisningsprinciper i koncernen

2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) så som de har godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU.

Vidare tillämpas Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 samt Rådet för finansiell rapportering, RFR, rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Merparten av tillgångarna redovisas till verkligt värde via årets resultat. Övriga poster, såsom Immateriella tillgångar, Fordringar, Andra tillgångar, Förutbetalda kostnader, Upplupna intäkter samt Andra skulder redovisas till historiska anskaffningsvärden. Försäkringstekniska skulder nuvärdesberäknas utifrån aktuariella metoder. Rörelsefastighet redovisas enligt omvärderingsmetoden. Andelar i gemensamt styrt företag redovisas med tillämpning av kapitalandelsmetoden.

2.2 Nya och framtida redovisningsprinciper

2.2.1 Ändrade redovisningsprinciper. Ändrade och nya standarder från IASB att tillämpas från den 1 januari 2013.

Ändring av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

Ändringen i IAS 1 avser förändringar i presentationen av övrigt totalresultat. Ändringen innebär att poster som redovisas i övrigt totalresultat delas upp i två kategorier. Indelningen görs baserat huruvida posten vid senare period omklassificeras till årets resultat i Rapport över totalresultatet eller ej. Ändringen gäller för räkenskapsår som börjar 1 juli 2012 eller senare. För AMF innebär detta att omvärdering av rörelsefastighet samt omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner redovisas som poster vilka inte omklassificeras i årets resultat.

Ändring av IAS 19 Ersättningar till anställda

IASB publicerade i juni 2011 ändringar i IAS 19 som gäller från och med 1 januari 2013. Ändringen avser bland annat att för förmånsbestämda pensionsplaner försvinner den så kallade korridormetoden, det vill säga all förändring av pensionsskulden redovisas omedelbart. Aktuariella vinster och förluster redovisas i övrigt totalresultat. En annan förändring som införs är att samma diskonteringsränta ska användas för avkastningsberäkning på tillgångarna som den ränta som används vid skuldberäkningen. Ändringen i standarden innebär att AMF redovisar hela pensionsskulden avseende dessa planer i balansräkningen. Ändringen genomförs retroaktivt vilket innebär att tidigare år har räknats om. Ingående eget kapital per 1 januari 2012 har justerats med 45 miljoner kronor och ingående eget kapital per 1 januari 2013 har justerats med 25 miljoner kronor.

IFRS 13 Värdering till verkligt värde

IASB publicerade denna standard i maj 2011. Den nya

standard innehåller definition för verkligt värde och enhetlig metodik för att fastställa verkligt värde avseende alla tillgångar och skulder som redovisas enligt denna princip. De regler för fastställande av verkligt värde som tidigare återfanns i ett antal andra standards, exempelvis IAS 39 Finansiella instrument samt IAS 40 Förvaltningsfastigheter, har därmed ersatts med reglerna i IFRS 13. Standarden innebär ingen väsentlig förändring i värderingsmetodik för AMFs räkning men innebär att tilläggsupplysningar avseende hierarki för verkligt värde även inkluderar fastigheter. Se vidare not 14 och not 18. Standarden gäller från och med 1 januari 2013.

Ändring av IFRS 7 Finansiella Instrument: Upplysningar

Från och med 1 januari 2013 ska tilläggsupplysningar lämnas avseende kvittning av finansiella tillgångar och skulder. Se vidare not 19.

2.2.2 Framtida redovisningsprinciper. Nya och ändrade standarder från IASB att tillämpas från den 1 januari 2014 eller senare.

Av de nya standarder och tolkningar som träder i kraft efter 2013 har följande bedömts kunna påverka AMFs framtida redovisning.

IFRS 4 Försäkringskontrakt (Fas II ännu ej utgiven)

Arbetet med IFRS 4 Fas II har pågått under många år och standarden beräknades tidigare vara färdig till 30 juni 2011. Projektet har senare lagts och fördröjningen av den färdiga standarden beror dels på att branschen har kommit med synpunkter som måste beaktas samt att IASBs samarbete med att ta fram en gemensam standard för redovisning av försäkringskontrakt med amerikanska Financial Accounting Standards Board (FASB) har medfört förseningar. IASB lämnade ett nytt utkast till standard på remiss under 2013 och en slutlig standard beräknas utkomma under 2014. Nytt datum för ikraftträdande

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

beräknas till den 1 januari 2018. Den nya standarden innebär att en ny metod för att värdera och presentera försäkringskontrakt införs vilken har sin utgångspunkt i beräkning av vinstmarginaler som periodiseras över kontraktens löptid. Detta kommer att påverka AMFs värdering av försäkringskontrakt samt presentation av resultat av försäkringskontrakt.

IFRS 9 Finansiella Instrument (Ännu ej antagen av EU)
IFRS 9 är en ny standard avseende Finansiella instrument som kommer att ersätta IAS 39. Standarden består av tre delprojekt; klassificering och värdering, nedskrivning samt säkringsredovisning. Initialt var det planerade ikraftträdandet för den första fasen i den omarbetade standarden som avser klassificering och värdering den 1 januari 2013. IASB har föreslagit att senarelägga ikraftträdandet av IFRS 9. Nytt datum för ikraftträdande har ännu inte fastställts. Senareläggningen beror på att IASB önskar införa samtliga delprojekt som ska ersätta IAS 39 vid samma tidpunkt och de ersättningsprojekt som avser nedskrivning samt säkringsredovisning har fördröjts. Standarden kommer att innebära en minskning av antalet värderingskategorier för finansiella tillgångar. AMFs preliminära bedömning är att den nya standarden inte kommer att medföra väsentliga förändringar eftersom merparten av finansiella instrument idag värderas inom kategorin verkligt värde via årets resultat.

IFRS 10 Koncernredovisning

Denna standard publicerades i maj 2011 och är en ny standard för koncernredovisning som kommer att ersätta IAS 27 i dessa avseenden. Standarden kommer att gälla från och med 1 januari 2014. Den nya standarden förtydligar hur bedömning ska göras för att fastställa huruvida bestämmande inflytande föreligger eller ej. Denna bedömning ska bland annat ha sin utgångspunkt i den faktiska kontroll ett företag har över den enhet som det äger, exempelvis i relation till andra ägare. Inom AMF

pågår ett arbete för att utvärdera huruvida den nya standarden påverkar AMFs bedömning att inte konsolidera innehav i fonder i AMFs koncernredovisning.

IFRS 11 Samarbetsarrangemang (joint arrangements)

I samband med att en ny standard för koncernredovisning publiceras gäller också en ny standard för joint arrangements som träder i kraft 1 januari 2014. AMFs innehav i samarbetsarrangemang kommer att klassificeras som joint venture och kommer att även i fortsättningen redovisas enligt kapitalandelsmetoden

IFRS 12 Upplysningar om andelar i andra företag

I denna nya standard som träder i kraft samtidigt som IFRS 10 och IFRS 11 samlas alla upplysningskrav för innehav i dotterföretag, samarbetsarrangemang, intresseföretag samt andra enheter som inte konsolideras exempelvis så kallade structured entities. Den nya standarden innebär att upplysningskraven för dessa innehav ökar bland annat avseende den påverkan på koncernens verksamheter och kassaflöden som innehav utan bestämmande inflytande har. För AMFs del innebär denna nya standard att tillkommande information kommer att lämnas avseende innehav i dotterbolag samt joint ventures. AMF har ännu inte bedömt effekten av upplysningskrav avseende innehav i fonder som inte konsolideras.

*Ändringar i IAS 27 Separata finansiella rapporter samt**IAS 28 Innehav i intressebolag och joint ventures*

I samband med att nya standarder publicerades avseende koncernredovisning samt samarbetsarrangemang har följdändringar gjorts i IAS 27 samt i IAS 28. Ändringarna i dessa standarder bedöms inte innebära någon påverkan på AMFs finansiella rapportering.

2.3 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

I koncernen görs uppskattningar och bedömningar för

att fastställa redovisade värden på vissa tillgångar. Dessa uppskattningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Väsentliga uppskattningar och bedömningar har gjorts vid fastställande av antaganden inom nedanstående områden med hänvisning till detaljerad information om grunderna för bedömning.

- Aktuariella beräkningar. Återfinns i stycke 2.12.2 samt i not 26 Livförsäkringsavsättning.
- Bedömning har gjorts att samtliga traditionella försäkringsavtal har betydande försäkringsrisk och redovisas i enlighet med IFRS 4, Försäkringsavtal. Diskretionära delar i försäkringsavtal har valts att redovisas inom eget kapital, återfinns under 2.12 Redovisning av försäkringsavtal och investeringsavtal samt 2.12.2 Redovisning av preliminärt fördelat överskott.
- Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna. Återfinns under avsnitt 2.9
- Bedömning har gjorts att Fondförsäkringsavtal inte medför någon betydande försäkringsrisk.
- Förvaltningsfastigheter. Återfinns under avsnitt 2.8 samt i not 14 Förvaltningsfastigheter.
- Rörelsefastighet. Återfinns i not 25 Materiella tillgångar.
- Pensionsförpliktelse. Återfinns i not 38, Pension.
- Bedömning att inte konsolidera egna fonder återfinns i avsnitt 2.5 Koncernredovisning.

2.4 Upplysningar om risker och kapital

Upplysningar om hantering av finansiella risker, försäkringsrisker och kapital framgår av avsnittet Risker och Riskhantering på sidan 22 och framåt samt i not 26, Livförsäkringsavsättning.

2.5 Koncernredovisning

Koncernen omfattar AMF samt de bolag där AMF har bestämmande inflytande (kontroll). Bestämmande

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

inflytande innebär rätten att utforma ett företags eller en verksamhets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Fondförsäkringstagarna i AMF väljer att investera i olika fonder. AMF köper andelar i de av kunderna valda fonderna. AMF kan därigenom, för sina kunders räkning komma att stå som ägare till mer än 50 procent av andelarna i fonder som förvaltas i koncernen. På grund av de legala regelverk som omgärdar fondverksamhet anser AMF att AMF inte har rätt att utforma fondernas finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Detta gäller oavsett om AMF äger mer eller mindre än 50 procent av andelarna i fonderna. Försäkringstagarna erhåller därmed den avkastning reducerad med skatter och avgifter som fonderna genererar. AMF erhåller enbart avgifter, till marknadsmässiga villkor, för förvaltningen av fonderna. AMF gör den samlade bedömningen att fonder som förvaltas i koncernen inte ska konsolideras. De andelar som koncernen, för sina kunders räkning, innehar i dessa fonder redovisas dock i balansräkningen som tillgång respektive skuld för investeringsavtalsåtaganden.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att vid förvärv värderas tillgångar och skulder i ett dotterbolag till verkligt värde på transaktionsdagen. Om anskaffningskostnaden överstiger de identifierbara nettotillgångarnas verkliga värde redovisas denna del som goodwill. Om anskaffningskostnaden är lägre redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen. Resultat från verksamheten i dotterbolag som förvärvats eller avyttrats under året tas upp i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten respektive fram till den tidpunkt när moderbolaget upphör att ha ett bestämmande inflytande. Alla koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras vid konsolidering.

2.5.1 AMF Fonder AB

Fondbolagets marknadsvärde inkluderas i moderbolagets Totalavkastningstabell (under svenska aktier). Modellen som används för värdering av dotterbolaget AMF Fonder AB är en Discounted Cash Flow-modell där framtida kassaflöde baseras på prognoser över Förvaltad kapital, Intäkter och Kostnader. Det fria kassaflödet nuvärdesberäknas med modellens avkastningskrav (summan av riskfri ränta och riskpremie).

2.5.2 Aktier i joint venture

AMF äger hälften av aktierna i Rikshem Intressenter AB. I koncernredovisningen redovisas innehavet enligt kapitalandelsmetoden. Initialt redovisas innehavet till anskaffningsvärde. Därefter redovisas koncernens andel av resultatet i joint venture i årets resultat som nettoreultat av förvaltrade tillgångar och skulder och som ett ökat respektive minskat bokfört värde av aktierna.

Vid utdelning från joint venture minskar det redovisade värdet på andelarna i joint venture. När koncernens andel av redovisade förluster i joint venture överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot ägarlån. Uppkommer vinster därefter redovisas dessa i AMF som resultatandel först när de ackumulerat uppgår till samma belopp som de oredovisade vinsterna. Transaktionskostnader vid förvärvet har aktiverats i enlighet med IAS 28. Inför varje balansdag görs en bedömning om nedskrivningsbehov föreligger. Om det redovisade värdet överstiger återvinningsvärde redovisas mellanskillnaden i årets resultat. Vid tillämpning av kapitalandelsmetoden har resultatet i det samägda bolaget justerats för att överensstämma med koncernens redovisningsprinciper. Under 2013 redovisar Rikshem enligt IFRS, varför inga väsentliga justeringar behöver göras.

2.6 Omräkning av utländsk valuta

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, vilket är koncernens rapporteringsvaluta och även funktionell valuta för moderbolaget. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor med den valutakurs som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen räknas tillgångar och skulder i utländsk valuta om till svenska kronor till balansdagskursen. Valutakursresultat som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat under Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder.

2.7 Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara icke-monetära tillgångar utan fysisk form. För att redovisa en immateriell tillgång ska kontroll över tillgången kunna påvisas, vilket innebär att man har förmågan att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar från den kommer företaget till del. De immateriella tillgångarna i AMF består av förvärvad och egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomisk värde under kommande år. Internt upparbetade immateriella tillgångar som avser egenutvecklad programvara redovisas endast om samtliga av följande villkor uppfylls:

- Det finns identifierbara tillgångar.
- Det är troligt att de tillgångar som upparbetats kommer att genererar framtida ekonomiska fördelar.
- Tillgångarnas anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Vid första redovisningstillfället värderas immateriella tillgångar till anskaffningsvärde och därefter till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar. Avskrivningstiden bedöms utifrån förväntad nyttjandeperiod.

De immateriella tillgångarna skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning och skrivs av linjärt över den fastställda nyttjandeperioden. Nyttjandeperio-

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

derna omprövas minst årligen. Immateriella tillgångar som ännu inte är färdiga att användas provas för nedskrivningsbehov årligen samt dessutom så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången i fråga har minskat i värde. Den bedömda nyttjandeperioden uppgår i AMF till mellan tre och tio år. Nyttjandeperioden för det nya IT-systemet har bedömts vara minst tio år baserat på den förväntade nyttan som det nya systemet medför. De delar i det nya IT-systemet som avser ny webbplats har bedömts ha en nyttjandeperiod på tre år.

Vid en indikation att tillgångsvärde kan ha minskat fastställs tillgångens återvinningsvärde. Om detta värde bedöms understiga det bokförda värdet redovisas tillgången till det lägre värdet. Nedskrivning redovisas i årets resultat. Vid varje bokslutstillfälle görs en individuell prövning av värdet för respektive tillgång och dessutom provas nyttjandeperioden för tillgångarna. Redovisade värden för immateriella tillgångar finns i not 13.

2.8 Förvaltningsfastigheter

Samtliga fastigheter i koncernen, förutom den egna kontorsfastigheten, klassificeras som förvaltningsfastigheter då de innehåller i syfte att generera hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa.

Förvaltningsfastigheter redovisas enligt verkligt värdemetoden. För att bedöma marknadsvärdet görs en extern värdering av samtliga fastigheter vid årsskiftet. Vid indikation på väsentlig förändring under året görs en intern värdering. Värderingarna utförs i enlighet med utgivna riktlinjer av IPD Svenskt Fastighetsindex, se not 14. Värderingshandledningen baseras på tillämpning av International Valuation Standard (IVS).

Marknadsvärderingen genomförs av auktoriserade värderare och vid värdebedömningen tillämpas normalt en kombination av ortsprismetod och avkastningsbaserad metod (kassaflödesmetod). Inom ramen för värderingsarbetet sker avstämning mot genomförda transak-

tioner av likartade objekt. Vid beräkning av kassaflöden som används vid värdering av fastigheter görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav vid restvärdeberäkningar och kalkylränta. En förändring i någon av dessa parametrar exempelvis på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna. Värderingsutlåtandena innehåller regelmässigt känslighetsanalyser och det enskilda fastighetsvärdet är behäftat med viss osäkerhet.

Tillkommande utgifter aktiveras då det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar förknippade med tillgången kommer att erhållas och att utgiften kan fastställas med tillförlitlighet. Mer omfattande åtgärder avseende utbyte av befintlig eller införande av ny identifierad komponent aktiveras medan utgifter för reparationer och underhåll resultatföres löpande i den period de uppstår.

Nettot av värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas på raden Nettoresultat från förvaltade tillgångar och skulder. Fastigheternas hyresintäkter och driftskostnader redovisas på egna rader i Rapport över totalresultatet för koncernen.

Fastighetsköp och fastighetsförsäljningar redovisas i samband med att risker och förmåner som förknippas med äganderätten övergår till köparen eller säljaren, vilket normalt sker på tillträdesdagen.

2.9 Finansiella tillgångar och skulder

2.9.1 Inledning

Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument i ett annat företag.

Finansiella instrument klassificeras i olika kategorier, beroende på avsikten med förvärvet av den finansiella tillgången eller skulden. AMF använder kategorierna Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via re-

sultatet, Lån och fordringar, Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen samt Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde. Klassificeringen bestäms vid den ursprungliga anskaffningstidpunkten.

Affärsdagsredovisning tillämpas för samtliga finansiella tillgångar och skulder. AMF tillämpar inte säkringsredovisning. Genom redovisning till verkligt värde kan dock ekonomisk säkring återspeglas i redovisningen.

Eftersom AMF tillämpar affärsdagsredovisning uppkommer fordringar och skulder relaterade till ej likviderade värdepappersaffärer. När AMF säljer värdepapper tas värdepappret bort från balansräkningen på affärsdagen och vinst/förlust redovisas i årets resultat. Från affärsdag till likviddag bokas en fordran upp på köparen under Övriga fordringar. När AMF köper värdepapper redovisas värdepappret i balansräkningen på affärsdagen och mellan affärsdagen och likviddagen bokas en skuld upp till säljaren, under Övriga skulder.

2.9.2 Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet

AMF identifierar och klassificerar vid första redovisningstillfället merparten av alla finansiella tillgångar och skulder som Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet. Denna klassificering är baserad på att AMF förvaltar och att kapitalavkastningen utvärderas baserat på verkligt värde i enlighet med de av styrelsen beslutade placeringsriktlinjerna (riskhantlings- och investeringsstrategi) samt att uppföljning sker i ledningen och i styrelsen baserat på verkligt värde.

Derivatinstrument klassificeras alltid i denna kategori i underkategorin finansiella instrument innehavda för handel.

Samtliga tillgångar och skulder värderade till verkligt värde omvärderas löpande med värdeförändringar och bokförs via årets resultat förutom rörelsefastigheter vars

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

omvärdering redovisas i övrigt totalresultat.

I denna kategori ingår kassa, banktillgodohavanden, penningmarknadsinstrument, räntebärande värdepapper, aktier och andelar, derivat, repor, värdepapperslån, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk samt övriga finansiella placeringstillgångar, skulder till försäkringstagare och investeringsavtal.

Värderingsmetod för finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde specificeras i den värderingshierarki som presenteras i notinformationen.

Finansiella instrument i nivå 1 värderas till noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder som företaget har tillgång till vid värderingstidpunkten. Samtliga aktier, aktiederivat samt huvuddelen av de räntebärande instrument som handlas av AMF handlas på aktiva finansmarknader.

I nivå 2 värderas dagslån, återköpstransaktioner och valutaderivat med en värderingsteknik för analys av diskonterade kassaflöden allmänt använd av marknadsaktörer. Certifikat, vissa obligationer samt investerade säkerheter för värdepapperslån värderas baserat på noteringar hos mäklare där liknande kontrakt handlas på en aktiv marknad och kurserna speglar faktiska transaktioner på jämförbara instrument.

I nivå 3 värderas obligationer och räntebärande värdepapper utifrån en avkastningskurva för den tillämpliga löptiden med olika påslag beroende på värdepapprets kreditvärdighet. Aktier och andelar värderas utifrån en kassaflödesmodell med diskontering baserad på utgivarens bedömda kreditvärdighet.

Poster som rör förändring av tillgångarnas värde avseende investeringsavtal redovisas netto mot förändring i försäkringsteknisk avsättning för vilka försäkringstagaren bär risk.

2.9.2.1 Aktier

Aktier värderas till anskaffningsvärde då de första gången

redovisas i balansräkningen. Anskaffningsvärdet motsvarar det verkliga värdet av den ersättning som lämnats exklusive transaktionskostnader. Efter det att en aktie tagits upp i redovisningen första gången sker värdering till verkligt värde. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas i årets resultat som Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder.

2.9.2.2 Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper värderas till anskaffningsvärde då de första gången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsvärdet motsvarar det verkliga värdet av den ersättning som lämnats exklusive transaktionskostnader. Efter det att ett räntebärande värdepapper tagits upp i redovisningen första gången sker värdering till verkligt värde. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas i årets resultat som Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder.

2.9.2.3 Derivat

För att hantera finansiella risker använder AMF huvudsakligen valutaterminer, aktie- och räntederivat. Derivat tas upp i redovisningen på affärsdagen till verkligt värde, vilket också utgör anskaffningsvärdet. Samtliga derivat omvärderas sedan löpande till verkligt värde och värdeförändringen redovisas som Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen. Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placeringstillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder derivat.

2.9.2.4 Återköpstransaktioner (repor) och värdepapperslån

Repor är transaktioner som inte kvalificerar för borttagning från balansräkningen därför att AMF inte har överfört all risk och avkastning till motparten. I de fall AMF ingår avtal om placeringsrepa tas inte värdepappret

upp i balansräkningen då det endast kan finnas en part som innehar risk och avkastning. Handel förekommer med både finansierings- och placeringsrepor avseende obligationer.

Vid finansieringsrepor säljer AMF obligationer, samtidigt som motparten förbinder sig att sälja tillbaka obligationerna på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Finansieringsrepor är ett sätt att låna pengar mot säkerhet. Obligationer som säljs i en finansieringsrepa ligger kvar i redovisningen under posten Obligationer och andra räntebärande värdepapper och värderas till verkligt värde. Värdet av överenskommen köpeskilling redovisas som skuld under posten Övriga skulder och värderas till verkligt värde.

De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas i årets resultat som Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder.

Vid placeringsrepor köper AMF obligationer samtidigt som motparten förbinder sig att köpa tillbaka obligationerna på en förutbestämd dag till ett förutbestämt pris. Placeringsrepor är ett sätt att låna ut pengar mot säkerhet. Obligationer som köps i en placeringsrepa redovisas inte i balansräkningen. Överenskommen köpeskilling redovisas som fordran under posten Övriga finansiella placeringstillgångar och värderas till verkligt värde. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas i årets resultat som Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder.

Värdepapperslån innebär att värdepapper (aktier och räntebärande värdepapper) lånas ut mot ersättning och mot erhållande av säkerhet. Ersättningen periodiseras över löptiden och redovisas som Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder. Värdepapper som lånats ut redovisas även därefter i balansräkningen till verkligt värde, eftersom detta är en transaktion där AMF inte har överfört all risk och avkastning till motparten.

Om säkerhet erhålls i form av likvida medel placeras

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

dessa i räntebärande värdepapper och redovisas till verkligt värde i balansräkningen under Övriga finansiella placeringstillgångar samtidigt som skulden redovisas under Övriga skulder värderat till verkligt värde. Värdet av de värdepapper som lånats ut mot kontantsäkerhet anges under Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder.

Om den erhållna säkerheten är värdepapper redovisas den inte i balansräkningen utan anges separat under Övriga ställda panter och Jämförliga säkerheter. Där anges även värdet av de värdepapper som lånats ut mot värdepapperssäkerhet.

2.9.2.5 Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Dessa tillgångar består av försäkringstagarnas investeringar i investeringsavtal och redovisas på en egen rad i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde. Investeringsavtalstillgångarna värderas till senaste köpkurs.

Försäkringstagarnas insättningar investeras i fonder valda av försäkringstagaren, och ett åtagande gentemot försäkringstagarna redovisas som skuld. Skuldens storlek står i direkt förhållande till fondernas värdeutveckling och summan av premier som betalats in, uttagna skatter och avgifter samt utbetalningar som gjorts. Se 2.12.3.2. Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka livförsäkringstagaren bär risk.

2.9.3 Lån och fordringar

Lån och fordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa till belopp och som inte är noterade. Värdering görs till upplupet anskaffningsvärde. Bolagets fordringar har endera rörlig ränta eller kort förväntad löptid, och värderas därför till nominellt belopp utan diskontering. I denna

kategori ingår kundfordringar, ej likviderade värdepappersaffärer och övriga fordringar.

2.9.4 Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

I denna kategori redovisas räntebärande och ej räntebärande finansiella skulder som inte är derivat. Värdering görs till upplupet anskaffningsvärde.

De finansiella skulder i denna kategori som har kort förväntad löptid värderas till anskaffningsvärde utan diskontering. I kategorin ingår ej likviderade värdepappersaffärer, leverantörsskulder och övriga skulder.

2.10 Materiella tillgångar**2.10.1 Inventarier**

De materiella tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde och skrivs av enligt plan över nyttjandeperioden. Avskrivningstiden för de materiella anläggningstillgångarna är mellan tre och fem år. Nedskrivningsprövning sker vid indikation på värdenedgång.

2.10.2 Rörelsefastigheter

AMF redovisar den fastighet som används i den egna verksamheten som rörelsefastighet. Rörelsefastigheten redovisas enligt IAS 16 till anskaffningsvärde vid första redovisningstillfället. Det antagna anskaffningsvärdet motsvarar verkligt värde vid ingången av räkenskapsår 2011.

AMF tillämpar omvärderingsmetoden, vilket innebär att när rörelsefastighetens verkliga värde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, ska tillgången redovisas till omvärderat belopp. Beloppet utgörs av tillgångens verkliga värde vid omvärderingstidpunkten efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Det återstående nettobeloppet justeras för att nå överensstämmelse med det belopp som tillgången omvärderats till, det vill säga tillgångens verkliga värde.

Omvärderingsbeloppet redovisas mot övrigt totalresultat i de fall värdet är positivt. Värdet redovisas på separat rad i eget kapital under benämningen Omvärderingsreserv.

Löpande utgifter aktiveras om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna som är förknippade med tillgången kommer att komma till del och att anskaffningskostnaden kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. I annat fall kostnadsförs utgiften och redovisas i årets resultat. Avskrivning sker enligt komponentmetoden vilket innebär att rörelsefastigheten delas in i komponenter med olika nyttjandeperioder. Mark bedöms ha obegränsad nyttjandeperiod varför ingen avskrivning görs för denna komponent. Övriga komponenter (stomme, stomkompletteringar, väggar, installationer, yttre och inre ytskikt) bedöms ha en nyttjandeperiod på 25 år. Nedskrivningar görs efter behov enligt IAS 36. Avskrivningar och nedskrivningar redovisas i årets resultat. I det fall tidigare nedskrivningar är gjorda redovisas positiva omvärderingar mot årets resultat och överskjutande belopp redovisas mot övrigt totalresultat. Om omvärderingsbeloppet är negativt redovisas detta i första hand mot eventuell Omvärderingsreserv i eget kapital och överskjutande belopp redovisas i resultaträkningen. Skillnaden mellan avskrivningen baserat på det omvärderade värdet och avskrivning enligt ursprungligt anskaffningsvärde överförs från omvärderingsreserven till balanserade vinstmedel.

2.11 Likvida medel

Likvida medel avser banktillgodohavanden och redovisas till verkligt värde. Ränta på likvida medel redovisas i den takt den intjänas som Nettoresultat av förvaltade tillgångar och skulder i årets resultat.

2.12 Redovisning av försäkringsavtal och investeringsavtal

2.12.1 Definitioner försäkringsavtal och investeringsavtal

Begreppet försäkringsavtal definieras i IFRS 4. Avtal som medför betydande försäkringsrisk för den försäkrade och därmed uppfyller definitionen av försäkringsavtal ska redovisas enligt IFRS 4. Avtal som inte uppfyller definitionen ska redovisas som finansiella kontrakt enligt IAS 39 alternativt som serviceavtal enligt IAS 18. AMFs bestånd av traditionella försäkringar med därtill hörande tilläggsförsäkringar i form av riskprodukter är avtal i vilka AMF åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse inträffar. Dessa produkter redovisas som försäkringsavtal och redovisas enligt IFRS 4. AMFs bestånd av fondförsäkringar klassificeras som finansiella avtal (investeringsavtal) då de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till AMF och redovisas i enlighet med IAS 39. Investeringsavtal är finansiella förbindelser vars verkliga värde är beroende av de underliggande finansiella tillgångarnas verkliga värde. De underliggande tillgångarna och tillhörande skulder värderas till verkligt värde via resultatet. Det verkliga värdet på de finansiella skulderna fastställs med hjälp av de aktuella värden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångarna till vilka de finansiella skulderna är länkade på balansdagen. Belopp som erhållits från och betalas till innehavare av investeringsavtalen redovisas över balansräkningen som insättning eller uttag. Avgifter som debiteras för förvaltning av investeringsavtal intäktsförs som Intäkter från investeringsavtal. Se vidare stycke 2.9 Finansiella tillgångar och skulder.

2.12.2 Redovisning av preliminärt fördelat överskott (Diskretionära delar i försäkringsavtal)

Huvuddelen av försäkringsavtalen innehåller en diskretionär del, så kallad återbäring, som innebär att den försäkrade kan erhålla ytterligare ersättning om det uppstår ett överskott i försäkringsrörelsen. Detta överskott består dels av pensionstillägg för förmånsbestämd försäkring och dels av preliminärt fördelat återbäring för avgiftsbestämd försäkring, inklusive Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO (se Livförsäkringsavsättning nedan). Fördelning av överskott är reglerat i bolagets konsolideringspolicy i de försäkringstekniska riktlinjerna. Då överskottet är preliminärt och ej garanterat, betraktas detta som riskkapital och ingår i moderbolagets konsolideringsfond. Bolaget har valt att använda den valmöjlighet som IFRS ger att redovisa det som en separat post inom eget kapital. Överskottet tilldelas den försäkrade i samband med utbetalning efter beslut av årsstämman och i enlighet med bolagsordning och de regelverk som är fastställda av styrelsen och redovisas direkt mot eget kapital.

2.12.3 Försäkringstekniska avsättningar

2.12.3.1 Livförsäkringsavsättning

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador. Då samtliga åtaganden är i svensk valuta är de försäkringstekniska avsättningarna upptagna i svenska kronor. Livförsäkringsavsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser. Kapitalvärdet beräknas med beaktande av åtaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, driftskostnader och skatter. Bolaget har till 2013-12-31 tillämpat ett ränteantagande i enlighet med Finansinspektionens gällande föreskrifter (FFFS 2011:22) avseende beräkning av livförsäkringsavsättning. Från och med 2013-12-31 tillämpas ett ränteantagande i enlighet med FFFS 2013:23. Den nya föreskriften innebär att diskonteringsräntekur-

van fastställs utifrån marknadsnoteringar för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminsränta. Livslängdsantagandet bygger dels på bolagets egna erfarenheter och dels på försäkringsbranschens samlade erfarenhet i form av den senaste branschgemensamma analysen (DUS 2006). Ny generationsanpassad modell tillämpas från och med bokslutet 2008-12-31. Driftskostnadsantagandet utgörs av ett antagande om kostnad som är proportionell mot de försäkringstekniska avsättningarna.

I livförsäkringsavsättningen ingår endast garanterade åtaganden och därmed ingår ej värdet av beslutade pensionstillägg, preliminärt fördelat återbäring och särskilda pensionsmedel. I livförsäkringsavsättningen ingår inte heller AMFs beräknade åtagande för personer som är under 60 år avseende pensionsbelopp enligt Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO. För dessa personer kan tilldelning av garanterat pensionsbelopp och livförsäkringsavsättning ske den månad då 60 års ålder uppnås. Skuldttillräcklighetstest är tillämpat på den del av portföljen som avser traditionell försäkring.

För försäkringar där försäkringstagare/försäkrad begärt att få flytta ut från bolaget tas, utöver garanterade åtaganden, även preliminärt fördelat överskott upp som avsättning.

2.12.3.2 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka livförsäkringstagaren bär risk

Avsättning för investeringsavtal redovisas under Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagare bär risk. Dessa försäkringstekniska avsättningar motsvaras av värdet av försäkringstagarnas fondandelar inklusive medel i svenska kronor som ej är placerat i andelar.

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.**2.12.3.3 Avsättning för oreglerade skador**

Avsättningen utgörs av pensionsbelopp, inklusive tilldelad återbäring, som förfallit till betalning men som ännu ej betalats ut. Här ingår också avsättningar för riskförsäkringar i form av reserv för pågående sjukfall inom premiebefrielseförsäkringen samt reserv för inträffade skador, inklusive de skador som ännu ej är rapporterade.

2.13 Avsättning för andra risker och kostnader**2.13.1 Avsättning för pensioner**

AMF har både förmåns- och avgiftsbestämda planer. En avgiftsbestämd plan är en pensionsplan för ersättning efter avslutad anställning enligt vilken ett företag betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon legal eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Följaktligen redovisas ingen pensionsskuld för en avgiftsbestämd plan. För den förmånsbestämda delen av FTP-planen, vilken enligt IAS 19 klassificeras som en plan som omfattar flera arbetsgivare (så kallad multiemployer plan), beräknas kostnaden för förpliktelsen enligt Projected Unit Credit Method, där en aktuariell beräkning görs årligen. Metoden innebär i korthet en mer linjär kostnadsfördelning mellan tiden för anslutning till planen och pensionsåldern. Förpliktelsen värderas till nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna. De aktuariella långsiktiga antagandena som ligger till grund för beräkningarna fastställs årligen i anslutning till balansdagen. Antaganden görs bland annat om diskonteringsränta, inflation och löneökning.

Den räntesats som ska användas för att diskontera förpliktelsen ska enligt IAS 19 fastställas baserat på marknadsmässig avkastning på förstklassiga företagsobligationer. I avsaknad av en fungerande marknad för detta i Sverige används statsobligationer eller bostadsobligationer istället. Diskonteringsräntan fastställs således utifrån räntorna för statsobligationer eller bostadsobligationer med hänsyn tagen till beräknad återstående

löptid för respektive åtagande. AMF har valt att använda bostadsobligationer som grund för diskontering.

Från och med 2013 ersätts förväntad avkastning på förvaltningstillgångar med en räntekostnad/intäkt som redovisas i årets resultat och som beräknas baserat på samma diskonteringsränta som används vid beräkning av förpliktelsen. Skillnaden mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångarna och den beräknade redovisas i övrigt totalresultat.

Övriga antaganden baseras på förväntad utveckling under förpliktelsens löptid.

Förändringar i aktuariella antaganden och erfarenhetsbaserade justeringar av förpliktelsen och av det verkliga värdet på förvaltningstillgångar ger upphov till aktuariella vinster eller förluster. Dessa vinster eller förluster redovisas omedelbart i övrigt totalresultat. Avsättningar för förmånsbestämda pensioner i AMF, vilken motsvarar förpliktelsens nuvärde på balansdagen med avdrag för verkligt värde av tillhörande förvaltningstillgångar samt justerad för särskild löneskatt redovisas i balansräkningen under posten Avsättningar för pensioner.

I koncernens resultat utgörs kostnaden för de förmånsbestämda pensionerna av summan av kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period samt ränta på förpliktelsen. Kostnaden redovisas under posten Driftskostnader i resultaträkningen. Löneskatt har beaktats i justeringar för förmånsbestämda pensionsplaner i balans- och resultaträkningen. Löneskatt avseende premiebästa pensionsplaner har beaktats i resultaträkningen. I koncernens övriga totalresultat utgörs resultatet av aktuariella vinster och förluster samt skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångarna och den beräknade avkastningen.

Se även not 38, Pension.

2.14 Redovisning av intäkter**2.14.1 Premier**

För premiebetalningar tillämpas kontantprincipen. Kontantprincipen innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Förskottsbetalda premier inkluderas där gällande avtal finns. Premierna redovisas som en intäkt i årets resultat men kommer samtidigt att ingå som ökning vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

2.14.2 Intäkter från investeringsavtal

Avgiftsuttaget beräknas på försäkringstagarnas tillgodohavande. Avgifter som debiteras för förvaltning av investeringsavtal intäktsförs. Dessa tjänster tillhandahålls jämnt över fördelade under avtalens löptid.

2.14.3 Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder

Nettoresultat av förvaltrade tillgångar och skulder består av värdeförändringar samt realiserade vinster och förluster avseende fastigheter, nettoresultat av aktier och andelar, nettoresultat av räntebärande tillgångar och skulder, nettoresultat av investeringsavtalstillgångar samt nettoresultat av derivat. Nettoresultat av aktier och andelar består av utdelningsintäkter och realiserad och orealiserad värdeförändring på aktier och andelar. Nettoresultat av räntebärande tillgångar och skulder består av ränteintäkter på bankmedel, räntebärande värdepapper, värdepapperslån och repor samt orealiserade och realiserad värdeförändring på desamma.

Nettoresultat av aktierelaterade derivat består av realiserad och orealiserad värdeförändring på optioner och valutaderivat avsedda att valutasäkra aktier och andelar. Avkastning på ränterelaterade derivat består av realiserad och orealiserad värdeförändring på ränteterminer och valutaderivat avsedda att valutasäkra räntebärande tillgångar.

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

Ränteintäkter inkluderar periodiserade belopp av eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall. Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkningen sker på basis av underliggande tillgångs avkastning enligt effektivräntemetoden. Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställts.

2.14.4 Provisionsintäkter fondförvaltning

Provisionsintäkter avser avgifter för fondförvaltning. Intäkten redovisas i den period som tjänsten utförs. I moderbolaget redovisas erhållna provisioner under kapitalavkastning intäkter avseende traditionell försäkring samt under övriga tekniska intäkter avseende investeringsavtalsstillgångar.

2.15 Redovisning av kostnader**2.15.1 Försäkringsersättning**

All utbetalning till kund avser försäkringsersättning i samband med försäkringsfall. Utbetalning till kund sker huvudsakligen via en traditionell försäkring i samband med pension eller dödsfall. Utbetalningarna utgörs av garanterade pensionsbelopp och eventuell tilldelad återbäring. Utbetalning av garanterade belopp redovisas som Försäkringsersättning i resultaträkningen medan utbetalning av tilldelad återbäring redovisas direkt mot preliminärt fördelat kapital inom eget kapital.

2.15.2 Förändring i livförsäkringsavsättning

Förändring i avsättningen speglas av faktiska händelser under perioden i form av premieinbetalningar, garantiförstärkning, utbetalningar i samband med försäkringsfall, återköp, flytt, samt överföringar mellan försäkringsgrenar. Under perioden belastas också avsättningen med uttagna avgifter och tillförd ränta och arvsvinster. Utöver

detta påverkas avsättningen av justerade antaganden om framtida ränta, dödlighet och driftskostnad.

2.15.3 Driftskostnader

Med begreppet driftskostnader avses summan av de kostnader som AMF har för administration och anskaffning, kapitalförvaltning och skadereglering. Dessa kostnader redovisas under tre separata rubriker i koncernens resultaträkning och i särskild not till resultaträkningen. Posten Driftskostnader i resultaträkningen motsvarar kostnader för administration och anskaffning. Med administration menas de kostnader AMF har för att löpande administrera sina försäkringsavtal samt kostnader för stabsfunktioner, exempelvis ekonomi och juridik. Med anskaffningskostnad menas de kostnader koncernen ådrar sig i syfte att inskaffa och administrera nya försäkringsavtal. AMF aktiverar inte sina anskaffningskostnader. Driftskostnader för kapitalförvaltning redovisas tillsammans med transaktionskostnader för värdepappershandel i posten Kapitalförvaltningskostnader. Driftskostnader för kapitalförvaltning består av direkta kostnader såsom löner, information, systemkostnader och depåavgifter samt indirekta kostnader såsom andel av hyra och fördelade kostnader för koncernövergripande stabsfunktioner. Transaktionskostnader utgörs huvudsakligen av courtage. Med skadereglering avses koncernens kostnader för utbetalning av pensioner. Dessa redovisas tillsammans med utbetalda pensionsmedel och återköp under rubriken Utbetalda försäkringsersättningar. Skaderegleringskostnaderna inkluderar även ett pålägg för täckande av overheadkostnader avseende staber och VD. I not 10, Driftskostnader redovisas bolagets samlade driftskostnader indelade efter funktion och kostnadsslag.

2.15.3.1 Pensionskostnad

AMF har både förmåns- och avgiftsbestämda planer (se även 2.13.1 Avsättning för pensioner). Avgifter till dessa

planer samt beräkning av pensionskostnaden i koncernen enligt IAS 19 redovisas som en driftskostnad i resultatet. Kostnaden för de förmånsbestämda pensionerna består av summan av kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period samt ränta på förpliktelsen.

2.15.3.2 Avgångsvederlag

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställds anställning sagts upp före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång från anställning i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag när den bevisligen är förpliktad endera att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande, eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra frivillig avgång från anställning.

2.15.3.3 Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

2.15.4 Skatt

I årets skattekostnad ingår avkastningsskatt, kupongskatt och inkomstskatt.

Skattekostnaden består huvudsakligen av avkastningsskatt som baseras på standardberäkningar av avkastningen på nettotillgångarna som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Kupongskatt erläggs på viss kapitalavkastning från utlandet. Den kupongskatt som erläggs bokas därför upp som en fordran i balansräkningen. Denna skatt är avräkningsbar från avkastningsskatten med ett års fördröjning. Inkomster i form av volymbaserade fondrabatter, så kallade kick-backs, tas upp till beskattning inom den avkastningsbeskattade verksamheten.

Den inkomstskatt som uppkommer i koncernen utgör

Not 1. Redovisningsprinciper, forts.

en mycket liten del av koncernens totala skattekostnad. Premiebefrielseförsäkringen är inte att betrakta som pensionsförsäkring och faller därför inom ramen för inkomstskatt enligt inkomstskattelagen (IL). Inkomstskatt förekommer även i dotterbolag som bedriver fondförvaltning samt fastighetsförvaltning. Uppskjuten skatt redovisas på koncernjusteringar avseende dotterbolag som inkomstbeskattas. Den uppskjutna skatten uppkommer då det föreligger skillnader mellan bokfört värde i koncernen och skattemässigt värde. Den redovisade uppskjutna skatten är hänförlig till övervärde i fastighetsbestånd. Skattesatsen är 22 procent.

2.16 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga den utgår från resultat före skatt justerat för icke likviditetspåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan. Resultat före skatt motsvarar livförsäkringsrörelsens tekniska resultat enligt resultaträkningen. Kassaflödet är uppdelat i tre sektorer:

- Löpande verksamhet
- Består av flöden från den huvudsakliga verksamheten: premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning och driftskostnader.
- Investeringsverksamhet
- Förklarar de kassaflöden som uppkommer på grund av förvärv eller avyttringar av immateriella och materiella tillgångar exklusive förvaltningsfastigheter.
- Finansieringsverksamhet

Upplyser normalt om förändringar i upptagna lån samt utdelningar. Sådana transaktioner förekommer inte inom AMF. Med likvida medel avses banktillgodohavanden, se definition under rubriken 2.11 Likvida medel.

3 Redovisningsprinciper i moderbolaget

Moderbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet. Den finansiella rapporteringen för moderbolaget följer Lag om årsredovisning i Försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 samt Rådet för finansiell rapportering, RFR, rekommendation RFR 2. Så långt det är möjligt följer RFR 2 IFRS, men där svenska lagbestämmelser omöjliggör detta, skiljer sig rapporteringen avseende juridisk person och koncern åt. Om RFR är av avvikande mening från FFFS så gäller de senare. Då koncernen följer full IFRS kommer redovisningsprinciperna i moderföretaget till vissa delar att skilja sig från de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernen. Nedan anges de skillnader som är väsentliga för moderföretaget.

3.1 Aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag värderas enligt anskaffningsvärdemetoden. Inför varje balansdag görs en bedömning om det föreligger en indikation på att en tillgång kan ha minskat i värde. Om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde. När det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet skrivs tillgången ned.

3.2 Byggnader och mark

I moderbolaget klassificeras samtliga fastigheter som förvaltningsfastigheter till skillnad mot koncernen där fastigheten som används i den egna verksamheten klassificeras som rörelsefastighet.

3.3 Rabatt på förvaltningsavgift

AMF får från AMF Fonder AB en volymbaserad fondrabatt på AMFs fondinnehav. Den redovisas på raden Övriga

tekniska intäkter och hänförs till fondförsäkringsgrenen i AMF.

3.4 Redovisning av finansiella instrument

I moderbolaget används Finansinspektionens uppställningsformer för de finansiella tabellerna, till skillnad mot koncernen där uppställningen gjorts enligt IFRS-regler. Värdeförändringar och realiserade vinster i moderbolaget presenteras separat med "recycling". Detta innebär att omvärdering redovisas som orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar och vid försäljning redovisas hela ackumulerade värdeförändringen som kapitalavkastning intäkter samtidigt som det tidigare orealiserade resultatet reverseras. Realisationsvinster respektive förluster definieras som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För obligationer och andra räntebärande placeringar definieras realisationsresultatet som skillnaden mellan försäljningspris och upplupet anskaffningsvärde. Det finns inga skillnader i värderingsprinciper mellan moderbolaget och koncernen.

3.5 Pensioner

I moderbolaget tillämpas annan redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än vad som anges i IAS 19 eftersom RFR 2 anger att reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner inte behöver tillämpas i juridisk person. Till skillnad mot koncernen som redovisar pensionsförpliktelse för samtliga förmånsbestämda planer redovisas i moderbolaget den del som avser personer som har möjlighet att gå i pension vid 62 års ålder. Pensionskostnaderna redovisas som driftskostnader i moderbolagets resultaträkning och en avsättning återfinns under Avsättning för pensioner i moderbolagets balansräkning.

Not 2. Premieinkomst efter avgiven återförsäkring

Uppgifterna avser både koncernen och moderbolaget

	2013	Tjänstepension			Övrig försäkring	2012
Mkr	Total	Förmånsbestämd	Avgiftsbestämd	Tjänsteanknuten premiebefrielse och sjukförsäkring	Individuell traditionell försäkring	Total
Inbetalda premier ¹⁾	15 945	–	15 623	14	308	15 325
varav flytt från andra försäkringsbolag	1 194	–	1 119	0	75	1 580
Tilldelad återbäring	1 788	–	1 788	–	–	1 863
Avgiven återförsäkring	–14	–	–1	–12	–1	–13
Total	17 719	0	17 410	2	307	17 175

Premieinkomst

Premieinkomsten för 2013 för traditionell försäkring uppgick till 17,7 (17,2) miljarder kronor.

Av dessa utgjorde 15,9 (15,3) miljarder kronor inbetalda premier, medan 1,8 (1,9) miljarder kronor avsåg premieinkomst genom tilldelad återbäring i form av premiereduktion. Denna premiereduktion gäller avsättning av pensionsbelopp till personer som under 2013 uppnått 60 års ålder och som får pension enligt definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO.

Av inbetald premie utgör 14,8 (14,4) miljarder kronor periodiska premier och 1,2 (0,9) miljarder kronor engångspremier. Som engångspremie räknas också den tilldelade återbäringen.

I balansräkningen har inbetalningar till investeringsavtal bokförts uppgående till 3,1 (3,1) miljarder kronor.

¹⁾ Upplysningar om närstående, se not 39, Närstående.

Not 3. Nettoresultat av förvaltade tillgångar och skulder

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
FÖRVALTNINGSFASTIGHETER				
Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark				
Värdeförändringar samt vinst vid försäljning	606	975	217	870
Summa förvaltningsfastigheter	606	975	217	870
TILLGÅNGAR OCH SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Nettoresultat aktier och andelar	29 900	15 197	29 200	15 177
Nettoresultat räntebärande tillgångar och skulder	-3 733	4 438	-3 466	4 697
Nettoresultat investeringsavtalsstillgångar	5 782	1 697	5 782	1 697
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Nettoresultat aktierelaterade derivat	-3 253	-2 681	-3 253	-2 681
Nettoresultat ränterelaterade derivat	4 132	2 342	4 132	2 342
Nettoresultat valutarelaterade derivat	2 456	3 223	2 456	3 223
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	35 284	24 216	34 851	24 455
Nettoresultat av förvaltade tillgångar och skulder	35 890	25 191	35 068	25 325

Nettoresultat av innehav i joint venture ingår i nettoresultat aktier och andelar och uppgår till 723 (21) miljoner kronor i koncernen.

Not 4. Kapitalförvaltningskostnader

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Driftskostnader i kapitalförvaltningsrörelsen	-124	-120	-124	-120
Transaktionskostnader	-123	-104	-123	-104
Summa kapitalförvaltningskostnader	-247	-224	-247	-224

Not 5. Hyresintäkter

AMFs kontraktspportfölj per årsskiftet förfaller enligt nedan:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Förfall:				
Inom 1 år	563	220	293	101
Mellan år 2 och 5	1 290	1 385	601	648
Senare än 5 år	315	394	165	257
Tillsvidarekontrakt lokaler, bostäder, garage/parkering	33	33	13	11
Summa kontrakterad årshyra	2 201	2 032	1 072	1 017

Belopp avser kontrakterad årshyra som ömsesidigt kan sägas upp inom ovanstående respektive tidsintervall. Kontraktens löptid är mestadels 3–5 år och med en uppsägningstid om nio månader.

Not 6. Kapitalavkastning, intäkter

Mkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Hyresintäkter fastigheter¹⁾	1 213	1 281
Erhållna utdelningar	4 980	4 630
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 842	5 952
Övriga ränteintäkter	396	388
	5 238	6 340
Valutakursvinster, netto	–	–
Realisationsvinster, netto		
Byggnader och mark	24	–
Aktier och andelar	7 536	174
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	390	1 952
	7 950	2 126
Summa kapitalavkastning, intäkter	19 381	14 377

¹⁾ Inklusiv resultatandel i Mood Stockholm KB, Oxhammaren 15 KB, Förvaltningsbolaget Marievik HB, Fastighetsbolaget Pukan HB, City Cronan Fastighets KB och Sundbyberg 2:78 HB.

Not 7. Värdeförändring på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Mkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Orealiserade vinster och förluster		
Orealiserade vinster på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	8 793	5 461
Orealiserade förluster på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	–3 025	–3 773
Summa	5 767	1 688
Realiserade vinster och förluster		
Realiserade vinster på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	1	1
Realiserade förluster på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	–1	–1
Summa	0	0

Not 8. Värdeförändring på övriga placeringstillgångar

Mkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark	193	870
Aktier och andelar	15 805	12 784
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	–
Summa	15 998	13 654
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark	–	–
Aktier och andelar	–	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–4 454	–1 556
Summa	–4 454	–1 556

Not 9. Utbetalda försäkringsersättningar

Uppgifterna avser både koncernen och moderbolaget

Mkr	2013	Tjänstepension			Övrig försäkring	2012
	Total	Förmåns- bestämd	Avgifts- bestämd	Tjänsteanknuten premiebefrielse och sjukförsäkring	Individuell traditionell försäkring	Total
Utbetalda ersättningar	7 837	1 383	6 350	0	104	7 927
varav externa flyttar	951	–	940	–	11	1 334
Återköp	28	–	28	–	–	52
Driftkostnader för skadereglering	33	6	27	–	–	31
	7 898	1 389	6 405	0	104	8 010

Försäkringsersättningar

Traditionell försäkring

Under året betalades 7,9 (8,0) miljarder kronor ut till de försäkrade som avser garanterade pensionsbelopp.

Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken

Från investeringsavtal sker endast ett fåtal utbetalningar direkt från avtalet. I stället sker normalt en successiv överföring av kapital varje månad, med start drygt fem år före pensionsåldern, till en traditionell försäkring i bolaget.

Även i samband med dödsfall sker vanligen en överföring av kapitalet till en traditionell försäkring inför utbetalning till efterlevande.

Uppgifterna avser både koncernen och moderbolaget

MKR		
Återbäring och rabatter	2013	2012
Under räkenskapsåret tilldelad återbäring genom		
Pensionstillägg/Individuell återbäring	7 018	6 010
varav Tjänstepension förmånsbestämd	955	1 066
Tjänstepension avgiftsbestämd	6 015	4 915
Övrig försäkring, individuell traditionell försäkring	48	29

Utbetalning av tilldelad återbäring redovisas direkt mot eget kapital.

Not 10. Driftskostnader

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Anskaffningskostnader ¹⁾	-103	-104	-103	-104
Administrationskostnader ²⁾	-651	-583	-558	-491
Summa	-754	-687	-661	-595
Specifikation av övriga driftskostnader				
Skadereglering ²⁾	-32	-31	-32	-31
Kapitalförvaltning	-124	-120	-124	-120
Bolagets totala driftskostnader ³⁾	-910	-838	-817	-746
<i>varav</i>				
Personalkostnader	-312	-300	-288	-273
Lokalkostnader	-15	-19	-13	-17
Avskrivningar ⁵⁾	-98	-51	-84	-38
Marknadsföring, IT med mera	-485	-468	-432	-418
Bolagets totala driftskostnader	-910	-838	-817	-746
Ersättning till revisionsföretag				
<i>Revisionuppdrag</i>				
KPMG AB	-3,1	-2,9	-1,9	-1,9
Summa revisionsuppdrag	-3,1	-2,9	-1,9	-1,9
<i>Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget</i>				
KPMG AB	0	0	0	0
Summa revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget	0	0	0	0
<i>Skatterådgivning</i>				
KPMG AB	-1,9	-0,6	-0,3	0
Summa skatterådgivning	-1,9	-0,6	-0,3	0
<i>Övriga tjänster</i>				
KPMG AB	-0,5	-0,8	-0,5	-0,4
Summa övriga tjänster	-0,5	-0,8	-0,5	-0,4
Summa ersättning till revisionsföretag	-5,5	-4,3	-2,7	-2,3

Not 11. Kapitalavkastning, kostnader

Mkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Direkta kostnader fastigheter	-315	-308
Räntekostnader		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-304	-386
Övriga finansiella placeringstillgångar	-12	-12
	-316	-398
Valutakursförlust, netto	-96	-1 159
Realisationsförluster, netto		
Förvaltningsfastigheter	-	-
Aktier och andelar	-	-1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-
	0	-1
Kapitalförvaltningskostnader		
Driftskostnader i kapitalförvaltningsrörelsen	-124	-120
Transaktionskostnader	-123	-104
	-247	-224
Summa kapitalavkastning, kostnader	-974	-2 090

¹⁾ Se tillämpade värderings- och redovisningsprinciper, driftskostnader sidan 54.

²⁾ Se not 39, Närstående.

³⁾ Eliminering av interna hyror har skett till ett belopp av 17 (14) miljoner kronor.

⁴⁾ Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsen och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Uppdelning i not görs i delarna revisionsuppdrag, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, skatterådgivning och övriga tjänster.

⁵⁾ I avskrivningar 2013 ingår utrangering av immateriella tillgångar uppgående till 37 miljoner kronor, se vidare not 13, Immateriella tillgångar.

Not 12. Skatt

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Avkastningsskatt	-461	-897	-461	-897
Kupongskatt	-368	-393	-368	-393
Summa	-829	-1 290	-829	-1 290
Aktuell inkomstskatt	-8	4	-1	-2
Uppskjuten skatt	-25	-97	0	0
Skattekostnad	-862	-1 383	-830	-1 292

Moderbolaget AMF erlägger till största delen avkastningsskatt. Inkomstskatt utgår på en obetydlig del av moderbolagets resultat.

Avkastningsskatten bestäms utifrån en schablonberäknad kapitalavkastning på bolagets nettotillgångar som vid räkenskapsårets ingång förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Denna schablonberäknade kapitalavkastning baseras på den genomsnittliga statslåneräntan som var 2,01 procent (1,52 procent) och skattesatsen är 15 procent. För inkomståret 2013 har avkastningsskatten reducerats med den avräkningsbara kupongskatten som erlagts under 2012 med 393 miljoner kronor.

Avseende en mindre del av verksamheten inom koncernen, fastigheter inklusive fastighetsägande aktiebolag, fondförvaltning och premiebefrielseförsäkring, erläggs inkomstskatt på redovisat resultat.

Uppskjuten skatt är hänförlig till skillnad mellan bokfört värde och skattemässigt värde på fastigheter som ägs av dotterbolag som inkomstbeskattas.

Not 13. Immateriella tillgångar

Koncernen och moderbolaget	2013			2012		
Mkr	Immateriella tillgångar under utveckling	Färdigställd utveckling	Summa	Immateriella tillgångar under utveckling	Färdigställd utveckling	Summa
Anskaffningsvärde vid årets början	31	354	385	41	231	272
Årets investeringar	82	-	82	113	-	113
Årets utrangeringar	-5	-37	-42	-	-	-
Årets omklassificering	-108	108	0	-123	123	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	0	425	425	31	354	385
Avskrivningar vid årets början	-	-51	-51	-	-15	-15
Årets avskrivningar	-	-48	-48	-	-36	-36
Årets utrangeringar	-	5	5	-	-	-
Ackumulerade avskrivningar	0	-94	-94	0	-51	-51
Bokfört värde immateriella tillgångar	0	331	331	31	303	334

De immateriella tillgångarna består av pågående IT-projekt. Med anledning av stängningen av den provisionsbaserade företagsaffären och andra affärsstrategiska beslut har en nedskrivningsprövning gjorts där värdet bedömdes vara för högt jämfört med nyttjandevärdet. Nedskrivning är gjord med 42 miljoner kronor. Av dessa var 5 miljoner kronor avskrivna tidigare år.

Not 14. Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Verkligt värde				
Ingående balans	31 728	24 928	16 189	14 910
Förvärv	3 700	5 171	1 673	–
Investering i befintliga fastigheter	276	654	146	409
Försäljningar	–1 339	–	–1 339	
Orealiserad värdeförändring	594	975	193	870
Utgående balans	34 959	31 728	16 862	16 189
Tillkommer restvärde inventarier i förvaltningsfastigheter	7	1	0	0

Mkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Anskaffningsvärde förvaltningsfastigheter / byggnader och mark		
Ingående balans	11 667	11 259
Tillkommande tillgångar	1 820	413
Avgående tillgångar	–891	–5
Utgående balans	12 596	11 667

I koncernen är definitionen Förvaltningsfastigheter medan den är Byggnader och mark i moderbolaget. Samtliga fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter förutom Svalan 9 som under 2011 omklassificerades till rörelsefastigheter, se vidare not 25, Materiella tillgångar. I moderbolaget redovisas fastigheten Svalan 9 under byggnader och mark och ingår i ovanstående balans. Notan innehåller inte AMFs del av Rikshem (joint venture), se vidare not 16, Aktier och andelar i joint venture.

Samtliga förvärvade fastigheter inom AMF-koncernen är tillgångsförvärv, i enlighet med kriterierna för tillgångsförvärv i IFRS 3.

Under 2013 har AMF förvärvat ett flertal kontorsfastigheter. I april tillträdde bolaget fastigheterna Marievik 23 och Marievik 26 i Stockholm med en yta om drygt 40 000 kvm. Under september skedde tillträde av fastigheten Atleten 5, Sundbyberg med 7 700 kvm, och under sista kvartalet skedde tillträde av fastigheten Tobaksmonopolet 6 respektive Jericho 34, båda Stockholm med 13 600 respektive drygt 21 000 kvm.

Försäljningar under 2013 har skett av fastigheten Nordstan 8:26, Göteborg med frånträde i mars. I september skedde frånträde av fastigheten Gurkan 1, Stockholm. Försäljningarna omfattar cirka 20 700 resp 4 400 kvm.

Fastighetsinnehavet värderas till verkligt värde och hänförs till nivå 3 i verkligt värde hierarkin som beskrivs i not 1 under stycket 2.9 Finansiella tillgångar och skulder samt i not 18, Hierarki för verkligt värde.

Värdet på koncernens fastighetsinnehav har bedömts i enlighet med värderingshandledningen upprättad av IPD Svenskt Fastighetsindex. Värderingshandledningen baseras på tillämpning av International Valuation Standard (IVS). Marknadsvärderingen genomförs av externa värderingsföretag och vid värdebedömningen tillämpas normalt en kombination av ortsprismetod genom avstämningar mot genomförda transaktioner av likartade objekt och avkastningsbaserad metod (kassaflödesmetod). Fastigheternas åsatta marknadsvärden är känsliga för de bedömningar och antaganden som ligger till grund för kassaflödesanalyserna i den avkastningsbaserade värderingsmetoden. Den enskilt största värdepåverkande faktorn vid värderingen är direktavkastningskravet. En variation av direktavkastningskravet med en halv procent nedåt eller uppåt ger en värdeförändring på + 3,7 miljarder kronor respektive - 3,5 miljarder kronor.

Fastigheterna har 2013 marknadsvärderats externt av värderingsföretagen DTZ Sweden AB, Forum Fastighetsekonomi AB, NAI Svefa, Bryggan AB och Jones Lang LaSalle. Den positiva värdeförändringen förklaras främst av stigande marknadshyror och genomförda investeringar.

Vid värderingarna har följande avkastningskrav tillämpats:	2013	2012
Stockholms innerstad	4,40 – 5,50	4,50 – 5,85
Stockholms ytterstad	5,25 – 7,00	5,25 – 7,25

Samtliga ägda fastigheter även utanför Stockholm faller in under ovanstående intervall.

Fördelning på fastighetskategori (koncernen) exklusive rörelsefastighet		2013-12-31
Kontors- och butiksfastigheter		
<i>Storadsregioner</i>		
Verkligt värde, Mkr		34 959
Verkligt värde per kvm uthyingsbar yta, Kr/kvm ¹⁾		50 960
Taxeringsvärde, Mkr		20 543
Direktavkastning % ²⁾		4,4
Ytvakansgrad %		8,9

¹⁾ Uthyrningsbar yta exklusive garage.

²⁾ Direktavkastning har beräknats i procent av det verkliga värdet på balansdagen. Vid beräkning har fastigheternas innehavstid under året beaktats.

Den direktavkastning som är redovisad i ovanstående tabell kan inte direkt jämföras med de direktavkastningskrav som tillämpats i den kassaflödesbaserade avkastningsvärderingen. Fastighetsinnehavets direktavkastning redovisar driftnettot relaterat till verkligt värde på balansdagen föregående år. Driftnettot inkluderar bland annat vakans i projektfastigheter. Tillämpade direktavkastningskrav i värderingarna avser bedömt direktavkastningskrav vid uppskattning av restvärdet i kassaflödesanalyserna. Bland de mest viktiga antaganden som tillämpats i de externa värderingarna kan nämnas följande:

Viktat direktavkastningskrav vid restvärdesberäkning: 5,0 procent

Kalkylränta: 6,40-9,15 procent

Drift- och underhållskostnader: 225-1375 kr/kvm

Strukturell vakans: 1,0-10,9 procent

Det förekommer inga begränsningar i rätten att sälja någon av förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresintäkterna och ersättning vid avyttring. Under 2013 och 2012 genererade samtliga förvaltningsfastigheter hyresintäkter.

Avtalsenliga förpliktelser/investeringsåtaganden

Kontrakterade åtaganden på balansdagen, större än 10 miljoner kronor, som ännu inte redovisats i balansräkningen uppgår till följande belopp.

Avtalsenliga förpliktelser/investeringsåtaganden (koncernen), Mkr	2013-12-31	2012-12-31
Förvaltningsfastigheter	131	65

Angivna åtaganden avser investeringar för genomgripande ombyggnad av befintliga byggnader.

Not 15. Placeringar i koncernföretag – aktier och andelar

Mkr	Org.nr	Antal aktier	Kapitalandel	Eget kapital	Bokfört värde	Bokfört värde
			%		2013	2012
AMF Fonder AB	556549-2922	20 000	100	55	10	10
AMF Fastigheter AB ¹⁾	556552-7420	1 000	100	680	681	83
Papperssvalan AB ^{1) 2)}	556751-9854	1 000	100	702	50	50
Svalungen AB ¹⁾	556337-2647	1 000	100	0	–	–
Stam Ett AB ²⁾	556722-0651	1 000	100	16	–	–
Stam Två Västermalm AB ²⁾	556851-2833	500	100	90	–	47
Stam Tre Ringen AB ²⁾	556851-3047	500	100	108	–	62
Stam Fyra Östermalm AB ²⁾	556851-3005	500	100	148	–	84
Stam Fem Gångaren 11 AB ²⁾	556851-3096	500	100	63	–	61
Stam Sex AB ²⁾	556904-5916	500	100	8	–	–
Stam Sex M 23 AB ³⁾	556661-1835	1 000	100	13	–	–
Stam Sex M 23 HB ³⁾	916608-8071	–	99,99	62	–	–
Stam Sju AB ²⁾	556904-5825	500	100	3	–	–
Stam Sju M 26 AB ⁴⁾	556684-0897	1 000	100	56	–	–
Stam Nio Atleten 5 AB ²⁾	556639-2113	1 000	100	38	–	–
Stam Tio Tobaksmonopolet 6 AB ²⁾	556908-4527	50 000	100	1	–	–
Fastighetsbolaget Pukan HB ¹⁾	916400-4492	–	99,99	265	809	798
Förvaltningsbolaget Marievik HB ¹⁾	916503-8010	–	99,99	160	401	403
CityCronan Fastighets KB ¹⁾	969690-2155	–	99,99	2 019	2 622	2 659
Oxhammaren 15 KB ¹⁾	969694-8729	–	99,99	805	840	814
Mood Stockholm KB ¹⁾	969712-1680	–	99,99	1 742	3 508	3 543
Sundbyberg 2:78 HB ¹⁾	969740-5232	–	99,99	337	429	443
					9 350	9 057

Mkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	9 074	8 740
Tillkommande poster	567	674
Avgående poster	–274	–340
Utgående balans	9 367	9 074
Akkumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	–17	–17
Årets nedskrivningar	–	–
Årets återförda nedskrivningar	–	–
Utgående balans	–17	–17
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	9 350	9 057

Säte för samtliga bolag är Stockholm.

Ägda fastigheters resultat ingår på raden fastigheter i totalavkastningstabellen, se sidan 32.

¹⁾ AMF Fastigheter AB är moderbolag till Papperssvalan AB och Svalungen AB. Svalungen AB är i sin tur kommanditdelägare i ovanstående HB/KB med en ägarandel om 0,01 procent.

²⁾ Papperssvalan är moderbolag till Stam Ett AB, Stam Två Västermalm AB, Stam Tre Ringen AB, Stam Fyra Östermalm AB, Stam Fem Gångaren 11 AB, Stam Sex AB, Stam Sju AB, Stam Nio Atleten 5 AB samt Stam Tio Tobaksmonopolet 6 AB.

³⁾ Stam Sex AB är moderbolag till Stam Sex M 23 AB vilket i sin tur är moderbolag till Stam Sex M 23 HB.

⁴⁾ Stam Sju AB är moderbolag till Stam Sju M 26 AB.

Lån till koncernföretag uppgår till 7 453 (5 666) miljoner kronor se vidare not 39, Närstående.

Not 16. Aktier och andelar i joint venture

	Rikshem Intressenter AB
Företagets namn	Rikshem Intressenter AB
Organisationsnummer	556806-2466
Säte	Stockholm
Antal aktier/andelar	250 st
Kapitalandel	50%
Kapitalandel	723 Mkr
Koncernens bokförda värde	1 617 Mkr
Moderbolagets bokförda värde	886 Mkr
Lämnade lån	1 419 Mkr
Rikshem Intressenter AB	
Intäkter	1 485 Mkr
Resultat	1 431 Mkr
Övrigt totalresultat	1 Mkr
Tillgångar	20 441 Mkr
Skulder	16 795 Mkr
Eget kapital	3 646 Mkr
Verkligt värde (om noterat)	Ej tillämpligt

AMF ingick ett joint venture tillsammans med Fjärde AP-fonden under 2011. Ägarandelen uppgår till 50 procent av Rikshem Intressenter AB. Rikshem är ett fastighetsbolag och förvärvet gjordes i linje med AMFs förvaltningsstrategi. AMF konsoliderar innehavet i Rikshem enligt kapitalandelsmetoden. Från och med 2013 tillämpar Rikshem Intressenter AB International Financial Reporting Standards (IFRS) i sin redovisning vilket överensstämmer med AMFs redovisningsprinciper. Tidigare år har AMF anpassat Rikshems redovisning till IFRS för att överensstämma med AMFs redovisningsprinciper. För ytterligare information se sidan 49, avsnittet Aktier i joint venture.

För att hantera finansieringen och ränterisken i Rikshem finns exponering mot räntor och ränteswappar i Rikshems fastighetsportfölj. I Rikshem finns ränteswappar med ett marknadsvärde på -147 (-402) miljoner kronor per 2013-12-31. Dessa redovisas från och med 2013 i Rikshems balansräkning i samband med Rikshems övergång till IFRS och inkluderas i Rikshems skulder enligt ovan. Räntekostnader på lån och realiserade värdeförändringar i swapparna påverkar AMFs kapitalandel. Ränterisken är inkluderad i relevanta sammanställningar.

Lån till Rikshem Intressenter AB uppgår till 1 419 (1 419) miljoner kronor.

Under året har Rikshem förvärvat fastigheter uppgående till 4 591 (3 424) miljoner kronor.

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	894	789	886	802
Tillkommande poster	–	84	–	84
Kapitalandel	723	21	–	–
Utgående balans	1 617	894	886	886
Accumulerade nedskrivningar				
Ingående balans	–	–	–	–
Årets nedskrivningar	–	–	–	–
Årets återförda nedskrivningar	–	–	–	–
Utgående balans	0	0	0	0
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	1 617	894	886	886

Not 17. Finansiella instrument

Mkr	Koncernen		Moderbolaget			
	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde
	2013	2012	2013	2013	2012	2012
FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN.						
Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället						
Andra finansiella placeringstillgångar						
Aktier och andelar	157 478	141 516	157 430	126 643	141 469	125 682
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	156 327	147 772	156 327	156 226	147 772	143 622
Övriga finansiella placeringstillgångar						
Återköpstransaktioner	13 301	9 231	13 301	13 301	9 231	9 231
Investerad säkerhet för värdepapperslån	14 608	6 009	14 608	14 608	6 009	6 009
Investeringsavtalstillgångar	33 702	26 558	33 702	25 798	26 558	24 101
Kassa och bank	6 639	6 183	6 385	6 385	6 028	6 028
Summa tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	382 055	337 269	381 753	342 961	337 067	314 673
Tillgångar innehavda för handel						
Andra finansiella placeringstillgångar						
Derivat, aktierelaterade ¹⁾	–	–	–	–	–	–
Derivat, ränterelaterade ¹⁾	–	1 558	–	–	1 558	–
Derivat, valutarelaterade ¹⁾	1 806	1 853	1 806	–	1 853	–
Summa tillgångar för innehavda för handel	1 806	3 411	1 806	0	3 411	0
SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN	383 861	340 680	383 559	342 961	340 478	314 673
LÅN OCH FORDRINGAR						
Övriga fordringar ²⁾	1 691	310	2 194	2 194	314	314
SUMMA LÅN OCH FORDRINGAR	1 691	310	2 194	2 194	314	314

¹⁾ Aktierelaterade derivat består av aktiederivat och valutaderivat avsedda att valutasäkra aktier och andelar. Ränterelaterade derivat består av räntederivat och valutaderivat avsedda att valutasäkra räntebärande tillgångar. Valutarelaterade derivat består av valutaderivat avsedda att ta aktiva valutapositioner.

²⁾ Det redovisade värdet bedöms vara en fullgod approximation av det verkliga värdet på grund av kort tid till förfall. I övriga fordringar ingår övriga fordringar enligt balansräkningen exklusive skattefordran.

Not 17. Finansiella instrument, forts.

Mkr	Koncernen		Moderbolaget			
	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Anskaffningsvärde
	2013	2012	2013	2013	2012	2012
FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN						
Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället						
Skulder till försäkringstagare, investeringsavtal	33 871	26 712	33 871	25 798	26 712	24 101
Övriga skulder						
Återköpstransaktioner	13 301	9 232	13 301	13 301	9 232	9 232
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	14 608	6 009	14 608	14 608	6 009	6 009
Summa skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	61 780	41 953	61 780	53 707	41 953	39 342
Skulder innehavda för handel						
Derivat						
Derivat, aktierelaterade ¹⁾	–	–	–	–	–	–
Derivat, ränterelaterade ¹⁾	–	310	–	–	310	–
Derivat, valutarelaterade ¹⁾	944	122	944	–	122	–
Summa skulder för innehavda för handel	944	432	944	0	432	0
SUMMA FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN	62 724	42 385	62 724	53 707	42 385	39 342
FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE						
Övriga skulder ²⁾	1 172	2 009	1 042	1 042	2 271	2 271
SUMMA FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 172	2 009	1 042	1 042	2 271	2 271

¹⁾ Aktierelaterade derivat består av aktierivat och valutaderivat avsedda att valutasäkra aktier och andelar. Ränterelaterade derivat består av räntederivat och valutaderivat avsedda att valutasäkra räntebärande tillgångar. Valutarelaterade derivat består av valutaderivat avsedda att ta aktiva valutapositioner.

²⁾ Det redovisade värdet bedöms vara en fullgod approximation av det verkliga värdet på grund av kort tid till förfall. I posten övriga skulder ingår ej likviderade värdepappersaffärer, leverantörsskulder samt andra skulder, se vidare not 29, Övriga skulder.

Not 18. Hierarki för verkligt värde

Verkligt värde hierarki, Koncernen ¹⁾				2013		2012		
Mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt verkligt värde
FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN								
TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN VID FÖRSTA REDOVISNINGSTILLFÄLLET								
Andra finansiella placeringstillgångar								
Aktier och andelar	155 976	–	1 502	157 478	141 516	–	–	141 516
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	148 847	6 164	1 316	156 327	131 786	15 523	463	147 772
Övriga finansiella placeringstillgångar								
Återköpstransaktioner	–	13 301	–	13 301	–	9 231	–	9 231
Investerad säkerhet för värdepapperslån	–	14 608	–	14 608	–	6 009	–	6 009
Investeringsavtalstillgångar	33 702	–	–	33 702	26 558	–	–	26 558
Kassa och bank	6 639	–	–	6 639	6 183	–	–	6 183
Summa tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	345 164	34 073	2 818	382 055	306 043	30 763	463	337 269
Tillgångar innehavda för handel								
Andra finansiella placeringstillgångar								
Derivat, aktierelaterade	–	–	–	–	–	–	–	0
Derivat, ränterelaterade	–	–	–	–	–	1 558	–	1 558
Derivat, valutarelaterade	–	1 806	–	1 806	–	1 853	–	1 853
Summa tillgångar för innehavda för handel	0	1 806	0	1 806	0	3 411	0	3 411
SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN	345 164	35 879	2 818	383 861	306 043	34 174	463	340 680

Inga betydande överföringar är gjorda mellan nivå 1 och nivå 2.

Bokförda belopp samt känslighetsanalyser avseende fastighetsbeståndet återfinns i not 14, Förvaltningsfastigheter/ Byggnader och mark. Ingen känslighetsanalys presenteras för övriga poster i nivå 3 då resultatet inte anses vara av väsentlig storlek. För beskrivning av värderingstekniker, se not 1, Redovisningsprinciper.

¹⁾ Samtliga skillnader mellan koncern och moderbolag är hänförliga till nivå 1.

Verkligt värde hierarki

AMF klassificerar tillgångar och skuder värderade till verkligt värde enligt nedanstående hierarki.

Nivå 1:

Verkligt värde bestämt enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument. Huvudsakliga typer av tillgångar som ingår i denna nivå är aktier, aktiefonder och obligationer.

Nivå 2:

Verkligt värde bestämt utifrån antingen direkt (som pris) eller indirekt (härlett från priser) observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Huvudsakliga typer av tillgångar som ingår i denna nivå är valutaterminer, ränteswappar, återköpstransaktioner, dagslån och certifikat.

Nivå 3:

Verkligt värde bestämt med hjälp av indata som inte är observerbar på marknaden. Huvudsakliga typer av tillgångar som ingår i denna nivå är fastigheter, se vidare not 14, Förvaltningsfastigheter/Byggnader och mark. Övriga tillgångar avser räntebärande instrument som värderas med en värderingsteknik som innehåller kreditriskbedömningar.

Not 18. Hierarki för verkligt värde, forts.

Verkligt värde hierarki, Koncernen ¹⁾					2013		2012		
Mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt verkligt värde	
SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN									
SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN VID FÖRSTA REDOVISNINGSTILLFÄLLET									
Skulder till försäkringstagare, investeringsavtal	–	33 871	–	33 871	–	26 712	–	26 712	
Övriga skulder									
Återköpstransaktioner	–	13 301	–	13 301	–	9 232	–	9 232	
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	–	14 608	–	14 608	–	6 009	–	6 009	
Summa skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	0	61 780	0	61 780	0	41 953	0	41 953	
Skulder innehavda för handel									
Derivat									
Derivat, aktierelaterade	–	–	–	0	–	–	–	0	
Derivat, ränterelaterade	–	–	–	0	–	310	–	310	
Derivat, valutarelaterade	–	944	–	944	–	122	–	122	
Summa skulder innehavda för handel	0	944	0	944	0	432	0	432	
SUMMA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN	0	62 724	0	62 724	0	42 385	0	42 385	

Inga betydande överföringar är gjorda mellan nivå 1 och nivå 2. Beskrivning av verkligt värde hierarki återfinns på sidan 68.

Bokförda belopp samt känslighetsanalyser avseende fastighetsbeståndet återfinns i not 14, Förvaltningsfastigheter/ Byggnader och mark. Ingen känslighetsanalys presenteras för övriga poster i nivå 3 då resultatet inte anses vara av väsentlig storlek. För beskrivning av värderingstekniker, se not 1, Redovisningsprinciper.

¹⁾ Samtliga skillnader mellan koncern och moderbolag är hänförliga till nivå 1.

Not 18. Hierarki för verkligt värde, forts.

Periodförändringar för finansiella instrument i nivå 3			2013			2012		
Mkr	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Totalt		
Ingående balans	0	463	463	–	176	176		
Överföringar till/från nivå 3	–	–	–	–	–	–		
Värdeförändringar netto								
I årets resultat	2	21	23	–	37	37		
I övrigt resultat	–	–	–	–	–	–		
Köp	1 500	832	2 332	–	250	250		
Försäljning	–	–	–	–	–	–		
Emmissioner	–	–	–	–	–	–		
Förfall	–	–	–	–	–	–		
Utgående balans	1 502	1 316	2 818	0	463	463		

Finansiella tillgångar i nivå 3, påverkan på årets resultat

Nettoresultat av förvaltade tillgångar och skulder			2013			2012		
Mkr	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Totalt	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Totalt		
Totalt resultat i resultaträkningen	2	21	23	–	37	37		
Varav resultat för tillgångar innehavda vid periodens slut	2	21	23	–	37	37		

Periodförändringar avseende fastigheter som hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde återfinns i not 14, Förvaltningsfastigheter/ Byggnader och mark.

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller som omfattas av ett ramavtal för kvittning eller liknande avtal

2013-12-31 TILLGÅNGAR Mkr	Bruttobelopp för tillgångar	Bruttobelopp för skulder som kvittas mot tillgångar	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen ¹⁾		Nettobelopp
				Finansiella instrument	Kontant säkerhet, erhållen	
Derivat	1 806	–	1 806	–829	–250	727
Övriga finansiella placeringstillgångar Återköpstransaktioner	13 301	–	13 301	–13 301	0	0
Totalt	15 107	0	15 107	– 14 130	–250	727

2013-12-31 SKULDER Mkr	Bruttobelopp för skulder	Bruttobelopp för tillgångar som kvittas mot skulder	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen ¹⁾		Nettobelopp
				Finansiella instrument	Kontant säkerhet, erhållen	
Derivat	944	–	944	–829	–111	4
Övriga finansiella placeringstillgångar Återköpstransaktioner	13 301	–	13 301	–13 301	0	0
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	14 608	–	14 608	–14 608	0	0
Totalt	28 853	0	28 853	– 28 738	– 111	4

2012-12-31 TILLGÅNGAR Mkr	Bruttobelopp för tillgångar	Bruttobelopp för skulder som kvittas mot tillgångar	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen ¹⁾		Nettobelopp
				Finansiella instrument	Kontant säkerhet, erhållen	
Derivat	3 411	–	3 411	–412	–1 463	1 536
Övriga finansiella placeringstillgångar Återköpstransaktioner	9 231	–	9 231	–9 231	–	0
Totalt	12 642	0	12 642	–9 643	–1 463	1 536

Finansiella skulder som kvittas eller som omfattas av ett ramavtal för kvittning eller liknande avtal

2012-12-31 SKULDER Mkr	Bruttobelopp för skulder	Bruttobelopp för tillgångar som kvittas mot skulder	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen ¹⁾		Nettobelopp
				Finansiella instrument	Kontant säkerhet, erhållen	
Derivat	432	–	432	–412	–	20
Övriga finansiella placeringstillgångar Återköpstransaktioner	9 232	–	9 232	–9 232	–	0
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	6 009	–	6 009	–6 009	–	0
Totalt	15 673	0	15 673	–15 653	0	20

¹⁾ Omfattas av ett rättsligt bindande avtal om kvittning eller liknande. Kvittning sker vid motpartens konkurs men inte i den löpande verksamheten.

Not 20. Derivatinstrument – koncernen och moderbolaget

Derivatinstrument med positiva verkliga värden

Mkr	Ränta			Valuta			Aktie			Summa
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
2013-12-31										
Optioner	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Terminer	0	0	7 199	139	139	1 455	0	0	1 462	139
Swappar	–	–	–	1 667	1 667	68 105	–	–	–	1 667
Summa	0	0	7 199	1 806	1 806	69 560	0	0	1 462	1 806
Varav clearat	0	0	7 199	0	0	0	0	0	1 462	0

Derivatinstrument med negativa verkliga värden

Mkr	Ränta			Valuta			Aktie			Summa
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
2013-12-31										
Optioner	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Terminer	0	0	34 561	–116	–116	1 022	0	0	6 556	–116
Swappar	–	–	–	–828	–828	25 927	–	–	–	–828
Summa	0	0	34 561	–944	–944	26 949	0	0	6 556	–944
Varav clearat	0	0	34 561	0	0	0	0	0	6 556	0

I Rikshem (joint venture) finns även en ränteswap med ett negativt marknadsvärde där AMFs andel uppgår till -74 (-201) miljoner kronor.

Derivatinstrument med positiva verkliga värden

Mkr	Ränta			Valuta			Aktie			Summa
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
2012-12-31										
Optioner	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Terminer	0	0	8 656	90	90	4 634	0	0	1 961	90
Swappar	–	–	–	3 321	3 321	104 045	–	–	–	3 321
Summa	0	0	8 656	3 411	3 411	108 679	0	0	1 961	3 411
Varav clearat	0	0	8 656	0	0	0	0	0	1 961	0

Derivatinstrument med negativa verkliga värden

Mkr	Ränta			Valuta			Aktie			Summa
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
2012-12-31										
Optioner	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Terminer	0	0	14 065	–202	–202	11 588	0	0	12 406	–202
Swappar	–5	–5	240	–225	–225	10 112	–	–	–	–230
Summa	–5	–5	14 305	–427	–427	21 700	0	0	12 406	–432
Varav clearat	0	0	14 065	0	0	0	0	0	12 406	0

Not 21. Löptidsanalys för finansiella skulder – koncernen

Tid till förfall

Mkr	< 3 månader	3 månader < 1 år	1–5 år	> 5 år	Summa
2013-12-31					
Äkta återköpstransaktioner	13 301	–	–	–	13 301
Ej likviderade värdepappersaffärer	551	–	–	–	551
Derivat	701	243	–	–	944
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	14 608	–	–	–	14 608
Skuld säkerhetshantering	250	–	–	–	250
Investeringsavtalsskulder	388	1 165	6 212	26 106	33 871
Övriga skulder	371	–	–	–	371
Summa	30 170	1 408	6 212	26 106	63 896

Tid till förfall

Mkr	< 3 månader	3 månader < 1 år	1–5 år	> 5 år	Summa
2012-12-31					
Äkta återköpstransaktioner	9 232	–	–	–	9 232
Ej likviderade värdepappersaffärer	281	–	–	–	281
Derivat	241	145	46	–	432
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	6 009	–	–	–	6 009
Skuld säkerhetshantering	1 458	–	–	–	1 458
Investeringsavtalsskulder	236	707	3 768	22 001	26 712
Övriga skulder	270	–	–	–	270
Summa	17 727	852	3 814	22 001	44 394

Beloppen avser även moderbolaget med undantag för övriga skulder som uppgår till 992 (532) miljoner kronor och förfaller inom 3 månader.

I Rikshem (joint venture) finns även ränteswappar med ett negativt marknadsvärde där AMFs andel uppgår till -74 (-201) miljoner kronor.

Not 22. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Uppgifterna avser både koncernen och moderbolaget

Mkr	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
	2013	2013	2013	2012	2012	2012
AMF Aktiefond Världen	11 942	9 165	11 942	9 028	8 535	9 028
AMF Aktiefond Mix	1 467	1 275	1 467	404	394	404
AMF Balansfond	10 131	7 550	10 131	9 107	7 801	9 107
AMF Aktiefond Europa	1 129	1 008	1 129	837	938	837
AMF Räntefond Lång	813	785	813	873	847	873
AMF Aktiefond Sverige	4 563	3 078	4 563	3 594	3 008	3 594
AMF Aktiefond Global	785	642	785	584	584	584
AMF Räntefond Kort	391	381	391	355	350	355
AMF Räntefond Mix	92	92	92	49	47	49
AMF Aktiefond Småbolag	1 536	1 039	1 536	1 001	895	1 001
AMF Aktiefond Nordamerika	238	190	238	130	125	130
AMF Aktiefond Asien Stilla havet	129	117	129	100	100	100
HSBC GIF Indian Equity	76	92	76	92	98	92
Henderson Gartmore Latin America	43	52	43	54	57	54
BlackRock Emerging Europe	22	23	22	24	25	24
JPM Europe Small Cap	22	18	22	6	6	6
Pictet Brazil Index	1	1	1	0	0	0
Pitet China Index	1	1	1	0	0	0
Pictet Emerging Markets Index	1	1	1	0	0	0
Pictet India Index	1	1	1	0	0	0
Pictet Russia Index	1	1	1	0	0	0
Schroder Greater China	65	58	65	63	57	63
Schroder ISF - US Small & Mid Cap A1	16	13	16	8	8	8
Aberdeen Global Asian Smaller Cos	101	90	101	112	98	112
Aberdeen Global Emerging Markets Eq A2	19	19	19	33	32	33
Carnegie Ryssland	82	75	82	90	84	90
Vanguard Japan Stock Index	33	31	33	12	12	12
	33 700	25 798	33 700	26 556	24 101	26 556

Ovanstående sammanställning exkluderar AMFs handelslager vilket har ett bokfört värde på 2 (2) miljoner kronor.

Not 23. Övriga fordringar

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Fordran hos koncernbolag	–	–	540	26
Fordran utbetald kontantsäkerhet	938	0	938	0
Ej likviderade värdepappersaffärer	654	252	654	252
Skattefordran	454	485	419	472
Övrigt	99	58	62	36
Summa	2 145	795	2 613	786

Not 24. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Fastighetsintäkter	75	60	48	25
Förskottsbetalda fakturor	26	39	14	27
Övrigt	36	3	271	473
Summa	137	102	333	525

Not 25. Materiella tillgångar

Inventarier

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Anskaffningsvärde vid årets början	36	36	36	36
Förvärv under året	1	0	1	0
Avyttringar under året	0	0	0	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	37	36	37	36
Avskrivningar vid årets början	–32	–30	–32	–30
Avyttringar under året	0	0	0	0
Årets avskrivningar	–2	–2	–2	–2
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	–34	–32	–34	–32
Planenligt restvärde inventarier	3	4	3	4

Rörelsefastighet

Mkr		Koncernen	
		2013	2012
Anskaffningsvärde			
Ingående balans		830	791
Omvärdering föregående år		23	52
Ackumulerade avskrivningar, eliminerade mot omvärdering		–13	–13
Utgående balans		840	830
Akkumulerade av- och nedskrivningar			
Ingående balans		–13	–13
Årets avskrivningar		–13	–13
Ackumulerade avskrivningar, eliminerade mot omvärdering		13	13
Utgående balans		–13	–13
Omvärdering till verkligt värde		33	23
Summa bokfört värde		860	840

Från och med 2011 redovisar AMF den fastighet som används i den egna verksamheten som rörelsefastighet. AMF tillämpar omvärderingsmetoden varmed bokfört värde per 2013-12-31 överensstämmer med verkligt värde. Beskrivning av fastställande av verklig värde återfinns i not 14, Förvaltningsfastigheter/ Byggnader och mark.

I moderbolaget redovisas rörelsefastigheten under Byggnader och mark.

Not 26. Livförsäkringsavsättning

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ingående balans	175 609	169 026	175 609	169 026
Inbetalningar	17 717	17 173	17 717	17 173
Utbetalningar	-7 865	-7 979	-7 865	-7 979
Driftkostnadsuttag	-721	-749	-721	-749
Räntekostnad	1 256	1 899	1 256	1 899
Riskresultat	-103	-121	-103	-121
Förändring pga ändrad värderingsränta	-13 604	2 285	-13 604	2 285
Förändring pga ändrade livslängdsantaganden	0	0	0	0
Förändring pga ändrade driftkostnadsantaganden	0	0	0	0
Förändring i avsättning pga skillnad mellan ränta vid premiesättning och värderingsränta	-6 272	-5 961	-6 272	-5 961
Avsättning avseende begärda flyttar	-9	36	-9	36
Utgående balans	166 008	175 609	166 008	175 609
Total förändring	-9 601	6 584	-9 601	6 584

Utbetalningsprofil för livförsäkringsavsättning avseende traditionell försäkring

År, procent	2013	2012
1	4	4
2	4	4
3-5	12	11
6-10	18	15
11-15	14	13
16-20	12	12
21-25	10	10
>25	26	31
Totalt	100	100

Avser andel av avsättningen i procent för diskonterat kassaflöde.

Vid beräkning av livförsäkringsavsättningar har följande beräkningsantaganden använts:

Antagande värderingsränta

AMF använder en räntekurva för diskontering av försäkringsåtaganden. Fram till 2013-12-31 härleddes räntekurvan från räntan på statsobligationer och säkerställda bostadsobligationer i överensstämmelse med Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:22). Från och med 2013-12-31 tillämpas ett räntebaserat antagande i enlighet med FFFS 2013:23. Den nya föreskriften innebär att diskonteringsräntekurvan fastställs utifrån marknadsnoteringar för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminränta.

Livslängdsantaganden

AMF tillämpar en dödlighetsmodell baserad på bolagets egen statistik och den branschgemensamma undersökningen DUS 2006. Modellen är en generationsbaserad modell vilket innebär att bolaget även tar hänsyn till den försäkrades födelseår vid bestämning av förväntad livslängd. Könneutralt antagande tillämpas på den del av beståndet som avser kollektivavtalad försäkring samt privata försäkringar som är nytecknade från 21 december 2012, dessa är anpassade med hänsyn till andelen män respektive kvinnor i respektive grupp.

Driftkostnadsantagande

För merparten av alla försäkringar tillämpas en driftkostnadsbelastning på värderingsräntan med 0,3-0,5 procentenheter. Därutöver tas kostnader ut i samband med premieinbetalning samt vid utbetalning kopplat till flytt av försäkring.

Känslighetsanalys av livförsäkringsavsättning

Sänkning av ränta med 1 procentenhet (parallelskift av räntekurvan) medför att avsättningen ökar med 26,2 (30,7) miljarder kronor. Ökning av ränta med 1 procentenhet (parallelskift av räntekurvan) medför att avsättningen minskar med 20,8 (23,9) miljarder kronor. Ökad livslängd med 1 år medför att avsättningen ökar med 4,3 (5,0) miljarder kronor.

Not 27. Avsättning för oreglerade skador

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Fastställda ersättningar	243	214	243	214
Icke fastställda ersättningar	105	51	105	51
Summa	348	265	348	265

Not 28. Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ingående balans	26 712	22 171	26 712	22 171
Inbetalningar	3 066	3 116	3 066	3 116
Utbetalningar	-1 553	-1 249	-1 553	-1 249
Interna överföringar	0	0	0	0
Skatt	-61	-86	-61	-86
Avgifter	-59	-55	-59	-55
Riskresultat	0	2	0	2
Utdelning	0	1 120	0	1 120
Värdeförändring	5 767	1 688	5 767	1 688
Tilldelad fondrabatt	3	2	3	2
Övrigt	-4	3	-4	3
Utgående balans	33 871	26 712	33 871	26 712
Total förändring	7 159	4 541	7 159	4 541

Not 29. Övriga skulder

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Skatter och avgifter	424	424	407	416
Äkta återköpstransaktioner	13 301	9 233	13 301	9 232
Ej likviderade värdepappersaffärer	551	281	551	281
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för utlånade värdepapper	14 608	6 009	14 608	6 009
Skulder till koncernföretag	0	-	751	329
Leverantörsskulder	109	112	71	94
Andra skulder	512	1 616	420	1 568
Summa	29 505	17 675	30 109	17 929

Not 30. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Personalkostnader	38	31	23	22
Fastighetskostnader	53	56	18	32
Förskottsbetalda hyror	345	317	167	150
Övrigt	125	49	82	26
Summa	561	453	290	230

Not 31. Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelse

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Tillgångar för vilka försäkringstagarna har förmånsrätt				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	85 688	94 260	85 688	94 260
Fastigheter och fastighetsaktier	25 062	22 769	25 062	22 769
Aktier exklusive fastighetsaktier	72 235	76 428	72 235	76 428
	182 985	193 457	182 985	193 457
Ovanstående specifikation avser tillgångar värderade till verkligt värde intagna i skuldtäkningsregistret enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:20				
Ställd säkerhet avseende äkta återköpstransaktioner				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 957	9 064	12 957	9 064
Utlånade värdepapper där säkerhet erhållits i form av kontanter				
Utlånade aktier och obligationer	14 206	5 803	14 206	5 803
Summa för egna skulder ställda panter	210 148	208 324	210 148	208 324

Dessa tillgångar kan tas i anspråk för att säkerställa försäkringstagarnas garanterade ersättningar i en insolvenssituation.

Not 32. Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ställd marginalsäkerhet till OMX				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 690	1 724	1 690	1 724
Ställd säkerhet till JP Morgan avseende derivathandel				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 279	2 476	2 279	2 476
Ställd CSA säkerhet samband med derivathandel				
Övriga fordringar	938	136	938	136
	4 907	4 336	4 907	4 336
Säkerheter för utlånade värdepapper				
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	1 220	9 394	1 220	9 394
Utlånade aktier och obligationer där säkerhet erhållits i form av värdepapper	1 972	9 072	1 972	9 072

Ställda säkerheter kan tas i anspråk om utställande part inte fullgör sina kontraktssenliga åtaganden.

Not 33. Överförda tillgångar

Mkr	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen					
	2013			2012		
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Summa	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Summa
Verkligt värde av överförda tillgångar	2 876	26 258	29 134	4 843	19 096	23 939
Verkligt värde av samhörande skulder	2 597	25 311	27 908	1 956	13 285	15 241

Ingen skillnad föreligger mellan koncern och moderbolag.

AMF har till extern motpart överfört aktier och obligationer som fortfarande är upptagna i balansräkningen i samband med finansieringsrepatransaktioner och värdepapperslån.

Obligationer som säljs i en finansieringsrepa ligger kvar i redovisningen under posten Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Värdet av överenskommen köpeskilling redovisas som skuld till verkligt värde under posten Övriga skulder.

Om säkerhet för värdepapperslån erhålls i form av likvida medel redovisas tillhörande skuld till verkligt värde under posten Övriga skulder.

Not 34. Ansvarsförbindelser

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Solidariskt ansvar för skulder i HB/KB ¹⁾	–	–	32	27
Investeringsåtagande kapitalandelslån	3 157	1 600	3 157	1 600
Summa ansvarsförbindelser	3 157	1 600	3 189	1 627

¹⁾ Solidariskt betalningsansvar för skulder i Mood Stockholm KB, Oxhammaren 15 KB, Förvaltningsbolaget Marievik HB, Fastighetsbolaget Pukan HB, Sundbyberg 2:78 HB och CityCronan Fastighets KB.

Not 35. Avstämning totalavkastningstabell (TAT)

Mkr	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
	2013	2013	2012	2012
Avstämning TAT mot balansräkning				
Aktier				
Aktier och andelar	157 478	157 430	141 516	141 469
Övrigt	50	60	71	81
Aktier innan värderingsskillnader	157 528	157 490	141 587	141 550
Konsolidering dotterbolag	-48	-	-47	-
Värdering dotterbolagsaktier	639	629	786	776
Skillnad värderingskurs bid/traded	-3	-3	158	158
Aktier enligt TAT	158 116	158 116	142 484	142 484
Räntebärande				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	156 327	156 327	147 772	147 772
Kassa och bank	6 639	6 385	6 183	6 028
Derivat netto, ränterelaterade, not 17	-	-	1 248	1 248
Upplupna ränte- och hyresintäkter	2 311	2 311	2 333	2 333
Andra skulder, not 29	-250	-250	-1 458	-1 458
Övrigt	1 022	1 022	-36	-36
Räntebärande innan värderingsskillnader	166 049	165 795	156 042	155 887
Konsolidering dotterbolag	-254	-	-155	-
Värderingsprinciper	116	116	70	70
Räntebärande enligt TAT	165 911	165 911	155 957	155 957
Fastigheter				
Förvaltningsfastigheter	34 959	16 862	31 728	16 189
Placeringar i joint venture	3 036	2 305	2 313	2 305
Aktier och andelar i koncernföretag	-	16 793	-	14 539
Materiella tillgångar (rörelsefastighet)	860	-	840	-
Övrigt	69	21	28	12
Fastigheter innan värderingsskillnader	38 924	35 981	34 909	33 045

Not 35. Avstämning totalavkastningstabell (TAT), forts.

Mkr	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
	2013	2013	2012	2012
Skillnad i bokfört värde och marknadsvärde	13	2 956	0	1 864
Fastigheter enligt TAT	38 937	38 937	34 909	34 909
Valutaplaceringar				
Derivat netto, valutarelaterade, not 17	862	862	1 731	1 731
Kassa och bank	13	13	0	0
Valutaplaceringar innan värderingsskillnader	875	875	1 731	1 731
Värderingsprinciper valutaterminer	3	3	3	3
Valutaplaceringar enligt TAT	878	878	1 734	1 734

Avstämning TAT mot resultaträkning moderbolag

Mkr	Moderbolaget	Moderbolaget
	2013	2012
Resultat moderbolaget	48 021	25 216
Avgår avkastning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-66	-56
Avgår poster utanför kapitalförvaltningen	-18 020	-783
Summa	29 935	24 377
Avgår driftskostnader i kapitalförvaltningsrörelsen	124	120
Förändring balansskillnader enligt ovan		
Aktier	-308	202
Räntebärande	23	-22
Fastigheter	1 176	118
Valuta	0	-1
Skillnader övrigt	233	91
Resultat TAT	31 183	24 885

Not 36. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder – koncernen

TILLGÅNGAR	2013			2012		
	Högst 1 år ¹⁾	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år ¹⁾	Längre än 1 år	Totalt
Mkr						
Immateriella tillgångar	–	331	331	–	334	334
Förvaltningsfastigheter	34 959	–	34 959	31 728	–	31 728
Aktier och andelar (inklusive innehav i joint venture)	155 513	–	155 513	138 986	–	138 986
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	126 805	1 419	128 224	123 080	1 419	124 499
Pantsatta finansiella placeringstillgångar	33 104	–	33 104	28 116	–	28 116
Derivat	1 806	–	1 806	3 411	–	3 411
Övriga finansiella placeringstillgångar	27 909	–	27 909	15 240	–	15 240
Investeringsavtalstillgångar	33 702	–	33 702	26 558	–	26 558
Återförsäkrars andel av Livförsäkringsavsättning	–	1	1	–	1	1
Återförsäkrars andel av Avsättning för oreglerade skador	–	11	11	–	7	7
Fordringar hos försäkringstagare	–	–	0	–	–	0
Övriga fordringar	2 136	9	2 145	788	7	795
Materiella tillgångar	–	863	863	–	844	844
Kassa och bank	6 639	–	6 639	6 183	–	6 183
Övriga tillgångar	8	–	8	4	–	4
Upplupna ränte- och hyresintäkter	2 336	–	2 336	2 333	–	2 333
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	137	–	137	102	–	102
Summa tillgångar	425 054	2 634	427 688	376 529	2 612	379 141

För moderbolaget uppgår totalsumman till 425 159 (377 689) miljoner kronor. Högst 1 år uppgår till 415 932 (370 251) miljoner kronor medan tillgångar längre än 1 år uppgår till 9 227 (7 438) miljoner kronor.

¹⁾ Tillgångarna kan, men kommer inte att avvecklas inom 1 år.

SKULDER	2013			2012		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Mkr						
Livförsäkringsavsättning	7 126	158 882	166 008	6 837	168 772	175 609
Avsättning för oreglerade skador	–	348	348	–	265	265
Skulder till försäkringstagare, investeringsavtal	1 553	32 318	33 871	942	25 770	26 712
Avsättningar för pensioner	–	0	0	–	13	13
Avsättning för uppskjuten skatt	–	176	176	–	127	127
Depåer från återförsäkrade	–	1	1	–	1	1
Skulder avseende direkt försäkring	2	15	17	–	8	8
Skulder avseende återförsäkring	3	–	3	–	3	3
Derivat	944	–	944	432	–	432
Övriga skulder	29 505	–	29 505	17 675	–	17 675
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	561	–	561	453	–	453
Summa skulder	39 694	191 740	231 434	26 339	194 959	221 298

För moderbolaget uppgår totalsumman till 231 602 (221 205) miljoner kronor. Högst 1 år uppgår till 40 027 (26 373) miljoner kronor medan tillgångar längre än 1 år uppgår till 191 573 (194 831) miljoner kronor.

Not 37. Personal

Löner och andra ersättningar

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Styrelseledamöter, VD och ledande befattningshavare	36,5	32,0	20,6	18,4
Övriga anställda	197,3	184,4	143,6	137,4
Samtliga	233,8	216,4	164,2	155,8
Sociala kostnader	150,9	144,2	105,2	102,2
varav pensionspremie inklusive löneskatt, VD och ledande befattningshavare	15,3	13,7	7,1	6,8
varav pensionspremie inklusive löneskatt, övriga anställda	62,4	58,2	46,2	43,1

Medelantal anställda och könsfördelning

Antal	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Medelantal anställda	298	292	216	216
Kvinnor (%)	55	55	61	61
Män (%)	45	45	39	39

Medelantal anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterad till en förväntad (schemalagd) årsarbetstid inklusive semester på cirka 1 900 timmar.

Fördelning av kvinnor och män i ledande befattningar

Antal	Kvinnor		Män	
	2013	2013	2012	2012
Moderbolaget				
Styrelse	5	4	5	4
VD och ledande befattningshavare	3	5	3	6
Koncernen				
Styrelse	7	14	6	14
VD och ledande befattningshavare	7	8	7	10

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

%	Avgifts- bestämd		Förmåns- bestämd	
	2013	2013	2012	2012
Moderbolaget				
Verkställande direktören	33	0	32	0
Andra ledande befattningshavare	28	36	28	35
Dotterbolagen				
Verkställande direktörer	32	0	31	0
Andra ledande befattningshavare	28	53	27	44

I begreppet pensionskostnad ingår även kostnader för riskförsäkringar såsom sjukpension och premiebefrielseförsäkring.

Not 37. Personal, forts.

Ersättningar och förmåner 2013

Tkr	Antal styrelse-möten	Antal utskotts-möten	Lön ¹⁾ /styrelse och utskotts-arvode	Rörlig ersättning	Pensions-kostnad	Sociala kostnader	Summa
MODERBOLAGET							
Styrelsens ordförande, Göran Gezelius	9/9	7/7	480			151	631
Övriga styrelseledamöter							
Renée Andersson	8/9	3/3	130			41	171
Charlotte Bohman	9/9	3/3	120			38	158
Torbjörn Johansson	8/8	2/2	90			28	118
Annika Lundius	7/9	–	100			31	131
Ella Niia	9/9	–	100			31	131
Ola Pettersson	8/9	3/4	140			44	184
Marie Rudberg	9/9	4/4	135			42	177
Erik Svensson	8/9	3/4	140			14	154
Ledamöter som avgått 2013							
Per Bardh	1/1	2/2	40			13	53
Övriga ledamöter							
Verkställande direktör, Johan Sidenmark			4 963		2 046	1 559	8 568
Övriga ledande befattningshavare							
Vice VD, Peder Hasslev			3 633		1 456	1 142	6 231
Övriga inom företagsledningen (6 personer)			8 396		3 037	2 638	14 071
Övriga ledande befattningshavare som suttit i företagsledningen del av året			2 160		525	679	3 364
Övriga anställda			144 013	-378	46 226	45 434	235 295
Summa moderbolag			164 640	-378	53 290	51 885	269 437
DOTTERBOLAG AMF FASTIGHETER AB							
Styrelsens ordförande, Peder Hasslev			–			–	–
Styrelseledamöter			264			64	328
Verkställande direktör, Mats Hederos			2 922		1 058	918	4 898
Vice VD, Martin Tufvesson			1 739		791	547	3 077
Andra ledande befattningshavare (4 personer)			4 839		3 131	1 520	9 490
Övriga ledande befattningshavare som suttit i företagsledningen del av året			2 061		985	647	3 693
Övriga anställda			37 392		10 293	11 133	58 818
Summa AMF Fastigheter AB			49 217	0	16 258	14 829	80 304
DOTTERBOLAG AMF FONDER AB							
Styrelsens ordförande, Eddie Dahlberg			150			47	197
Styrelseledamöter			350			110	460
Verkställande direktör, Anders Oscarsson (t o m 2013-11-30)			2 256		1 462	709	4 427
Verkställande direktör, Gunilla Nyström (fr o m 2013-12-01)			189			59	248
Vice VD, Ellinor Örtengren Johanson (t o m 2013-09-30)			1 128		765	354	2 247
Övriga anställda			15 303	960	5 898	5 267	27 428
Summa AMF Fonder AB			19 376	960	8 125	6 546	35 007
TOTALT AMF KONCERNEN							
Styrelseordförande			630			198	828
Styrelseledamöter			1 609			456	2 065
Verkställande direktörer			10 330		4 566	3 245	18 141
Andra ledande befattningshavare			23 956		10 690	7 527	42 173
Övriga anställda			196 708	582	62 417	61 834	321 541
Summa koncernen			233 233	582	77 673	73 260	384 748

Kommentarer till tabellen:

I tabellen redovisas årets bokförda totala lönekostnad inklusive kostnaden för semesterförmåner (årets förändring av semesterlöneskuld).

VD Johan Sidenmark har en fast årslön inklusive semestertil-lägg på 4 925 Tkr. VD har inte rätt till rörlig lön (bonus).

Vice VD, Peder Hasslev, har en fast årslön på 3 594 Tkr inklusive semestertilägg.

Pensionskostnader avser totalt kostnadsförda premier under året, inklusive premiebefrielse, efterlevandeskydd och sjukpen-sion samt i förekommande fall förstärkt pension genom lönevåx-ling. Pensionskostnader är angivna inklusive särskild löneskatt.

Rörlig ersättning avser årets bokförda kostnader, se ytterligare information i avsnittet Rörlig ersättning.

Tidigare VD för AMF Fonder AB, Anders Oscarsson, har valt att växla cirka 8 procent av sin lön mot förstärkt tjänstepension. I tabellen visar det sig genom en lägre lön och ett högre pensions-belopp. Lönevåxlingen är gjord inom ramen för hans avtalade ersättning.

I redovisade kostnader för Ellinor Örtengren-Johanson, vice VD inom AMF Fonder till och med 30 juni, ingår även ersättning i form av lön under uppsägningstid och avgångsvederlag.

Styrelsearvoden AMF/år: Styrelseordförande 400 Tkr, styrelseledamöter 100 Tkr. För ledamöter i utskott utgår till-läggsarvoden enligt följande: Ordförande i Revisionsutskott 60 Tkr, ledamöter i Revisionsutskott 40 Tkr samt för ordförande och ledamöter i Ersättningsutskott 20 Tkr.

Styrelsearvoden AMF Fonder AB/år: Styrelseordförande 150 Tkr, styrelseledamöter 100 Tkr. För ledamöter i utskott utgår tilläggsarvoden enligt följande: Ordförande i Revisionsutskott 60 Tkr samt ledamöter i Revisionsutskott 40 Tkr.

Styrelsearvoden AMF Fastigheter AB/år: Styrelseledamöter 100 Tkr.

Till anställda i koncernens bolag utgår inget styrelsearvode.

¹⁾ Lön inkluderar samtliga under året bokförda lönekostnader, inklusive förändring av semesterlöneskuld.

Not 37. Personal, forts.

Ersättningar och förmåner 2012

Tkr	Antal styrelse-möten	Antal utskotts-möten	Lön ¹⁾ /styrelse och utskotts-arvode	Rörlig ersättning	Pensions-kostnad	Sociala kostnader	Summa
MODERBOLAGET							
Styrelsens ordförande, Göran Gezelius	11/11	8/8	480			151	631
<i>Övriga styrelseledamöter</i>							
Renée Andersson	11/11		97			31	128
Per Bardh	10/11	7/8	157			49	206
Charlotte Bohman	11/11	4/4	137			43	180
Annika Lundius	8/11		75			24	99
Ella Niia	10/11		97			30	127
Ola Pettersson	10/11	4/4	137			43	180
Marie Rudberg	10/11	4/4	117			37	154
Erik Svensson	9/11	4/4	137			14	151
<i>Ledamöter som avgått 2012</i>							
Urban Bäckström	2/2		22			7	29
Hans-Olof Nilsson	2/2		22			7	29
<i>Övriga ledande befattningshavare</i>							
VD Johan Sidenmark (fr o m 2012-08-01)			2 299		644	722	3 665
VD Ingrid Bonde (t o m 2012-05-11)			1 337		1 337	420	3 094
Vice VD, Peder Hasslev (tf VD 2012-05-12--2012-07-31)			3 962		1 518	1 245	6 725
<i>Övriga ledande befattningshavare</i>							
Övriga inom företagsledningen (7 personer)			9 316		3 254	2 927	15 497
Övriga anställda			136 406	975	43 130	46 592	227 103
Summa moderbolag			154 798	975	49 883	52 342	257 998
DOTTERBOLAG AMF FASTIGHETER AB							
Styrelsens ordförande, Peder Hasslev			–			–	–
Styrelseledamöter			176			70	246
Ledamot som avgått 2012			65			20	85
VD, Mats Hederos			2 471		932	776	4 179
Övriga ledande befattningshavare (6 personer)			6 864		3 819	2 157	12 840
Övriga anställda			29 524		8 908	10 136	48 568
Summa AMF Fastigheter AB			39 100	0	13 659	13 159	65 918
DOTTERBOLAG AMF FONDER AB							
Styrelsens ordförande, Eddie Dahlberg			150			47	197
Styrelseledamöter			291			91	382
VD, Anders Oscarsson			2 676		1 458	841	4 975
Vice VD, Ellinor Örtengren-Johanson (fr o m 2012-04-01)			930		769	292	1 991
Övriga anställda			15 955	1 522	6 137	5 535	29 149
Summa AMF Fonder AB			20 002	1 522	8 364	6 806	36 694
TOTALT AMF KONCERNEN							
Styrelseordförande			630			198	828
Styrelseledamöter			1 530			466	1 996
Verkställande direktörer			8 783		4 371	2 759	15 913
Andra ledande befattningshavare			21 072		9 360	6 621	37 053
Övriga anställda			181 885	2 497	58 175	62 262	304 820
Summa koncernen			213 900	2 497	71 906	72 307	360 610

Kommentarer till tabellen:

I tabellen redovisas årets bokförda totala lönekostnad inklusive kostnaden för semesterförmåner (årets förändring av semesterlöneskuld).

VD Johan Sidenmark har en fast årslön inklusive semestertil-lägg för 35 semesterdagar på 4 925 Tkr. VD har inte rätt till rörlig lön (bonus).

Tidigare VD Ingrid Bonde hade en fast årslön inklusive semestertilägg för 35 semesterdagar på 4 602 Tkr inte heller hon hade rätt till rörlig lön. I föregående årsredovisning angavs semestertilägget enligt en schablon som gäller generellt för försäkringsbranschen men det speglade inte att VD enligt avtal har rätt till 35 dagars semester. Med anledning av detta anges ovan en högre avtalad fast årslön för Ingrid Bonde jämfört med 2011 årsredovisningen, grundlönen reviderades inte för Ingrid Bonde under 2012. Ingrid Bonde valde att växla 20 procent av sin lön mot förstärkt tjänstepension. I tabellen visar det sig genom en lägre lön och ett högre pensionsbelopp. Denna lönevaxling gjordes således helt inom ramen för hennes avtalade ersättning.

Vice VD, Peder Hasslev, har från och med den 1 januari 2012 en fast årslön på 3 520 Tkr inklusive semestertilägg. Under perioden 12 maj till 31 juli verkade Peder Hasslev som bolagets vd och för den perioden fick han ett lönetillägg på totalt 230 Tkr. Vice vd har ingen rörlig lön (bonus).

VD för AMF Fonder AB, Anders Oscarsson, har valt att växla 8,5 procent av sin lön mot förstärkt tjänstepension. I tabellen visar det sig genom en lägre lön och ett högre pensionsbelopp. Lönevaxlingen är gjord inom ramen för hans avtalade ersättning.

Pensionskostnader avser totalt kostnadsförda premier under året, inklusive premiebefrielse, efterlevandeskydd och sjukförsäkring samt i förekommande fall förstärkt pension genom löneavstående. Pensionskostnader är angivna exklusive särskild löneskatt. Sociala kostnader avser både arbetsgivaravgift och särskild löneskatt. Rörlig ersättning avser årets bokförda kostnader, se ytterligare information i avsnittet Rörlig ersättning.

Styrelsearvoden AMF/år: Styrelseordförande 400 Tkr, styrelseledamöter 100 Tkr. För ledamöter i utskott utgår till-läggsarvoden enligt följande: Ordförande i Revisionsutskott 60 Tkr, ledamöter i Revisionsutskott 40 Tkr samt för ordförande och ledamöter i Ersättningsutskott 20 Tkr.

Styrelsearvoden AMF Fonder AB/år: Styrelseordförande 150 Tkr, styrelseledamöter 100 Tkr.

Styrelsearvoden AMF Fastigheter AB/år: Styrelseledamöter 88 Tkr.

Till anställda i koncernens bolag utgår inget styrelsearvode.

¹⁾ Lön inkluderar samtliga under året bokförda lönekostnader, inklusive förändring av semesterlöneskuld.

Not 37. Personal, forts.

Ersättning till styrelse samt verkställande direktörer i koncernen**Principer**

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Ersättning till verkställande direktörer utgörs av grundlön och pension.

Rörlig ersättning utgår inte till verkställande direktörer eller till övriga ledande befattningshavare inom koncernen. För ytterligare redogörelse kring rörlig ersättning se nedan.

I tabellen på sidan 83 redovisas ersättningar och förmåner till styrelse, verkställande direktörer samt övriga ledande befattningshavare i koncernen.

Finansinspektionen har utfärdat allmänna råd (FFFS 2011:2) om ersättningspolicy i bland annat försäkringsbolag och fondbolag. Dotterbolaget AMF Fastigheter AB faller inte under Finansinspektionens allmänna råd, se FFFS 2011:2, 1 kap Tillämpningsområde och definitioner. De allmänna råden ger vägledning om hur ett företag bör mäta, styra, rapportera och ha kontroll över de risker som ersättningssystem kan medföra. AMF har antagit en ersättningspolicy i enlighet med Finansinspektionens allmänna råd, se vidare i denna not.

Styrelsen hade under året nio protokollförda möten. Ersättningsutskottet hade tre protokollförda möten och Revisionsutskottet hade fyra protokollförda möten.

Berednings- och beslutsprocess

I AMF finns ett Ersättningsutskott som består av styrelsens ordförande och två styrelseledamöter. Utskottets sammansättning bestod fram till årsstämman 2013 av styrelsens ordförande Göran Gezelius samt ledamöterna Per Bardh och Marie Rudberg. Efter årsstämman den 9 april 2013 bestod utskottets sammansättning av styrelsens ordförande Göran Gezelius och ledamöterna Torbjörn Johansson och Charlotte Bohman. Ersättningsutskottets uppgift är att inför behandling i styrelsen

bereda ersättningar och förmåner för VD, vice VD och chef för Internrevisionen. Utskottets uppgift är också att tillsammans med VD bereda principiella frågor rörande olika former av ersättningar och förmåner till bolagets anställda. Ersättningsutskottet följer vidare upp att ersättningspolicyn följs. Beslut om program för rörliga ersättningar beslutas alltid av bolagets styrelse.

Ersättningspolicy

AMF har en ersättningspolicy som förklarar de generella principer som gäller ersättningar till all personal i företaget. Ersättningspolicyn reglerar också ersättningar till anställda i ledande position (VD, vice VD och ansvarig direkt inför styrelsen) och ersättningar till de anställda som kan påverka företagets risknivå.

VD ansvarar för att ersättningspolicyn uppdateras. En översyn görs inför varje verksamhetsår eller vid behov. Resultatet av översynen ska, med eller utan förslag till ändringar, efter beredning i Ersättningsutskottet, föredras för beslut i styrelsen. Översynen ska göras mot bakgrund av en riskanalys av policyns utformning särskilt med avseende på program för rörliga ersättningar. Hänsyn ska också tas till om den påverkar de risker som bolaget utsätts för och hur dessa risker hanteras.

Det är AMFs styrelse som fastställer ersättningspolicy. Ersättningspolicyn är utformad efter följande kriterier:

- Förutom fast lön, som ska utgöra grundkompensation för prestation och uppfyllandet av relevanta mål, kan ersättning utgå som rörlig ersättning.
- All ersättning ska vara individuellt bestämd och sättas med syfte att kunna rekrytera och behålla kompetenta och skickliga medarbetare.
- Det ska vara balans mellan fast och rörlig ersättning.
- I ersättningspolicyn är kretsen av anställda i ledande position liksom kretsen av anställda som kan påverka företagets risknivå definierade.

Avtal om ytterligare ersättningar till ledande befattningshavare

VD och vice VD i moderbolag och i respektive dotterbolag samt ytterligare en person i ledande befattning inom AMF har vid uppsägning från AMF rätt till tolv månadslöner i avgångsvederlag. Uppsägningstiden för dessa är sex månader vid uppsägning från endera part.

Avgångsvederlag utbetalas månadsvis i efterskott med början första månaden efter det att anställningen upphört. Avgångsvederlaget avräknas generellt mot alla inkomster på grund av anställning, uppdrag eller bisyssla hänförligt till inkomstbringande tjänst under motsvarande period.

Övriga ledande befattningshavare är inte berättigade till avgångsvederlag och uppsägningstid regleras enligt kollektivavtal.

Pensionsförmåner för ledande befattningshavare

Samtliga anställda inom koncernen har pensionsförmåner enligt kollektivavtal. För VD och vice VD i moderbolaget samt i respektive dotterbolag rör det sig om en premiebestämd pensionsplan som följer kollektivavtalet och innebär att premien för ålderspension beräknas som 4,5 procent av lönedel upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av lönedelen därutöver. Pensionsmedförande lön utgörs av all kontant lön och pensionsåldern är 65 år. I den premiebestämda planen ingår även sjukpension, efterlevandeskydd samt premiebefrielseförsäkring. Två personer i AMFs företagsledning och fyra personer i AMF Fastigheter ABs ledning har förmånsbestämd pension i enlighet med kollektivavtal. De grundläggande villkoren i den förmånsbestämda pensionsplanen beskrivs i not 38, Pension. Övriga ledande befattningshavare har premiebestämd pension enligt ovan.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Not 37. Personal, forts.

Rörlig ersättning

Inom koncernen är det enbart fondförvaltare inom AMF Fonder AB som har rörlig ersättning, vilket är sammanlagt sju personer. Varken VD, vice VD eller övriga ledande befattningshavare har rörlig ersättning. Per den 31 december 2012 avvecklades programmet för rörlig ersättning inom moderbolaget, vilket omfattade aktie-, ränte- och valutaförvaltare inom enheten Kapitalförvaltning. Den del av intjänad rörlig ersättning som enligt villkor i programmet uppskjutits till betalning kommer att utbetalas 2015 respektive 2016. Programmet för rörlig ersättning inom AMF Fonder AB är utformat utifrån de övergripande riktlinjer som formulerats i AMFs samt AMF Fonder ABs ersättningspolicy. Riktlinjerna i ersättningspolicyn är i sin tur förenliga med Finansinspektionens allmänna råd. Rörlig ersättning utgår endast i form av kontant ersättning och således inga options- eller aktierelaterade ersättningar eller rättigheter. För utbetalning av rörlig lön gäller som ett generellt villkor att den anställde inte sagt upp sin anställning vid tidpunkten för utbetalning. Har så skett görs ingen utbetalning och intjänad rörlig lön förfaller.

Oetiskt/illojalt handlande kan medföra diskvalifikation ifråga om rörlig ersättning, även den ersättning som tjänats in tidigare men ännu inte utbetalats. Oetiskt/illojalt handlande kan vara, men är inte begränsat till, överträdelse av interna eller externa regler, åsidosättande av skyldigheter som anställd eller agerande i strid med bolagets värderingar.

Programmet inom AMF Fonder AB syftar till att skapa långsiktighet i fondförvaltningen, då bolaget har som mål att tillhandahålla fonder som genererar bättre avkastning än sina jämförbara konkurrenter och sina jämförelseindex över tre år. Ytterligare en viktig egenskap är att programmet ska vara rimligt och kunna accepteras hos kunderna.

En grundförutsättning för att rörlig ersättning enligt

planen ska falla ut är att fondernas ackumulerade avkastning inklusive avgifter är positiv för de senaste 12 månaderna, det vill säga först om fondandelsägaren får ett positivt resultat kan utvärdering av eventuell rörlig lön komma ifråga. Nästa kriterium är att den enskilde fondförvaltaren ska uppvisa en viss angiven överavkastning exklusive fondavgifter per år mätt över en rullande 36-månadersperiod. Maximal rörlig ersättning uppgår till fyra månadslöner för det egna ansvarsområdet.

Därtill kan ytterligare maximalt två månadslöner utgå till alla förvaltare. Kriteriet för det är baserat på hur stor andel av Fondbolagets fonder som har slagit sina referensportföljer. För fullt utfall i denna del krävs att alla fonder presterat bättre än sina respektive jämförelseindex. En förutsättning för att kunna bli aktuell för dessa maximalt två ytterligare månadslönerna är dock att förvaltaren även har uppnått det individuella målet. 60 procent av rörlig ersättning som intjänats under ett år innehålls i 36 månader.

Inom moderbolaget har som nämnts ovan rörlig ersättning tagits bort och uppskjuten ersättning har justerats under året. Justeringarna utgjordes av en ränteuppräkning med 0,1 miljoner kronor samt en återförd för hög reserv från 2012 på 0,5 miljoner kronor. Dessa båda justeringsposter gav netto en positiv resultatpåverkan med 0,4 miljoner kronor 2013 att jämföra med en kostnad på 1,0 miljoner kronor 2012. Under 2013 utbetalades 0,5 (0,4) miljoner kronor till tre (två) personer. Det utgående värdet av ackumulerad uppskjuten ersättning inom moderbolaget inklusive ränteuppräkning uppgick till 1,6 miljoner kronor fördelat på tre personer. Samtliga belopp ovan är angivna exklusive sociala avgifter. Uppskjuten ersättning utgörs av 60 procent av totalt intjänad rörlig ersättning under ett givet år. Uppskjuten ersättning räknas upp med en räntesats motsvarande avkastningen

(positiv eller negativ) per år i AMFs gamla livportfölj.

I dotterbolaget AMF Fonder AB blev kostnaden för rörlig ersättning 1,0 (1,5) miljoner kronor exklusive sociala kostnader för 2013. Kostnaden är ett netto av årets reservering på 1,6 miljoner och justering av uppskjuten ersättning. Det är sammanlagt sju personer som omfattas av rörlig lön i AMF Fonder. Under 2013 har utbetalning av rörlig lön gjorts med 0,7 miljoner kronor till fem personer. Det ackumulerade värdet av uppskjuten ersättning från tidigare år samt intjänad ersättning för 2013 uppgår vid utgången av året till 2,3 miljoner kronor fördelat på fyra personer.

För anställda inom Kundservice, i moderbolaget, utgår säljbaserad provision. Dessa provisioner omfattas formellt inte av Finansinspektionens allmänna råd, FFFS 2011:2. Provisionerna baseras på antalet sålda produkter och utbetalda provisioner uppgår under året till 90 (180) Tkr exklusive sociala kostnader fördelat på 22 (21) personer. AMF har under 2013 beslutat att helt ta bort säljbaserad provision och för berörd krets av medarbetare har den fasta lönen justerats.

Rishtagare

Rishtagare är de anställda som kan påverka företagets risknivå, det vill säga anställd som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på företagets risknivå. Personalkategorier som här avses är anställda i ledande position inom AMF och AMF Fonder AB, varmed avses VD, vice VD och anställd som är ansvarig direkt inför någon av dessa eller styrelsen, anställda i kontrollfunktioner, förvaltare och analytiker inom bolagens kapitalförvaltning och personal inom avdelningarna för juridik, aktuarie samt avdelningen affärsstöd inom Kapitalförvaltningen.

Not 37. Personal, forts.

Risikanalys

Inför beslut om rörliga ersättningsprogram ska hänsyn tas till hur ett sådant program kan påverka bolagets resultat på lång sikt, hur ett program kan påverka de risker bolaget utsätts för samt hur dessa risker hanteras. Rörlig ersättning till enskilda anställda eller den totala rörliga ersättningen i företaget får aldrig motverka företagets eller dess kunders långsiktiga intressen.

Genomförd analys enligt ovan visar att AMFs program för rörlig ersättning till sin karaktär och omfattning inte är av sådant slag att bolagets resultat riskerar att negativt påverkas på lång sikt. Planen bedöms inte heller ha någon påverkan på de risker bolagets utsätts för eller hur risktagande generellt hanteras i bolagets kapitalförvaltning. Planens utformning är vidare sådan att den långsiktiga risken för företaget och dess kunder inte bedöms öka. Bedömningen grundas bland annat på följande förhållanden: Kapitalförvaltningens ledningsgrupp, som tar de materiella besluten om AMFs risknivå inom de av styrelsen och VD delegerade mandaten, omfattas inte

av rörliga ersättningar. Den fulla rörliga ersättningen uppnås vid given nivå på överavkastning och ytterligare risktagande premieras inte, vilket begränsar risken för oansvarigt risktagande. Den fasta lönen utgör alltid minst två tredjedelar av den totala ersättningen. Den totala rörliga ersättning som AMF kan få betala ut motsvarar endast en marginell andel av AMF genomsnittliga resultat de senaste fem åren.

Inte heller i relation till AMFs solvens är storleken på ersättningen materiell. AMF investerar inte i strukturerade produkter, hedgefonder eller private equity, vilket underlättar resultatuppföljningen inom kapitalförvaltningen. Den rörliga ersättningen baseras på uppnådda resultat över rullande 36 månader.

Uppföljning

Uppföljning av program för rörliga ersättningar i bolaget utförs av bolagets Internrevision. Internrevision är föredragande i Ersättningsutskottet inför avrapportering i styrelsen.

Avgångsvederlag

Kostnaden för uppsägningslöner och, i förekommande fall, avgångsvederlag till sammanlagt 12 (8) personer i koncernen uppgår under 2013 till 10,2 (5,4) miljoner kronor. Av totalt belopp har 3,9 miljoner kronor tillfallit ledande befattningshavare som slutat under året. De väsentligaste villkoren i de överenskommelser som träffats i dessa fall har inneburit uppsägningsstider mellan 3-8 månader samt avgångsvederlag motsvarande 3-13 månadslöner. Avgångsvederlag avräknas mot inkomster från annan anställning eller verksamhet i två fall, i ett fall har ett avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utan avräkning avtalats.

Under 2013 har utbetalning av uppsägningslöner och avgångsvederlag till sammanlagt 17 (12) personer gjorts med 8,4 (2,5) miljoner kronor. Av det beloppet kostnadsfördes 3,3 miljoner kronor 2012. Samtliga belopp i redogörelsen ovan är angivna exklusive sociala kostnader.

Publicering av ersättningar enligt FFFS 2011:2

Moderbolaget	Kostnadsförda totalbelopp för ersättningar 2013											
	Fast ersättning				Rörlig ersättning				Pensionskostnader		Sociala kostnader	
	Mkr		Antal anställda		Mkr		Antal anställda		Mkr		Mkr	
Personalkategori												
Vd och företagsledningen	19,2	(16,9)	9	(10)	–	(–)	–	(–)	7,1	(6,8)	6,0	(5,3)
Övriga i ledande position	6,5	(6,6)	7	(5)	–	(–)	–	(–)	2,3	(2,5)	2,0	(2,1)
Övriga anställda som kan påverka bolagets risknivå	32,6	(30,7)	37	(38)	–0,4	(1,0)	11	(11)	13,4	(11,6)	10,3	(9,9)
Övriga anställda	104,9	(99,1)	236	(221)	–	(–)	–	(–)	30,5	(29,1)	33,1	(34,6)
Summa	163,2	(153,3)	289	(274)	–0,4	(1,0)	11	(11)	53,3	(50,0)	51,4	(51,9)
											267,5	(256,1)

Ovanstående sammanställning avser moderbolaget AMF. Publicering av ersättningar för AMF Fonder AB framgår i årsredovisningen för AMF Fonder AB.

Not 38. Pension

Samtliga medarbetare, inklusive ledande befattningshavare, omfattas av pensionsavtalet FAO-FTF/Jusek – pensionsplanen FTP. Pensionsavtalet innehåller både en premiebestämd och en förmånsbestämd pensionsplan. Vilken plan varje enskild individ omfattas av beror i huvudsak på individens ålder. Personer födda 1972 eller senare omfattas av den premiebestämda pensionsplanen. Personer födda före 1972 med pensionsmedförande lön över 10 inkomstbasbelopp kan omfattas av den premiebestämda pensionsplanen om individuell överenskommelse om detta träffas mellan arbetsgivaren och medarbetaren. Sammantaget innebär detta att sett över en längre tidsperiod kommer ett skifte att ske från förmånsbestämd pension till premiebestämd pension. För arbetsgivaren är möjligheten att överblicka kostnadsutvecklingen bättre vid en premiebestämd plan.

Den förmånsbestämda planen ger vid fullt intjänande pensionsförmåner motsvarande 10 procent på lönedel upp till 7,5 inkomstbasbelopp (ibb), 65 procent på löneintervall 7,5 ibb – 20 ibb samt 32,5 procent på lönedel därutöver dock maximalt upp till lön motsvarande 30 ibb. Nämda ersättningsnivåer gäller på slutlönen vid 65 års ålder och för fullt intjänande krävs 30 års tjänstetid. Medarbetare med lön över 10 inkomstbasbelopp kan

välja alternativ placering av pensionspremier beräknade på lönedelen över 7,5 ibb (Alternativ FTP). Om detta val görs är inte utfallande pensionsförmåner förmånsbestämda varför den delen av pensionen redovisas som premiebestämd pension.

Medarbetare födda 1955 eller tidigare, som var anställda den 1 juni 2006, och som inte valt Alternativ FTP kan gå i pension vid 62 års ålder. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande 70 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder. När medarbetare väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör AMF en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Möjligheten till förtida pensionsavgång inkluderas i beräkningarna för den förmånsbestämda delen av FTP-planen och anses tillhöra samma plan.

AMF har för trygghet av den förmånsbestämda pensionsplanen tecknat tjänstepensionsförsäkring. Om AMFs valda pensionsbolag inte har möjlighet att värdesäkra pensioner som är under utbetalning måste AMF täcka upp för detta. Se även Not 1 Redovisningsprinciper, 2.13.1 Avsättningar för pensioner.

Not 38. Pension, forts.

Pensionsförpliktelser

Mkr	2013	2012
Nuvärde av pensionsförpliktelser	-219	-279
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	223	196
Restriktion av överskott i planen med avseende på tillgångstak	-4	0
Pensionsförpliktelser efter avdrag för förvaltningstillgångar	0	-83

Under 2014 förväntas inbetalda premier uppgå till cirka 17 (25) miljoner kronor.

Pensionskostnader

Mkr	2013	2012
Kostnader avseende tjänstgöring under perioden	8	8
Räntekostnader	2	2
Pensionskostnader förmånsbestämda planer	10	10
Pensionskostnader premiebestämda planer	47	43
Totala pensionskostnader redovisade i resultaträkningen*	57	53
Poster som redovisas i övrigt totalresultat		
Aktuariella vinster och förluster	-69	19
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive ränteintäkt	0	-2
Förändring av effekten av tillgångstak exklusive ränta	4	0
Totala pensionsintäkter/kostnader redovisade i övrigt totalresultat	-65	17
Summa pensionsintäkter/kostnader redovisade i årets totalresultat	-8	70

* Pensionskostnaderna inkluderar särskild löneskatt.

Förändringar i nuvärde av pensionsförpliktelser

Mkr	2013	2012
Förpliktelsens nuvärde, ingående balans	-279	-248
Kostnad avseende tjänstgöring under perioden	-8	-8
Räntekostnader	-9	-9
Utbetalda ersättningar	8	6
Aktuariella vinster(+)/förluster(-) under perioden, finansiella antaganden	70	-12
Aktuariella vinster(+)/förluster(-) under perioden, erfarenhetsbaserad	-1	-8
Förpliktelsens nuvärde, utgående balans	-219	-279

Förändringar i förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Mkr	2013	2012
Förvaltningstillgångarnas värde, ingående balans	196	172
Ränteintäkt	7	6
Inbetalda medel från arbetsgivaren	28	22
Utbetalda medel	-8	-6
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive ränteintäkt	0	2
Förvaltningstillgångarnas värde, utgående balans	223	196

Inga inbetalningar har gjorts direkt från deltagare i planen.

Not 38. Pension, forts.

Beståndsinformation

Antal	2013-12-31	2012-12-31
Aktiva	191	185
Sjukpensionärer	9	9
Fribrevshavare	233	245
Delpensionärer	0	0
Ålderspensionärer/Efterlevandepensionärer	83	63
Totalt antal utfästelser i pensionsplanen	516	502

Betydande aktuariella och finansiella antaganden

%	2013-12-31	2012-12-31
Diskonteringsränta	4,30%	3,25%
Årlig löneökningstakt	3,50%	5,00%

Övriga aktuariella och finansiella antaganden

%	2013-12-31	2012-12-31
Förväntad årlig ökning av inkomstbasbelopp	3,00%	3,00%
Förväntad årlig inflation	2,00%	2,00%
Årlig ökning av fribrev	2,00%	2,00%
Avgångsfrekvens	7,50%	7,50%
Förväntad återstående tjänstgöringstid i år	15,5	16,0
Förväntad vägd genomsnittlig duration för förpliktelsens nuvärde i år	21,5	17,9
Dödlighetstabell	DUS06	DUS06

Känslighetsanalys av betydande antaganden

Mkr	Diskonteringsränta	
Beräkning vid angiven diskonteringsränta:	5,30%	3,30%
Förpliktelsens nuvärde	167	270
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande år	4	6
Räntekostnad	7	11

Mkr	Årlig löneökning	
Beräkning vid angiven årlig löneökning:	4,50%	2,50%
Förpliktelsens nuvärde	229	215
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande år	6	5
Räntekostnad	10	9

Fördelning av förvaltningstillgångar

Mkr	2013-12-31	2012-12-31
Räntebärande värdepapper		
Svenska statsobligationer	67	59
Utländska statsobligationer	51	44
Svenska företagsobligationer	67	58
Totalt räntebärande värdepapper	185	161
Aktier		
Svenska aktier	27	20
Totalt aktier	27	20
Fastigheter	11	15
Totalt	223	196

Känslighetsanalyserna har upprättats genom att använda samma metod som vid beräkningen av förpliktelsens nuvärde, det vill säga Projected Unit Credit Method. Inga förändringar i metod har gjorts jämfört med föregående år.

Not 39. Närstående

Denna not innehåller en beskrivning av transaktioner som sker mellan moderbolaget AMF Pensionsförsäkring AB (AMF) och dotterbolagen AMF Fonder AB (Fondbolaget) och AMF Fastigheter AB (Fastighetsbolaget). I underkoncernen AMF Fastigheter AB finns dotterbolagen Svalungen AB samt Papperssvalan AB och dess dotterbolag Stam Ett AB, Stam Två Västermalm AB, Stam Tre Ringen AB, Stam Fyra Östermalm AB, Stam Fem Gångaren 11 AB, Stam Sex AB, Stam Sex M 23 AB, Stam Sex M 23 HB, Stam Sju AB, Stam Sju M 26 AB, Stam Nio Atleten 5 AB samt Stam Tio Tobaksmonopolet AB. Som närstående part definieras även Rikshem Intressenter AB som ägs till 50 procent av AMF och redovisas som ett joint venture.

I denna not beskrivs även transaktioner som sker mellan AMF och de närstående bolagen Fora AB, AFA Sjukförsäkring AB, AFA Trygghetsförsäkring AB och AFA Livförsäkring AB, vilka har samma ägare som AMF, det vill säga LO och Svenskt Näringsliv. Ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter redovisas i not 37, Personal. Ersättningar till närståendes familjekrets förekommer inte i AMF.

Administrativa avtal

Styrelsen i moderbolaget utfärdar ägardirektiv till dotterbolagens styrelser som närmare anger de krav moderbolaget ställer på dotterbolagen ur ett koncernperspektiv och hur uppföljning av dotterbolagens verksamhet sker. AMF har även administrativa avtal som reglerar vilka tjänster AMF säljer till Fondbolaget och till Fastighetsbolaget. Avtalen omfattar i tillämpliga delar tjänster för marknadsföring, kundservice, fondadministration, kapitalförvaltningsadministration, juridik, ekonomi, operativa risker, internrevision, IT samt personal och lokaladministration. Genom att dotterbolagen köper tjänster från moderbolaget uppstår volymfördelar och bolagen undviker uppbyggnad av parallella och kostnadsdrivande

Mkr	Erhållen ersättning från närstående		Erlagd ersättning till närstående	
	2013	2012	2013	2012
AMF Fonder AB	121	100	0	0
AMF Fastigheter AB	19	21	50	44
Delsumma	140	121	50	44
Fora AB	8 770	8 225	122	147
AFA Sjukförsäkrings AB	33	32	50	48
AFA Trygghetsförsäkring AB	32	30	4	3
AFA Livförsäkring AB	7	9	1	1
Totalt	8 982	8 417	228	243

kompetenscentra i koncernen. Ersättningen grundas på nyttjandegrad utifrån olika mätningar av resursutnyttjande och ett antal fördelningsnycklar. Dessutom finns ett avtal mellan AMF och Fondbolaget som reglerar Fondbolagets uppdrag att förvalta placeringar från AMF fondförsäkringsverksamhet i fonderna. Genom detta avtal åtar sig Fondbolaget att till AMF fondförsäkringsverksamhet återbetala en del av fondförvaltningsavgiften för dessa placeringar. Modellen är kopierad från avtalet med Pensionsmyndigheten. För 2013 uppgick ersättningen till moderbolaget från Fondbolaget till 121 (100) miljoner kronor, och ersättning från Fastighetsbolaget till 19 (21) miljoner kronor.

Uppdragsavtal fastigheter

Särskilt uppdragsavtal är upprättat mellan AMF och Fastighetsbolaget. AMF uppdrar åt Fastighetsbolaget att i AMFs namn och för AMFs räkning förvärva och avyttra fastigheter/tomträtter samt utföra investeringar och projekt för att utveckla och förädla befintligt bestånd, tillhandahålla tjänster inom fastighetsstrategi, analys och allokering, att bevaka fastighetsmarknaden inom

relevanta segment och områden samt att förvalta AMFs fastighetsbestånd. Förvaltningstjänsterna är prissatta utifrån marknadsmässiga principer. Motivet för detta är att kunna mäta och jämföra fastighetsbolagets kostnadseffektivitet med konkurrerande aktörer på den öppna marknaden. Det finns vidare ett uppdragsavtal mellan Fastighetsbolaget och AMF som innebär att AMF tillhandahåller de administrativa tjänster och systemstöd som erfordras för att bedriva Fastighetsbolagets verksamhet. Fastighetsbolaget har under år 2013 sålt förvaltnings-tjänster till AMF för sammanlagt 50 (44) miljoner kronor.

Huvudkontorsfastigheten Svalan 9 samägs av AMF och AFA med 50 procent vardera. Det finns ett avtal som reglerar mellanhavanden mellan AMF och AFA. AMF ansvarar för alla inkommande fakturor av förbrukningstjänster i fastigheten och vidarefakturerar därefter till AFA deras andel. AMF har under år 2013 vidarefakturerat förbrukningstjänster till AFA för sammanlagt 1 (1) miljoner kronor. Under 2013 har AMF fakturerat AFA hyra för fastigheten Svalan 9 med 69 (68) miljoner kronor. Den del av resultatet på fastigheten Svalan 9 som tillhör AFA har tillgodogjorts AFA genom att 50 procent av fastighetens

Not 39. Närstående, forts.

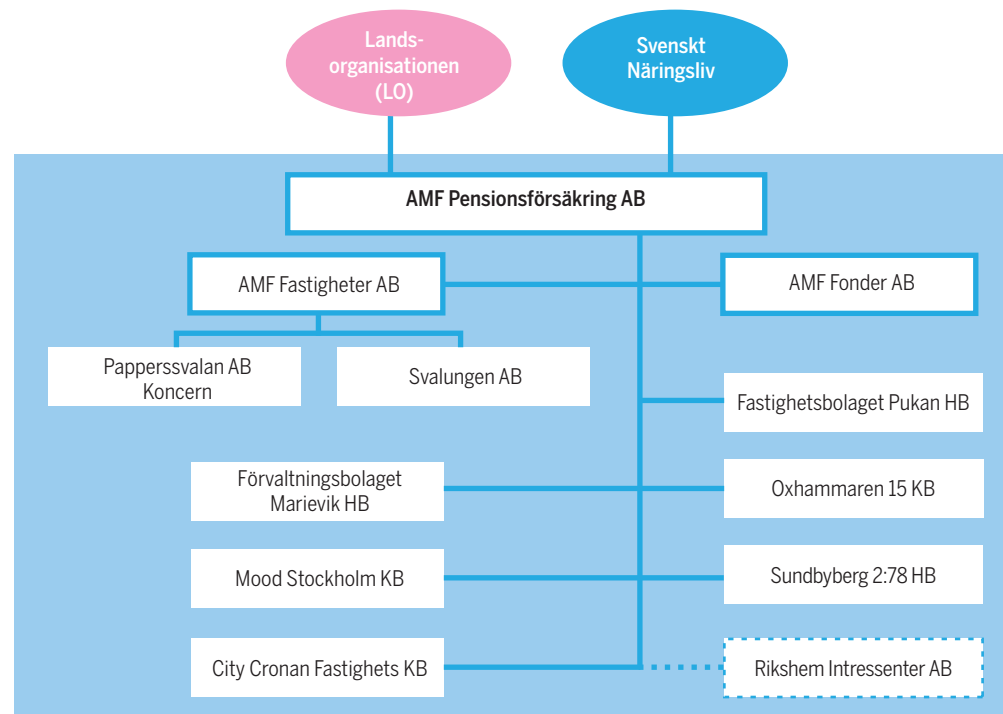
resultat före finansiella poster överförts till AFA. För 2013 uppgick detta belopp till 45 (45) miljoner kronor. AMF köper kontorstjänster och nyttjande av mötesrum och restaurang av AFA uppgående till 10 (6) miljoner kronor.

Aktieägartillskott och utdelning

Under året har AMF erhållit utdelning på 15 (0) miljoner kronor från Fondbolaget. AMF har till Rikshem Intressenter AB utestående ovillkorade aktieägartillskott uppgående till 84 miljoner kronor. Inga nya tillskott har lämnats under 2013. AMF har utestående aktieägartillskott till AMF Fastigheter AB uppgående till 681 (336) miljoner kronor. Aktieägartillskotten har ökat under 2013 på grund av omstrukturering av ett lån på 300 miljoner kronor som ersatts av ett aktieägartillskott. Resterande ökning avser tillskott till fastighetsbolagen. AMF har utestående aktieägartillskott gentemot Papperssvalan AB uppgående till 50 (50) miljoner kronor. Under året har koncernbidrag på sammanlagt 59 (39) miljoner kronor lämnats mellan dotterbolagen.

Övriga avtal med mera

I samband med övergången från förmånsbestämd försäkring (STP) till premiebestämd försäkring (Avtalspension SAF-LO) kom arbetsgivarna och arbetstagarna 1996, genom kollektivavtal, överens om att arbetsgivarna skulle betala in Särskilda Pensionsmedel (SPM). Detta för att hantera eventuella ökade kostnader i samband med övergången. Inbetalning av medlen skedde 1996-1998 och motsvarades inte av något försäkringsåtagande. Dessa pengar förvaltas sedan dess av AMF som särskilda pensionsmedel. Medlen ska användas för särskilda pensionsändamål i enlighet med vad som anges i nedan nämnda förhandlingsöverenskommelser. SPM är reserverade inom eget kapital, se vidare förändringar i eget kapital, sidan 38. I enlighet med förhandlingsöverens-

I samtliga KB/HB äger AMF 99,99 procent och kommanditdelägare är Svalungen med en andel på 0,01 procent. Rikshem Intressenter AB ägs till 50 procent av AMF och redovisas som joint venture i AMF-koncernen.

kommelsen 2000-01-19 mellan LO och Svenskt Näringsliv har AMF under 2013 från SPM i konsolideringsfonden inom eget kapital till Fora AB överfört: 103 (102) miljoner kronor för kollektivavtalsparternas informationsverksamhet om kollektivavtalad tjänstepension.

Utöver SPM finns STP-medlen som kan användas till premiereduktion. Beloppet är ett överskott från avskilda medel inom den kollektivavtalade och förmånsbaserade STP-försäkringen och som via Fora AB utbetalas till försäkringstagarna (arbetsgivarna inom Avtalspension SAF-LO) att användas för premiereduktion. 2013 har 2,0 miljarder kronor, avseende 2013 års premie för Avtalspension SAF-LO i enlighet med förhandlingsöverenskommelse 2013-01-11 mellan LO och Svenskt Näringsliv utbetalats. Utbetalningen gjordes efter styrelsebeslut, ur konsolideringsfonden i eget kapital. Under året har

0 (27) miljoner kronor slutredovisats avseende tidigare utbetalningar av STP-överskott.

Enligt avtal har AMF från AFA Sjukförsäkring AB och AFA Trygghetsförsäkring AB sammanlagt erhållit 2 (2) miljoner kronor i ersättning för utförda administrativa tjänster avseende skadereglering. Ersättningen för utförda tjänster är prissatta enligt självkostnadsprincipen.

Premieuppbörd för Avtalspension SAF-LO och Livsarbetspension administreras av Fora AB. Premiebetalningarna från Fora AB till AMF uppgick 2013 till 8 770 (8 225) miljoner kronor. För övriga administrativa tjänster har AMF enligt avtal till Fora AB betalat 20 (18) miljoner kronor i ersättning. Ersättningen har belastat årets administrationskostnader.

Uppföljning av avtal

Uppföljning av de koncerninterna avtalen avseende efterlevnad och revidering sker med regelbunden periodicitet.

Fordringar och skulder till koncernbolag

Per den 31 december 2013 har AMF en fordran på Fondbolaget med 38 (25) miljoner kronor, en fordran på Fastighetsbolaget med 30 (30) miljoner kronor, en fordran på Svalungen AB med 1 (1) miljon kronor, en fordran på Stam Tio Tobaksmonopolet 6 AB med 1 (–) miljon kronor samt en fordran på Papperssvalan AB uppgående till 7 691 (6 257) miljoner kronor inklusive ränta. Vidare har AMF en skuld till Stam Ett AB med 242 (185) miljoner kronor, en skuld till Stam Två Västermalm AB med 1 (–) miljon kronor, en skuld till Stam Tre Ringen AB med 56 (20) miljoner kronor, en skuld till Stam Fyra Östermalm AB med 101 (44) miljoner kronor, en skuld till Stam Fem Gångaren 11 AB med 160 (80) miljoner kronor, en skuld till Stam Sex M 23 AB med 13 (–) miljoner kronor, en skuld till Stam Sju 26 AB med 27 (–) miljoner kronor, en skuld till Stam Nio Atleten 5 AB med 4 (–) miljoner kronor samt en skuld till Papperssvalan AB med 150 (150) miljoner kronor.

Dotterbolagen AMF Fonder AB och AMF Fastigheter AB placerar tjänstepensionspremier i AMF till marknadspris.

Fordringar och skulder till närstående bolag

AMF har utestående lån till Rikshem Intressenter AB uppgående till 1 419 (1 419) miljoner kronor. Inga nya lån har lämnats under 2013. Under året har ränteintäkter på dessa lån erhållits uppgående till 98 (92) miljoner kronor.

Koncernen

Illustrationen på sidan 92 visar AMF med tillhörande dotterbolag samt joint venture. I underkoncernen AMF

Fastigheter AB ligger dotterbolagen Svalungen AB samt Papperssvalan AB som i sin tur är moderbolag till Stam Ett AB, Stam Två Västermalm AB, Stam Tre Ringen AB, Stam Fyra Östermalm AB, Stam Fem Gångaren 11 AB, Stam Sex AB, Stam Sju AB, Stam Nio Atleten 5 AB, Stam Tio Tobaksbolaget 6 AB. Stam Sex AB är i sin tur moderbolag i en underkoncern som innefattar Stam Sex M 23 AB och Stam Sex M 23 HB. Stam Sju AB är moderbolag till Stam Sju M 26 AB. Rikshem Intressenter AB ägs till 50 procent av AMF och redovisas som ett joint venture i AMF-koncernen.

Not 40. Händelser efter balansdagen

I enlighet med förhandlingsöverenskommelse 2013-01-08 mellan LO och Svenskt Näringsliv har AMF i mars 2014, efter styrelsebeslut, ur konsolideringsfonden i eget kapital avseende överskott från kapitalet hänförligt till STP, utbetalat 2,1 miljarder kronor till Fora AB, avseende 2014 års premie för Avtalspension SAF-LO.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår till årsstämman att 2013 års resultat för moderbolaget om 48 020 829 004 kronor överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfonden	Kronor
Individuell försäkring	418 417 292
Förmånsbestämd tjänstepensionsförsäkring	1 699 387 532
Avgiftsbestämd tjänstepensionsförsäkring	45 832 980 994
Tjänsteanknuten premiebefrielseförsäkring	4 159 143
Individuell fondförsäkring	7 734 131
Tjänstepension avseende fondförsäkring	58 149 912
Summa	48 020 829 004

Styrelsen föreslår årsstämman att bemyndiga styrelsen att med avseende på verksamhetsåret 2013 – i enlighet med AMFs principer för överskottsfordelning, gällande försäkringsavtal och löpande beaktande av bolagets solvens – använda upp till 14,0 miljarder kronor för slutlig tilldelning i samband med pensionsutbetalningar, utbetalning av flyttkapital och garantiförstärkning, upp till 3,0 miljarder för premie-reduktion avseende produkten Pension enligt definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO, att använda upp till 2,9 miljarder av det avskilda STP-kapitalet i syfte att reducera premien avseende Avtalspension SAF-LO och att disponera SPM inom de begränsningar som följer av kollektivavtal och försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 21 mars 2014

Göran Gezelius
Styrelsens ordförande

Renée Andersson

Charlotte Bohman

Torbjörn Johansson

Annika Lundius

Ella Niia

Ola Pettersson

Marie Rudberg

Erik Svensson

Johan Sidenmark
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 21 mars 2014

Anders Bäckström, KPMG AB
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i AMF Pensionsförsäkring AB
Org.nr 502033-2259

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för AMF Pensionsförsäkring AB för år 2013. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 11-94.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standar-

der kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och balansräkningen för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt

styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för AMF Pensionsförsäkring AB för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 21 mars 2014
KPMG AB

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

Revisors rapport över översiktlig granskning av AMFs hållbarhetsredovisning 2013

Till läsarna av AMFs hållbarhetsredovisning

Inledning

Vi har fått i uppdrag av företagsledningen i AMF att översiktligt granska AMFs hållbarhetsredovisning för år 2013. AMFs hållbarhetsredovisning omfattar sidorna 7-9 i AMF Årsredovisning 2013.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för det löpande hållbarhetsarbetet samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår av dokumentet "Redovisningsprinciper AMF hållbarhetsredovisning" på AMFs webbplats <http://www.amf.se/Om-AMF/AMFs-hallbarhetsarbete/AMFs-nyckeltal-for-hallbarhet/>.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven

av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som vår granskning baseras på är företags principer för hållbarhetsredovisning. Dessa framgår av dokumentet "Redovisningsprinciper AMF hållbarhetsredovisning" som återfinns på företagets webbplats <http://www.amf.se/Om-AMF/AMFs-hallbarhetsarbete/AMFs-nyckeltal-for-hallbarhet/>. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 21 mars 2014

KPMG AB

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

Jenny Fransson
Specialistmedlem i FAR

Definitioner

Anskaffningskostnadsprocent beräknas som kostnader för anskaffning av nya försäkringar i procent av premieinkomsten.

Administrationskostnadsprocent för sparprodukter beräknas som administrationskostnader plus skaderegleringskostnader för sparförsäkringsprodukter i procent av genomsnittligt förvaltad kapital.

Avgiftsbestämd försäkring är samma sak som en premiebestämd. Se definition nedan.

Avgiftsintäkt består av de avgifter bolaget tar ut från försäkringarna för att täcka löpande kostnader. De består exempelvis av kapitalavgift och flyttavgift.

Avkastningsränta används för premiebestämda försäkringar. Det avser den ränta som före skatt och driftskostnader tillämpas vid beräkningen av försäkringens pensionskapital. Avkastningsräntan kan ändras när som helst och bestäms huvudsakligen utifrån avkastningen på placeringstillgångarna. Avkastningen kan vara både positiv och negativ.

Derivat är ett finansiellt instrument vars värde baseras på förväntningar av ett underliggande kontrakts värde i framtiden.

Fondförsäkring är en försäkring där den försäkrade/försäkringstagaren avgör hur inbetalda medel ska förvaltas. Detta sker genom köp av andelar i en eller flera fonder. Värdet av inbetalningen kan öka eller minska beroende på hur fondens andelskurs utvecklas.

Förmånsbestämd försäkring är en pension/försäkring där pensionen är fixerad till exempel som en procentandel av lönen (ofta knuten till lönen under senare delen av arbetslivet). Storleken på premieinbetalningen beräknas med ledning av fastställd förmån.

Försäkringsteknisk avsättning är en skuldpost i balansräkningen som avser garanterade åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förvaltningskostnadsprocent beräknas som driftskostnader enligt resultaträkningen plus skaderegleringskostnader i procent av genomsnittligt förvaltad kapital.

Garanterad ränta är den ränta som används för beräkning av garanterade pensionsbelopp.

Kapitalbas och erforderlig solvensmarginal beräknas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om svenska försäkringsbolags skyldighet att lämna solvensdeklaration. Kapitalbasen utgör bolagets egna kapital med avdrag för immateriella tillgångar vilka inte kan användas för att täcka förluster. Solvensmarginalen är den lägsta tillåtna kapitalbasen.

Kapitalförvaltningskostnadsprocent beräknas som driftskostnader i kapitalförvaltningen i procent av genomsnittligt förvaltad kapital.

Kollektiv konsolideringsgrad, i procent är förhållandet mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtaganden, garanterade och ej garanterade, multiplicerat med 100. Den kollektiva konsolideringsgraden beräknas separat för premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar.

Kollektivt konsolideringskapital visar skillnaden mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets åtaganden, garanterade och ej garanterade. Det kollektiva konsolideringskapitalet beräknas separat för premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar.

Konsolideringskapital är moderbolagets eget kapital inklusive övervärde/undervärde i dotterföretagen.

Pensionskapital är en försäkringens aktuella värde. Pensionskapitalet ökar med inbetalda premier och minskar med avgifter, avkastningsskatt och pensionsutbetalningar. Pensionskapitalet kan såväl öka som minska med tillförd avkastningsränta. Dessutom ökar pensionskapitalet av eventuellt erhållen arvsvinst.

Placeringstillgång är en tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdepapper. Omfattar i balansräkningen även samtliga placeringar i koncern- och intresseföretag.

Premiebestämd försäkring är en pension/försäkring där

premieinbetalningen är fixerad, till exempel som en viss procentandel av aktuell lön. Hur stor pensionen blir beror bland annat på avkastning och avgifter hos förvaltaren av pensionsmedlen. För traditionell försäkring med garanterad ränta, beräknas storleken på garanterad förmån i samband med inbetalningen. Kallas också avgiftsbestämd.

Preliminärt fördelat kapital avser överskottsmedel som bolaget tillfört en försäkrad. Dessa medel är ej garanterade utan en del av bolagets riskkapital och redovisas därmed som eget kapital.

Referensindex visar den genomsnittliga värdeutvecklingen på en marknad. Detta används som jämförelse mot aktie- respektive ränteportföljer.

Riskprodukt är en försäkringsprodukt utan sparmoment, exempelvis kan det vara en premiefrielseförsäkring.

Solvensgrad mäter tillgångarnas verkliga värde i förhållande till bolagets garanterade åtaganden. Solvensgrad beräknas endast för traditionell försäkring. Utvisar bolagets finansiella styrka.

Solvenskvot visar förhållandet mellan kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Solvenskvoten måste lägst ha värdet ett.

Termin är köp eller försäljning med leverans vid bestämd senare tidpunkt.

Totalavkastning i procent mäter totalavkastningen med en metod som inte påverkas av köp- och säljtransaktioner. Beräknas för placeringstillgångar.

Traditionell försäkring är en försäkring, där försäkringsbolaget förvaltar inbetalda medel. Traditionell försäkring har oftast ett garanterat pensionsbelopp.

Valutakurssäkring görs för att skydda utländska innehav från valutakursfall.

Återbäring är överskottsmedel som ett försäkringsbolag tilldelat, eller preliminärt tillfört, en försäkrad. Återbäring kan återtas från försäkringen.

Kontaktuppgifter

AMF

113 88 Stockholm

Besöksadress: Klara Södra Kyrkogata 18

Telefon: 08-696 31 00

Kundtjänst: 020-696 320

Fax: 08-411 23 70

www.amf.se

info@amf.se